

II

USTAŠKO-DOMOBRANSKA DOKUMENTA

BR. 116

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 1. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GRAČAC, GLOGOVNICU I RAZVODE I O BORBAMA KOD DARUVARA, GENERALSKOG STOI A I OBROVCA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 245/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

1. IX 1944. god.

IOBCI PREGLED:

Neprijatelj i nadalje tuče Daruvar topničkom vatrom. Veći uspjeh u podhvat u Požeškoj kotlini.

Žestoke borbe u podr. Ogulina, Gračaca, Dervente i Teslića. Uspješno se nastavlja podhvat u Hercegovini. Napadaji nepr. zrakoplova na Kamenicu, Rieku Dubrovačku, šire podr. Broda, Nevesinje, Lapad, Knin i Vrliku.

Oborena 3 neprijateljska zrakoplova.

II PODRUČJA:

Daruvar

Neprijatelj i dalje u kratkim vremenskim razmacima tuče topničkom vatrom Daruvar. Poginula je još 1 i ranjene 2 osobe.

Dio posade poduzeo je manji podhvat za odterćenje područja zapadno Daruvara.

U području Daruvara vrši se i dalje prikupljanje jačih partizanskih snaga.²

U području s. i. Požege napadnuta je skupina odmetnika u prikupljanju, pri čemu je palo

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 1/1-1, k. 42.

² Na području Daruvara tada nije bilo jačih partizanskih snaga. Glavnina 6. korpusa NOVJ započela je 1. septembra napad na komunikaciju Zagreb – Beograd u slijedećem rasporedu: 28. divizija na relaciji Banova Jaruga – Nova Gradiška, 40. divizija na relaciji Nova Gradiška – Nova Kapela i 12. divizija na relaciji Slavonski Brod – Vrpolje (vidi tom V, knj. 31. dok. br. 92 i Arhiv V.I.I., reg. br. 1-6/1. k. 488 A.)

80 partizana, a zaplijenjene su 22 puške i 4 strojopuške.³

- Ogulin:* Prigodom čišćenja područja sjeverno Generalskog Stola palo je 12 partizana (među njima 1 „komesar“ i 1 „oficir“), 18 ih je zarobljeno i 2 su pobjegli. Pronađeno je 1 obškrbno skladište i zaplijenjeno ručno vatreno oružje, strijeljivo i alat.
- Križevci:* Noću 29/30. VIII oko 03.00 sati započeo je napadaj partizana na uporište Glogovnica (9 km s. Križevaca). Pojednosti još nisu javljene.
- Gračac:* Gračac je i dalje ugrožen.⁴ Neprijatelj napada našu borbenu skupinu zapadno Gračaca uz podršku topništva. Zaposjednuti su visovi s obje strane prevlake kod Sučevića po našim snagama. Kod Obrovca (16 km j.z. Gračaca jedna skupina vodi borbu s premoćnim neprijateljskim snagama.⁵
- Druga jedna borbena skupina napreduje sa sjeveroiztoka uz obškrbnu cestu prema Brvnu (12 km s. Gračaca).
- Drniš:* 29. VIII odbijen je napadaj partizana na uporište Razvode (9 km s.z. Drniša).
- Livno:* Završen je podhvat u području Livna. Podhvatne skupine vratile su se u svoje uporište bez dodira s neprijateljem.
- Jadranska obala:* Na južnoj obali poluotoka Pelješca navodno se iskrcalo oko 150 partizana. Zapažena su 3 veća broda na moru 20 km j. i. Mljeta.
- Djelat, vlast. zrakopl.:* 31. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje javljenog nepr. uzletišta 20 km j. z. Vlasenice. Na tome mjestu nema pogodnog mjesta za uzletišta.

³ O gubicima jedinica 40. divizije na području Slavonske Požege od 1. do 3. septembra 1944. vidi dok. br. 70.

⁴ Jedinice 9. divizije, u sadejstvu sa 6. brigadom 19. divizije i 3. brigadom 35. divizije, napale su 29. avgusta Gračac i Smrekovaču. (Opširnije o tome vidi dok. br. 73 u ovoj knjizi i tom V, knj. 31. dok. br. 73 i 84).

⁵ Odnosi se na dijelove 5. brigade 19. divizije i Zadarski NOP odred koji su zatvaranjem pravaca Obrovac – Gračac i Obrovac – Lovinac obezbjeđivali napad na Gračac (vidi dok. br. 73 i 101).

Pored toga izvršilo je prienos tvoriva, službene pošte i vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

25. VIII pao je kod Kleka (10 km i.z. Ogulina) jedan nepr. zrakoplov. Deset članova posade izskočilo je padobranima.

26. VIII četiri nepr. zrakoplova bacili su 3 bombe na Nevesinje. Srušena je 1 zgrada i oštećene 4 kuće. 4 osobe poginule i 12 je ranjeno.

29. VIII nepr. zrakoplovi napali su Knin i Vrliku. Pojednosti nisu javljene.

30. VIII oko 11.00 sati nepr. zrakoplovi bacili su veći broj bombi u blizini Kamenice kod Petrovaradina. Ima štete.

Istog dana u 15.25 sati 4 nepr. lovca bacili su nekoliko manjih bombi na Rieku Dubrovačku. Šteta je mala. Pogođen je jedan posebnički autobus u kome je poginulo 5 osoba i 15 ranjeno.

30. VIII bačeno je nekoliko bombi na Lapad (u Gružu).

30. VIII jedan nepr. zrakoplov bacio je 8 bombi na okolinu želj. postaje u Brodu. Pogođena je ljuštiona riže. Ima štete. Žrtava nema.

Istog dana srušio se kod Dervente jedan nepr. bombarder koji je pogođen iznad Broda. Posada je zarobljena.

Pješačkom vatrom oboren je kod Banje Luke 1 nepr. lovac.

Prigodom bombardovanja Karlovca 30. VIII oštećeno je 14 posebničkih kuća, poginulo je 7, ranjeno 40 osoba.

Obćenito:

Prigodom razviđanja i manjih sukoba kod Đurđevca, Karlovca, Jastrebarskog i Ozlja pala su 3 i zarobljena 2 partizana, dok je 1 ustaša ranjen i uhićeno 8 vojnih neposlušnika.

28. VIII odbijen je napadaj partizana na ustašku posadu u Sukošanu (kraj Zadra). Partizani su iz oružničke postaje odveli zapovjednika, 2 pomoćna oružnika i 3 domobrana. Poginula su 2 ustaše. Neprijateljski gubitci nisu poznati.

Osobitosti:

Kod s. Jakova, Boljevaca, Progara i Kupina prebacile se jače skupine četnika preko r. Save u Srijem.

Događaji na
želj. prugama:

31. VIII na pruzi Križevci – Dugo Selo između ž.p. Prikraj i Vrbovec naišao je na minu izvidnički vlak. Žrtava nema.⁶

Istog dana na pruzi Brod – Vinkovci u 14.45 sati između ž.p. Andrijevci i Striživojna-Vrpolje naišao je na minu put. vlak. Lokomotiva i 4 kola izkliznuli.⁷

Toga dana u 22.45 sati između ž.p. Karlovci i Petrovaradin napali su odmetnici teretni vlak i zapalili ga. U 23.10 sati napali su želj. postaju Petrovaradin. Pojedinosti nisu javljene.

31. VIII u 23.40 sati između ž.p. Moslavina-Popovača i Kutina naišao je na minu oklopni vlak. 3 kola sa strjeljivom izgorjela.⁸

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

(M.P.)

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik (Helbich)
Helbich

⁶ Diverziju je izveo 3. diverzantski bataljon (vidi dok. br. 35).

⁷ U operacijskom dnevniku Štaba Grupe diverzantskih odreda NOVJ o tome piše: „31. VIII 44. Na glavnoj pruzi između St. Perkovaca i Andrijevac dignut je vojnički transportni voz pun Nijemaca i ustaša. Uništena je lokomotiva i 5 vagona. Ubijena su 2 željezničara, a 30 neprijateljskih vojnika je ranjeno. Promet je stajao 3 dana (Arhiv V.I.L., reg. br. 2-4, k. 121).

⁸ Komunikaciju Kutina – Popovača napale su 31. avgusta jedinice 7. divizije. (Opširnije o rezultatima napada vidi dok. br. 3).

BR. 117

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 2. SEPTEMBRA 1944. O BORBAMA NA IVANŠĆICI, KOD GRAČACA I LIVNA I O NAPADIMA JEDINICA NOVJ NA KOMUNIKACIJE ZAGREB – KARLOVAC I ZAGREB – BEOGRAD¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 246/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

2. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Tuzla ugrožena.
Napadaj na osiguranje želj. pruge Zagreb – Karlovac kod Zdenčine.
Gračac odterećen.
Odpočeo poduhvat u području Livna.
Napadaji nepr. zrakoplova na Gospić, o. Zlalin (kod Šibenika), Karlobag i Otočac.
Srušen 1 neprijateljski zrakoplov.

II PODRUČJA:

Zagreb:

31. VIII oko 02.30 sati odbijeni su svi napadaji jakih partizanskih snaga na uporišta uz želj. prugu između Mavračića i Zdenčine (20 km j.z. Zagreba). Partizanima je uspjelo na više mjesta minirati želj. prugu. Jedan ustaša je poginuo i 1 ranjen.²

Noću 2. IX nastavljene su borbe na tom dijelu želj. pruge. Pruga je minirana na mnogo mjesta. Upućena su pojačanja. Pojednosti još nisu poznate.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 2/1-1, k. 42)

² Ustašku posadu u Mavračićima, kao i komunikaciju Mavračići – Zdenčina, napala je Brigada „Franjo Ogulinac Seljo“. Ustaše su poslije slabog otpora pobjegle u Horvate. Brigada je prekinula prugu na 230 mjesta i zapalila 100 željezničkih pragova. Karlovačka brigada napala je istovremeno prugu Zagreb – Karlovac između Zdenčine i Jastrebarskog (vidi dok. br. 4, 24, i 118).

³ Vidi dok. br. 24.

- Varaždin:* 29. VIII u sukobu jedne ustaške obhodnje s jakom partizanskom skupinom na Ivanščici pl palo je 15 partizana. Jedan ustaša je ranjen. Obhodnja se morala povući pred nadmoćnim neprijateljem.⁴
- Gračac:* Pojačanja upućena 30. VIII podpomognuta zrakoplovstvom probila su nepr. obruč oko Gračaca i odteretila posadu.⁵
- Livno – Imotski:* U području Livna započeo je podhvat čišćenja od zaostalih partizana.⁶
U području s.z. Aržana (23 km s. i Imotskog) podhvatne snage naišle su na jak neprijateljski odpor.
- Jadranska obala:* Na Pelješcu izviđačka djelatnost oko Stona i Janjine.
- Djelat, vlast, zrakopl.:* 1. IX naše zrakoplovstvo vršilo je izviđanje javljenog nepr. uzletišta kod Sanskog Mosta, jugoistočno Jasenovca i kod Smude (7 km i. Voćina). Kod Sanskog Mosta i Jasenovca nije ništa opaženo, dok je kod Smuđa zemljište poravnato i uređeno za sletanje zrakoplova.
Osim toga bacalo je promičbene letake na Fruškoj gori.
- Djelat, nepr. zrakopl.:* 30. VIII oko 11.30 sati nepr. zrakoplovi bombardirali su Gospić. Srušeno je i oštećeno više kuća. Jedan domobran poginuo i 1 žena ranjena.
Istog dana bombardiran je o. Zlarin kod Šibenika.
Toga dana oboren je kod Imotskog jedan nepr. zrakoplov. 5 članova posade je zarobljeno.
31. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su Karlobag. Pogođena je crkva i posadno zapovjedništvo. Žrtava nema.

⁴ Vidi Arhiv V.I.I., reg. br. 1-268/26, k. 112.

⁵ Vidi dok. br. 73 i 116.

⁶ Na području Livna nalazile su se tada jedinice 20. divizije. One su krajem avgusta i početkom septembra vodile borbe s Nijemcima, ustašama i četnicima koji su iz Livna prodirali u sjeverozapadni dio Livanjskog polja (Arhiv V.I.I., reg. br. 6/9, k. 28 i 1-2, k. 1030).

Istog dana bombardiran je Otočac. Pogodena je vojarna i nekoliko kuća. Jedan domobran poginuo, 1 je ranjen. Pojediniosti nisu javljene.

Obćenito:

U manjim sukobima i prilikom odbijanja napadaja kod Pitomače i Metkovića nanieti su neprijatelju gubitci, ali nisu ustanovljeni, jer je neprijatelj svoje mrtve i ranjene odvuкао. Jedan ustaša je poginuo, a 2 su ranjena.

Na pruzi Lipik – Banova Jaruga 31. VIII eksplozijom mine ranjena su 23 ustaše.

Događaji na želj. prugama:

31. VIII kod Dubrovnika naletio je na minu teretni vlak. Stroj i 3 kola izkočili. Žrtava nema.

Istog dana 6 km z. Ilidže naletio je na minu teretni vlak, 4 kola siena izgorila. 2 osobe su ranjene.

31. VIII na pruzi Dugo Selo – Novska između ž.p. Moslavina-Popovača i Kutina naletio je na minu oklopni vlak. Ima 7 mrtvih i više ranjenih.⁷

Noću 31. VIII/1. IX između istih želj. postaja minirana je pruga, porušena 2 mosta kod Gračnice i Volodera zajedno sa bunkerima u tim postajama.⁸

U noći na 1. IX minirana je želj. pruga Vinokovci – Zemun između ž.p. Putinci i Golubinci, ž.p. Nova Pazova – Batajnica – Zemunsko Polje na više mjesta, te prekinute sve veze između Rume i Zemuna, te Zemuna i Novog Sada.

31. VIII minirana je na više mjesta pruga Sunja – Bos. Novi.⁹

Noću na 1. IX izvršili su part. napadaj na želj. prugu između ž.p. Lekenik i Turopolje i razorili je minama.¹⁰

Noću 1/2. IX minirana je pruga Zagreb – Sisak – Novska između ž.p. Turopolje i Lekenik, ž. p. Caprag i Blinjski Kut, te želj. postaje Staza i šaš. Kod Blinjskog Kuta ostao je na pruzi oklopni vlak, jer je pruga izpred i iza njega minama razorena. Kraj istog mjesta miniran je 1 most.

⁷ i ⁸ Diverzije su izvele jedinice 7. divizije (vidi dok. br. 3 i 86).

⁹ i ¹⁰ Vidi dok. br. 24.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Noću na 1. IX partizani su ponovno napali želj. prugu i osiguranje na odsjeku Jastrebarsko – Horvati (28 – 18 km j.z. Zagreba). Neprijatelju je uspjelo svladati posadu želj. postaje Desinec, postaju zapalili i postavili oko 120 mina na želj. prugu. Ostale posade odbile su sve neprijateljske napadaje.

Minirana je cesta Zagreb – Karlovac.

Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 1 ustaša poginuo, 5 ranjeno, 1 častnik i 28 domobrana je zarobljeno.²

Varaždin:

U podhvat 30. VIII kod Petrove gore (6 km j. Lepoglave) jedna ustaška postrojba naniela je neprijatelju veći broj mrtvih, a ustanovljeno je da su partizani na 17 kola odvukli svoje ranjene. Uništen je 1 neprijateljski top. Podhvat se nastavlja.³

Karlovac:

Noću na 1. IX napali su part. želj. prugu između Belavića – Zvečaja i Generalskog Stola te je minirali.⁴

Vode se borbe oko posade Kamensko, Turanj i Crna Mlaka (4 km i.j.i., 5 km. j.i. i 9 km i. Karlovca). Pojednosti još nisu javljene.⁵

² Željezničku prugu Zagreb – Karlovac, na relaciji Horvati – Zdenčina, napala je Brigada „Franjo Ogulinac Seljo“, a na relaciji Zdenčina – Jastrebarsko Karlovačka brigada. Ona je savladala i domobransku posadu na željezničkoj stanici u Desincu (vidi dok. br. 2).

³ U izvještaju Štaba Zagorske brigade o tome piše: „30. VIII 1944. – I ud.[arni] bat. izvršio je pokret sa ranjenicima za Stari Golubovec, gdje je ostao kroz dan, izbacivši potrebna osiguranja. II bataljon rokirao se u Petrovu goru isturivši potrebna osiguranja. U 2 sata po podne neprijatelj je na položaje II bat. tukao jakim topničkom vatrom, te se je bataljon na večer povukao u Stari Golubovec, a zatim povukao dalje za Lohor (Arhiv V.I.I., reg. br. 15-1/2, k. 1196).

⁴ Željezničku prugu Karlovac – Ogulin napadala je od 1. do 8. septembra 3. brigada 8. divizije (vidi dok. br. 24 i 99).

⁵ U dnevnom izvještaju Štaba 4. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 1. septembra o tim borbama piše slijedeće: „... U 10 časova danas prije podne neprijatelj je sa 200 ustaša ispao iz Kamenskog u pravcu Popovića Brda. Dočekan od jedinica VIII divizije, te je poslije žestoke borbe vraćen u polaznu bazu. Neprijatelj je imao 10 mrtvih 1 12 ranjenih, 2 mrtva ostavljena na bojnopolju, a jedan je uhvaćen živ. Naši gubici 2 mrtva i 2 ranjena.

U 11 časova danas prije podne neprijatelj je u jačini 50 ustaša sa 2 tenka ispao iz Turnja (kod Karlovca) na oslobođeni teritorij. Dočekan je od jedinica VIII divizije i poslije žestoke borbe bačen nazad u polaznu

Lika: Vode se borbe s jačim nepr. skupinama u području 8 km s.i. Ličkog Osika i 5 km j. Bunića (s. i. Gospića).⁶

Gračac: Pošto je Gračac odterecen olakšano je stanje u ovom području. Bobene skupine nadiru u smjeru iztoka prema Sučevićima (16 km i. Gračaca) gdje se nalaze jače nepr. skupine.⁷

Drvar: Drvar je izpražnjen po njemačkim postrojbama nakon što su uništeni svi važni vojnički uređaji i uporišta.

Imotski: U nastavku podhvata s.z. Aržana (23 km s.z. Imotskog) podhvatne skupine napreduju preko Voštana (10 km s.z. Aržana) slomivši slabiji nepr. odpor.

Jadranska obala: Razviđački odjel naišao je na sjevernom rtu o. Pašman na jaču neprijateljsku zasjedu.⁸ Ima gubitaka na obje strane. Pojednosti nisu javljene.

31. VIII poslie podne primjećena je veća skupina brodova 60 km j.i. Zadra. Poduzetim zrakoplovnim izviđanjem nije se moglo ustanoviti u kom smjeru su odplovili ovi brodovi.

Djelat, nepr. zrakopl.: 30. VIII dvadeset nepr. zrakoplova bombardiralo je Petrovaradin. Bačeno je 60 bombi. 4 osobe su poginule, 6 je ranjeno.

31. VIII srušio se kod Kaknja 1 nepr. zrakoplov.

baze. U ovoj borbi oštećen je jedan tenk. Gubici neprijatelja 6 mrtvih i 8 ranjenih. Na našoj strani nije bilo gubitaka (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-26/1, k. 432).

⁶ Riječ je o borbi koja se vodila na liniji Ljubovo – Kuzmanovača 31. avgusta 1944. između 2. brigade 35. divizije i dijelova 4. ustaškog stajaćeg djelatnog zdruga. Prema izvještaju Štaba 11. korpusa NOVJ, ustaše su imale 7 mrtvih i 12 ranjenih. Brigada nije imala gubitaka (Arhiv V.I.I., reg. br. 8-15/2, k. 119/1).

⁷ O borbama za Gračac vidi dok. br. 73 i 101.

⁸ Na zasjedu koju je 31. avgusta 1944. postavio Bataljon mornaričke pješadije 3. pomorskog obalskog sektora naišli su dijelovi 891. puka njemačke 264. pješadijske divizije. Gubici Nijemaca bili su: 15 mrtvih, 6 ranjenih i 1 zarobljen. Od oružja Bataljon je zaplijenio: 2 šarča, 4 šmajsera, 4 puške, 2 pištolja i drugi materijal (vidi tom VIII, knj. 2, dok. br. 174 i knj. 3, dok. br. 2).

Istog dana 6 nepr. zrakoplova napali su Si-verić (kod Drniša). 3 Niemca su ranjena.

1. IX u 11.15 sati 9 nepr. zrakoplova bacili su 24 bombe iz veće visine na Zenicu. Most, koji je vjerojatno bio cilj toga napadaja, nije oštećen. Poginule su 2 osobe, 7 je ranjeno.

2. IX u 10.30 sati i u 17.15 sati izvršili su nepr. zrakoplovi terorističke napadaje na Karlovac. Pogođeno je središte grada i Banija.⁹ Ima štete na stambenim zgradama, te oko 30 mrtvih i 40 ranjenih osoba.

Obćenito:

Prigodom razviđanja kod Krapine poginuo je 1 ustaša. Neprijateljski gubitci nisu poznati.

29. VIII napali su partizani kod Laktaša (16 km s.i. Banje Luke) jedan naš teretni samovoz i oštetili ga, 2 zrakoplovca ubili, a ostale odveli.

Događaji na želj. prugama:

Noću na 1. IX između ž.p. Popovača i Kutina prilikom nailazka oklopnog vlaka na mine, te prilikom napadaja partizana na želj. postaju Voloder i ugibaldište Gračenicu uništena je želj. pruga u dužini od 3 km, zatim sve skretnice, postajna zgrada i 4 bunkera u želj. postaji Voloder. Poginulo je 13 njemačkih vojnika i 15 domobrana, a ranjeno oko 20 njemačkih i naših vojnika (spoj dnevno izv. br. 246/44.).¹⁰

2. IX u 18.20 sati na pruzi Zagreb – Sisak između ž.p. Lekenik i Greda naletio je na minu radni vlak. Jedna kola uništena, 2 izskočila. U isto vrijeme minirana je i želj. pruga na tom dielu.¹¹

2. IX u 0755 sati na pruzi Dugo Selo – Križevci između ž.p. Vrbovec i Gradec naletio je na minu oklopni vlak. 3 kola su izskočila. Žrtava nema.¹²

Istog dana na istoj pruzi između ž.p. Vrbovec i Prikraj u 10.25 sati naletio je na minu putnički vlak. Stroj i 1 kola su izkliznuli. Žrtava nema.¹³

⁹ Dio grada sjeverno od rijeke Kupe

¹⁰ Vidi dok. br. 116.

¹¹ Vidi primjedbu br. 4, 5 i 6 uz dok. br. 24.

¹² i ¹³ Mine su postavili diverzanti 3. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 35).

Noću 2/3. IX minirana je želj. pruga Sisak – Novska između ž.p. Caprag i Brđani. Popravak se ne može izvršiti radi napadaja partizana¹⁴

Pruga Novska – Nova Gradiška kao i pruga Vinkovci – Zemun u prekidu su. Pojednosti nisu javljene, jer su sve veze prekinute.¹⁵

Isto tako prekinuta je pruga Bos. Novi Bihac i Bos. Novi – Prijedor. Pojednosti nisu javljene.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) Glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

BR. 119

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽER\ DOMOBRA NSTVA OD 4. SEPTEMBRA 1944. O BORBAMA KOD NOVOG MAROFA, KOPRIVNICE I KARLOVCA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 248/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

4. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Uspjeh u borbama kod Koprivnice.
Žestoke borbe kod Novog Marofa.
Odbijeni nepr. napadaji kod Kamenskog i Turnja (područje Karlovca) te na želj. prugu Bradina – Tarčin.

¹⁴ Prugu Sisak – Novska napadale su jedinice 7. divizije (vidi dok. br. 24 i 46).

¹⁵ Vidi primjedbu br. 2 uz dok. br. 116.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 4/1-1, k. 42.

Napadaj nepr. zrakoplova na mostove preko r. Save kod Zemuna.

II PODRUČJA:

Zagreb:

U manjem podhvat u području Sv. Martin – Okić – Sv. Marija (10 km j. Samobora) 2. IX protjerani su partizani iz tog područja uz 14 poginulih. Vlastiti gubitci: 1 ranjen.

Varaždin:

Uspješno se nastavlja podhvat u području D. Rijeka – Ivanec (18 km j.z. Varaždina).

Jedna ustaška postrojba prigodom razviđanja područja zapadno Novog Marofa (16 km j. Varaždina) protjerala je 1. IX partizane u Ivanšćicu pl.

Na povratku sukobila se ista postrojba s jačom partizanskom skupinom j.i. Novog Marofa i nakon teške borbe probila se u Novi Marof.² Neprijateljski gubitci: 22 poginula, 47 ranjena i 2 zarobljena partizana. Vlastiti gubitci: 1 ustaša poginuo i 2 su ranjena.

Noću 1/2 IX odbijen je napadaj partizana podpomognut topničkom i bacačkom vatrom na posadu Novog Marofa.³

Koprivnica:

1. IX naše postrojbe protjerala su partizane s područja 7 km j. Koprivnice uz 8 poginulih partizana.

Jedna naša borbena skupina napadnuta od jačih partizanskih snaga na putu G. Sredice i G. Križ (20 km z.j. z. Podravski Novi Grad) nakon 4-satne borbe povukla se uslied pomanjkanja strjeljiva nanievši neprijatelju gubitke: 102 partizana poginula, a 120 je ranjeno.⁴

² Borba se vodila 1. septembra 1944. između 2. bojne PTZ, koja je vršila nasilno izviđanje pravcem Podrute – Gornja Rijeka, i dijelova Brigade „Braća Radić“, koji su bili na maršu pravcem Sudovec – Budinščina (vidi dok. br. 113 u ovoj knjizi i dnevne izvještaje PTZ u Arhivu V.I.I., reg. br. 1-268/26, k. 112).

³ Na području Novog Marofa nalazile su se tada jedinice 32. divizije i Zagorska brigada. One su 1/2. septembra vršile diverzije na pruzi Varaždin – Zagreb, ali se iz njihovih izvještaja ne vidi da su napdale Novi Marof (vidi dok. br. 113 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 12-1/2, k. 1126).

⁴ Dijelove 5. stajaćeg djelatnog združenja ustaške vojnice napala je 33. divizija NOVJ. Njeni gubici bili su 5 mrtvih i 8 ranjenih, a gubici ustaša 24 mrtva i 1 zarobljen. (Opširnije o tome vidi dok. br. 38).

*Daruvar
Pakrac:* Opaženo je okupljanje jačih part. snaga oko Pakraca. 3. IX rano u jutro izvršili su odmetnici vatreni prepad na južne postave branitelja Daruvara.⁵

Karlovac: Odbijen je napadaj partizana na posadu Kamenskog i Turnja (4 km i. j. i. i 5 km j.i. Karlovca) uz 9 mrtvih partizana. Vlastiti gubitci: 2 mrtva i 6 ranjenih.⁶

*Djelat, vlast.
zrakopl.:* 2. IX izvršilo je izviđanje javljenih nepr. uzletišta kod Vel. Kladuše, Vrginmosta, Topuskog i Slunja. Kod Vrginmosta i Slunja nema pogodnog zemljišta za uzletišta. Kod Vel. Kladuše i Topuskog zemljište još nije poravnato niti su zatrpane rupe od posljednjeg bombardiranja tih uzletišta. Osim toga izvršilo je izviđanje za nestalim zrakoplovom lovцем, te prijevoz tvoriva, službene pošte i vojničkih osoba. Nadalje je izvršilo oružano izviđanje područja Kotor-Varoš – Prnjavor – Banja Luka. Tom prilikom zrakoplov je napadnut strojničkom i topničkom vatrom kod Kotor-Varoši.

3. IX izvršilo je oružano izviđanje i napalo bombama javljeno nepr. uzletišta kod Vojničkog polja (15 km j.z. Sanskog Mosta). Osim toga izvršilo je prijevoz tvoriva i vojničkih osoba.

*Djelat, nepr.
zrakopl.:* Naknadno se ustanovilo da je 2. IX prilikom bombardiranja Karlovca bilo ukupno 39 poginulih i 51 ranjen građ. osoba, 2 osobe su strijeljane radi pljačke.

2. IX četiri nepr. lovca napali su strojničkom vatrom vlak u želj. postaji Podlugovi, 2 vojnika poginula, a 13 osoba je ranjeno.

Istog dana isti zrakoplovi napali su kod Viskog putnički vlak, onesposobili stroj. Poginula su 3 putnika i ranjeno je 8.

2. IX u 10.55 sati isti zrakoplovi napali su i zapalili motorni vlak u želj. postaji Usora.

⁵ Vidi primjedbu br. 2 uz dok. br. 116.

⁶ Vidi dok. br. 118.

2. IX u 18.20 sati nepr. zrakoplovi bacili su 6 bombi na Tarčin. 2 osobe su ranjene.

3. IX između 10.00 i 11.15 sati bombardirani su mostovi kod Zemuna. Pogođen je kolski most i srušen jedan luk Pančevačkog mosta.

Obćenito:

30. VIII prilikom borbenog razviđanja 10 km s. i. pakračke Poljane ustanovljene su jače part. snage. Ranjene su 2 domobrana. Partizanski gubitci nisu poznati.

3. IX u 18.45 sati napadnut je samovozni povoz P.T.S-a kod Suhcd/olaj kraj D. Bistre. Preselica je primila borbu i protjerala partizane. Jedan ustaša je ranjen.

*Događaji na
. prugama:*

3. IX u 00.35 sati naišao je na minu teretni vlak kod Kaknja. Istovremeno je napadnut i zapaljen. Pojediniosti nisu javljene.

Noću 2/3. IX pruga Zagreb – Sisak minirana je između ž. p. Lekenik i Greda s 52 mine.⁷

Noću 1/2. IX minirana je pruga Zagreb – Novska između ž.p. Lipovljani i Novska i porušena na 28 mjesta.⁸

Noću 2/3. IX ponovno je minirana pruga između Lipovljana i Banove Jaruge na 39 mjesta. Popravak pruge trajat će duže vremena.⁹

Noću 1/2. IX minirana je pruga Zagreb – Zemun između Novske i Rajića na 9 mjesta, između Rajića i Okučana na 22 mjesta te između Dragalića i Nove Gradiške na 9 mjesta.¹⁰

Noću 1/2. IX porušena je pruga Zagreb – Varaždin između ž.p. Novi Marof i Budinščina u dužini od 4 km.¹¹

Noću 2/3. IX minirana je i razrušena ista pruga između ž.p. Pušća-Bistra i Luka.¹²

⁷ Prugu Zagreb – Sisak minirao je Turopoljsko-posavski NOP odred u sadejstvu sa 2. diverzantskim bataljonom (Arhiv V.I.I., reg. br. 2 - 4, k. 121).

^{8, 9 i 10} Prugu Zagreb – Novska – Nova Gradiška minirale su jedinice 28. divizije u sadejstvu sa 1. diverzantskim bataljonom (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121 i 2-1, k. 119/7).

¹¹ Diverziju je izvela 32. divizija u sadejstvu sa 3. diverzantskim bataljonom (vidi dok. br. 113).

¹² j 13 prugu je porušio 1. bataljon Zagrebačkog NOP odreda uz pomoć dijelova 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

3. IX minama je razorena ista pruga između ž.p. Zagreb i Zaprešić na 10 mjesta. Promet je obustavljen.¹³

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich
(MP.)

BR. 120

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBРАНSTVA OD 5. SEPTEMBRA 1944. O NAPADIMA JEDINICA NOVJ NA ŽELJEZNIČKE KOMUNIKACIJE¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 249/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
5. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Borbe u području Siska.
Tuzla i Jastrebarsko ugroženi.
Nastavlja se jaka neprijateljska djelatnost razaranja želj. pruga.
Napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Bugojno i G. Vakuf, te želj. uređaje.

II PODRUČJA:

Sisak: Noću 1/2 IX odbijeni su napadaji partizana na uporišta Peščenica i Lekenik (16 i 13 km s.z. Siska), te na obhodnju kod s. Letovanić (13 km z. Siska). Partizani su protjerani.² 1 partizan je poginuo, 1 je ranjen i 1 je zaro-

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 5/1-1, k. 42.

² i ⁷ Turopoljsko-posavski NOP odred i dijelovi 2. diverzantskog bataljona napadali su tada komunikaciju Zagreb – Sisak, a na Peščenicu i Lekenik vršeni su demonstrativni napadi (vidi dok. br. 72 i 107 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 4–27/1, k. 432).

bljen. Zaplijenjane su 2 puške, strjeljivo i bombe. Ranjena su 2 domobrana.

2. IX odbijen je napadaj part. na Blinjski Kut, pri« čemu je poginuo 1 njemački poručnik.³

Ivanić-Grad:

Jedna ustaška postrojba kod s. St. Marča (9 km s. i. Ivanić-Grada) naniela je neprijatelju gubitke od 5 mrtvih i više ranjenih, te ga protjerala. Tom prigodom uhićeno je 25 voj. neposlušnika.

Vinkovci:

Noću na 1. IX odbijen je jak napadaj partizana na uporište Jankovci (8 km j. i. Vinkovaca) bez vlastitih gubitaka. Neprijatelju je uspjelo razoriti želj. prugu kod Jankovaca na više mjesta.

Jastrebarsko:

Opaženo je jače okupljanje partizana sjeveroistočno Jastrebarskog.

Jastrebarsko i želj. pruga Zagreb – Karlovac su ugroženi.⁴

Djelat, vlast, zrakopl.:

4. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje područja između Kozare i Prosare, ali nije ništa sumnjivo opaženo.

Pored toga vršilo je obskrbu strjeljivom posade u Daruvaru, zatim prienos tvoriva, žurne pošte i vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

1. IX neprijateljski zrakoplovi napali su želj. postaju Ruma. Izgorio je jedan vlak sa strjeljivom i nekoliko vagona benzina. Ima mrtvih i ranjenih.

3. IX neprijateljski zrakoplovi napali su želj. postaju Prača. Oštećen je 1 stroj i 1 osoba ranjena.

Istog dana bacili su nepr. zrakoplovi 6 bombi na želj. postaju Prenj (8 km j. Rame) bez učinka.

Toga dana bombardiran je Tarčin. Oštećena je pruga.

3. IX neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Bugojno i G. Vakuf. Pojediniosti nisu javljene.

³ Vidi dok. br. 46.

⁴ Željezničku prugu Zagreb – Karlovac napadale su jedinice 34. divizije (vidi dok. br. 2, 4 i 18).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 6. SEPTEMBRA 1944. O NAPADIMA JEDINICA NOVJ NA ŽELJEZNIČKE KOMUNIKACIJE¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 250/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

6. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Nastavljaju se žestokji nepr. napadaji na želj. pruge.

Odbijen napadaj na Stambulčić (kod Sarajeva) i na uporište Kljake (kod Drniša).

Partizani protjerani sa pruge Tarčin – Ivan-Sedlo.

Četnici prelaze u izt. dio vel. župe Vuka.

II PODRUČJA:

Zagreb:

U noći na dan 5. IX partizani su ponovno napali želj. prugu kraj Leskovca i želj. postaju Leskovac (7 km j.z. Zagreba). Topničkom i bacačkom vatrom porušili su bunkere, našto se posada bunkera povukla uz 3 ranjena vojnika.

Varaždin:

3. IX u 23.30 sati jača part. skupina napala je želj. stražu u bunkerima na r. Plitvici na pruzi Varaždin – Ivanec. 2 bunkera su spaljena, a 14 ustaša iz posade zarobljeno.

Karlovac:

Premoćne part. snage napale su želj. postaju Domag'ović kraj Jastrebarskog noću 3/4. IX, svladale i zarobile 1 častnika i 14 domobrana.

Između Mostanja i Duge Rese minirana je pruga na 12 mjesta.

4. IX prigodom izviđanja 7. – 14 km j. Karlovca ubijena su 3 i zarobljen 1 partizan.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 6/1-1, k. 42.

² Domobranksu posadu (dijelovi 2. domobranskog posadnog zdruga) napala je i djelomično zarobila Karlovačka brigada (vidi dok. br. 91).

- Drniš:* Odbijen je napadaj partizana na uporište s. Kljake 15 km j.i. Drniša) uz 3 poginula partizana. 2 ustaše su ranjena.³
U toku je podhvat proti neprijatelju u području Oklaja (12 km s.z. Drniša).
- Djelat, nepr. zrakopl.:* Noću 27/28. VIII nepr. zrakoplovi polagali su mine u Dunav između Dalja i Vukovara.
- Djelat, vlast, zrakopl.:* 5. IX vršilo je obskrbu streljivom posade u Hrv. Mitrovici te prijevoz vojničkih osoba i službene pošte.
- Obćenito:* Prigodom izviđanja i manjeg sukoba kod Ivanjske i Martin-Brda (područje Banje Luke) pala su 4 partizana, 2 su ranjena, dok su 2 domobrana ranjena.
- Osobitosti:* Jače snage četnika, koje su se posljednjih dana prebacile iz Srbije u Srem, primiču se s. Jakovu, Surčinu i Dobanovcima (z.j. z. Zemuna) s vjerojatnom namjerom napadaja na ta mjesta.
- Dogodaji na želj. prugama:* 3. IX naišao je na minu vlak između Bos. Broda i Doboja. Pojednosti nisu javljene.
Minirana je pruga Doboj – Tuzla i Doboj – Zavidovići.
Noću 3/4. IX razorena je pruga Bos. Brod Doboj između D. Bišnja i Vrhovi.
4. IX napali su part. želj. postaju Repušnica (na pruzi Popovača – Kutina) i zauzeli je. Poginula su 2 vojnika, 2 su ranjena, a nekoliko ih je zarobljeno. Postaja je oštećena.⁴
5. IX u 09.10 sati na pruzi Dugo Selo – Banova Jaruga između ž.p. Novoselec-Križ i Ludma-Vidrenjak naletio je na minu putnički vlak.⁵

³ Ustaško uporište u selu Kljake napao je 1. bataljon Svilajsko-mosečkog NOP odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 41/7, k. 1603).

⁴ Napad je izveo Posavski odred Istočne grupe NOP odreda 10. korpusa NOVJ i pritom zarobio 12 domobrana i 4 Nijemca. Od oružja Odred je zaplijenio 1 teški mitraljez, 2 laka mitraljeza i 20 pušaka (vidi dok. br. 2-1, k. 119/9 u Arhivu V.I.I.)

⁵ Minu su postavili dijelovi 2. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

Istog dana u 15.00 sati napadnut je pušćanom vatrom putnički vlak kod ž.p. Sesevski Kraljevec na pruzi Zagreb – Dugo Selo, 3 putnika su ranjena.

Noću 3/4. IX miniran je most na pruzi između ž.p. Sisak i Greda.⁰ U toku je popravak oštećene želj. pruge Zagreb – Sisak – Novska.

Između Capraga i Blinjskog Kuta na pruzi Sisak – Sunja ostao je na pruzi jedan putnički vlak.

Glavna želj. pruga na odsjeku Novska – Zemun minirana je noću 3/4. IX između ž.p. Okučani i Dragalić, zatim između ž.p. D. Vrba i Garčin, te između ž.p. Garčin i Andrijevcu, gdje je porušen i 1 most dug 8 metara.⁷

Noću 4/5. IX minirana je pruga Zagreb – Karlovac između ž.p. Leskovac i Horvati te most na potoku Lomnici i porušeni bunker kraj tog mosta. Ranjena su 2 ustaše.

Noću 4/5. minirana je pruga Banova Jaruga – Pakrac između ž.p. Poljana i Kukušnjevac.⁸

Iste noći minirana je pruga Zabok – Varaždin između ž.p. Konjšćina i Budinščina, zatim Zabok i Budinščina, te Trgovište i Peščeno.⁵

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) ¹ (Helbich)
Helbich

⁶ U operacijskom dnevniku Štaba Grupe diverzantskih odreda NOVJ o tome piše: „4–IX–44. Na pruzi Zagreb – Sisak presječena je pruga na 20 mjesta i dignut u vazduh most dug 8 m u saradnji sa T.P.O.“ (Turopoljsko-posavski NOP odred ' – prim. red.) (Arhiv V.U., reg. br. 2-4, k. 121.)

⁷ Na relaciji Novska – Nova Gradiška prugu je porušila 28. divizija, a između Slavenskog Broda i Vrpolja 12. divizija (vidi dok. br. 51 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.L., reg. br. 2–1, k. 119/7).

⁸ Prugu je minirao 1. diverzantski bataljon na 40 mjesta (Arhiv V.U., reg. br. 2-4, k. 121).

⁹ Prugu je minirala 32. divizija u sadejstvu sa 3. diverzantskim bataljonom na dužini od 6.500 metara (vidi dok. br. 35 i 113 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 2-4, k. 121).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBHRANSTVA OD 7. SEPTEMBRA 1944. O NAPADIMA JEDINICA NOVJ NA KONJŠĆINU, GORNJI KRIŽ I DRAGANIĆE I O BORBAMA KOD SLAVONSKE POŽEGE, PETRI-NJE, KARLOVCA, OGULINA, MAZINA I BENKOVCA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 251/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

7. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Žestoke borbe južno Koprivnice. Uspjeh u podhvatn kod Gračaca i Benkovca. Oružničko uporište Draganići svladano. Teslić po zapoviedi izpražnjen. Manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Konjic i želj. uređaje.

II PODRUČJA:

Varaždin: Noću 4/5. IX odbijen je napadaj partizana na Konjšćinu (7 km j.i. Zlatara). Tom prilikom part. su minirali želj. prugu.²

Koprivnica: Ustaška podhvatna skupina 2. IX oslobodila je G. Križ (14 km j.j.z. Koprivnice) pri čemu je palo 7 partizana. — Novi napadaj na Gornji Križ 4. IX odbila je posada nakon teške borbe s jakim neprijateljem. Neprijateljski gubitci: 73 poginula. Vlastiti gubitci: 13 poginulih i 39 ranjenih.³

Požega: U manjem podhvatn u istočnom dielu Požeške kotline borbene skupine protjerale su partizane i naniele im gubitke.⁴

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 7/1-1, k. 42.

² Vidi dok. br. 35 i 113.

³ Ustašku posadu (dijelovi 5. stajaćeg djelatnog zdruga) u Gornjem Križu napadala je 33. divizija 10. korpusa NOVJ. Njeni gubici u borbama od 1. do 6. septembra bili su 11 mrtvih i 61 ranjen (vidi dok. br. 38).

⁴ Vidi dok. br. 70.

- Petrinja:* Napadaj noću 1/2. IX na vanjski obrambeni pojas Petrinje odbijen je bez vlastitih gubitaka.
- Karlovac:* Noću 4/5. IX napadnuto je oruž. uporište Draganići (10 km s.s. i. Karlovca). Posada je svladana te su oružnici zarobljeni, osim zapovjednika postaje, koji se uspio spasiti.⁵
5. IX partizani vrše jak pritisak na uporište Turanj (4 km j. Karlovca).⁶
- Ogulin:* Protjeran je neprijatelj s ceste Generalski Stol – Tounj (16 km s.i.i. i 8 km i. Ogulina), koju je neprijatelj stalno ugrožavao. Cesta je ponovo predana prometu.⁷
- Gračac:* U području Mazina (19 km s.s.i. Gračaca) jedna naša zasjeda naniela je neprijatelju gubitke: 14 poginulih partizana je izbrojano, dalj-

⁵ Zandarmerijsku stanicu u Draganićima napala je i zarobila Zumberačka brigada. Zarobljeno je 19 žandara. (Opširnije o tome vidi dok. br. 18).

⁶ Ustaško-domobranksu posadu u Turnju napali su 8. septembra dijelovi 1. brigade 8. divizije (vidi dok. br. 82).

⁷ Komunikaciju Karlovac – Ogulin napadale su u vremenu od 1. do 9. septembra 1944. jedinice 8. divizije. U depešama Štaba 4. korpusa Glavnog štabu NOV i PO Hrvatske o tome piše: „Pruga Ogulin – Karlovac između Globorničkog mosta i Duge Rese presječena na 154 mjesta, a od Globorničkog mosta prema Ogulinu na 72 mjesta...”

„VIII divizija porušila je prugu Ogulin – Duga Resa na 74 mjesta, minirala cestu, porušila 4 propusta i jedan podvožnjak. Na cesti su postavljene barikade od porušenih stabala i kod ovih stabala namještene mine. Danas prije podne jedna motorizovana kolona naišla je od Tounja do ovih prepreka i počela ih uklanjati, ali pretrpjevši gubitke od postavljenih mina bila je zaustavljena. Poslije borbe sa snagama III kordunaške brigade ova je kolona bila odbijena prema Tounju, ali se opet vratila sa pojačanjem od 450 pješaka, dok je druga jedna kolona krenula iz Generalskog Stola ovoj u susret. Borba se vodi prema Dubravama i neprijatelj se probija prema Generalskom Stolu štiteći cestu od prepreka i mina.”

„Noću 3/4. o.mj. pruga Karlovac – Ogulin porušena je na 18 mjesta između Duge Rese i Karlovca. Iste noći cesta Karlovac – Ogulin minirana je i barikadirana. Neprijatelj je pokušao da popravlja prugu južno od Duge Rese, ali je odbijen...”

„4. o.mj. dijelovi VIII div. napali su jednu neprijateljsku kolonu od 100 vojnika i 10 kola koja se kretala u pratnji jednog tenka i jedne blinde od Zvečaja prema Generalskom Stolu. Neprijatelj je razbijen uz gubitke od 4 mrtva i 8 ranjenih i povraćen nazad u Zvečaj. Istog dana kretala se jedna nepr. kolona od 70 kola sa stočnom hranom u pratnji 300 vojnika od Generalskog Stola u pravcu Tounja. Dijelovi VIII div.

njih 30 poginulih je ocienjeno i 5 je zarobljeno. Zaplijenjeno je više pušaka, englesko strjeljivo nešto konja i opreme.⁸

Benkovac: Podhvatne skupine napale su u području Vrane (10 km j. Benkovca) jaču skupinu partizana i pobile 25 odmetnika. Zaplijenjeno je jedno skladište mina i uništen 1 bacač.⁹

Djelat, vlast. zrakopl.: 6. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano razvidanje područja između Kozare i Prosare, te Psunja i Požeške pl. Između Kozare i Prosare nije ništa opaženo, a na Psunju opažene su neke vatre. Osim toga izvršilo je prijevoz novca i vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.: Neprijateljski zrakoplovi oštetili su most na r. Sani kod Bos. Novog i time prekinuli želj. prugu Bihać – Bos. Novi za duže vrijeme.

2. IX tri neprijateljska zrakoplova napala su Sunju. Pojedinosti nisu poznate.

5. IX nepr. zrakoplovi bacili su nekoliko bombi u području Ploče i Rogotina kod Metkovića.

Istog dana 6 nepr. lovaca – bombardera bacilo je 10 bombi na Konjic. Učinak nije javljen.

Obćenito: Kod Imotskog napali su partizani jedan teretni samovoz i ubili 2 ustaše i 3 putnika, a 3 osobe ranili.

Osobitosti: Noću 2/3. IX odveli su part. iz Odre kraj Siska 23 muškarca.

tukli su ovu kolonu bacačima i mitraljezima ... Neprjatelj se uspio probiti za Tounj ..."

"U noći 5/6. ov.mj. dijelovi VIII divizije rušili su i minirali cestu Karlovac – Ogulin. Te noći ovom cestom nije bilo saobraćaja ..."

"Danas 6. IX o.g. III brigada VIII div. na cesti Ogulin – Karlovac u zasjedi ubila 15 legionara od kojih jedan oficir i zarobili 3. Zaplijenjeno 10 karabina, 1 motocikl, te nešto sprema. Naši gubici 3 mrtva..." (Arhiv V.I.L., reg. br. 4-35/1, k. 432).

⁸ Nijemci i četnici napali su 3. septembra iz zasjede 2 čete 13. dalmatinske brigade i ubili 6. ranili 7 i zarobili 2 borca (Arhiv V.I.L., reg. br. 56-2, k. 842 A).

⁹ Nijemci i ustaše pokušali su 4. septembra da povrate Vranu, koju je Benkovački NOP odred' oslobodio 2/3. septembra 1944 (Arhiv V.I.L., reg. br. 9-31/1, k. 1011 i 2-5/1, k. 119/8).

Noću 5/6. IX partizani su odveli 15 domoradnika iz logora radne službe kod Mirkovca kraj Zaboka.¹⁰

*Događaji na
želj. prugama:*

6. IX u 15.00 sati na pruzi' Dugo Selo – Novska između ž.p. Moslavina-Popovača i Voloder naišao je na minu vojnički radni vlak. Stroj iskliznuo. Žrtava nema.¹¹

Želj. pruga Dugo Selo – Novska od ž.p. Volodera prema Novskoj bit će popravljena za nekoliko dana radi porušenog mosta.

6. IX u 09.45 sati nepr. zrakoplov napao je strojnicama jedan stroj (lokomotivu) i onesposobio ga. Ranjen je 1 vojnik.

6. IX minirana je pruga Zabok – Varaždin između ž.p. Zabok i Bedekovčina u dužini od 400 metara.¹²

Željeznička pruga Zemun – Beograd i Petrovaradin – Novi Sad neprohodna je usljed bombardiranja nepr. 'zrakoplova.

5. IX popravljena je pruga između Dugog Sela i Moslavine-Popovače i predana prometu.

7. IX popravljena je i predana prometu pruga Brod – Sarajevo.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

¹⁰ „Napad na neprijateljsko uporište Mirkovac (Ptuj 1 : 100.000). Akciju je izvršio II bataljon I zagorske brigade. Neprijatelj jačine 16 domoradnika. Akcijom je rukovodio Štab II bataljona. Bataljon je uspio da iznenadi neprijatelja i da ga razoruža. Zarobljeno je 3 oficira, 6 podoficira i 5 vojnika pripadnika domoradnika. Zaplijenjeno: 1 šmajser, 4 puške, 2 pištolja, 64 kom. metaka, 101 šinjel, 215 hlača, 184 bluže, 13 gunjeva i drugog ratnog materijala. Sopstvenih gubitaka u ljudstvu i materijalu nije bilo.“ (Arhiv V.U., reg. br. 1-37/5, k. 551, a.)

¹¹ Minu su postavili diverzanti 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.U., reg. br. 2-4, k. 121).

¹² Prugu je minirao 1. bataljon Zagrebačkog NOP odreda u sadejstvu sa dijelovima 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.U., reg. br. 1-12/5, k. 551 A).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 8. SEPTEMBRA 1944. O NAPADIMA JEDINICA NOVJ NA ŽELJEZNIČKE KOMUNIKACIJE I O BORBAMA KOD SLAVONSKE POŽEGE, U LICI I NA CESTI BIHAĆ – KNIN¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 252/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

8. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Veliki uspjeh pri razbijanju neprijatelja kod Gračaca i u borbama kod Rogatice. Uspješno se nastavlja podhvat u Lici. Priedor pao. Napadaj nepr. zrakoplovstva na mostove preko r. Save kod Zemuna i na želj. uređaje i vlakove.

II PODRUČJA:

Kutina:

Noću 4/5. IX jaka skupina partizana napala je osiguranje želj. postaje Repušnica. Nakon žestoke borbe posada je svladana pretrpivši gubitke.² 5. IX jedan odjel gorskog zdruga³ protjerao je neprijatelja iz Repušnice.

Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Zaplenjena je 1 puška. Vlastiti gubitci: 2 vojnika poginula, 2 domobrana ranjena i 11 domobrana nestalo.

Požega:

Nastavlja se neprijateljski pritisak u području Požege. Poduzete su protumjere.⁴

Brod:

Perkovci (28 km i.si. Broda) posjednuti od partizana.⁵

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 8/1-1, k. 42.

² Vidi primjedbu br. 4 uz dok. br. 121.

³ Odnosi se na 1. gorski zdrug (Arhiv V.I.I., reg. br. 9/1-46, k. 58).

⁴ Jedinice 12. divizije 6. korpusa NOVJ napale su Slavonsku Požegu 5. septembra 1944. (Opširnije o tome vidi dok. br. 50).

⁵ Jedinice Osječke brigade uništile su domobransku posadu u Starim Perkovcima 5/6. septembra 1944 (vidi dok. br. 53).

- IAka:* U podhvatnu prema Krbavskom polju jedna podhvatna skupina napreduje preko Ramljana (18 km j.i. Otočca), a druga borbena skupina iz područja Gospića prema Krbavskom polju.⁶
- Bihać – Knin:* Nastavlja se neprijateljska napadačka djelatnost na obskrbnoj cesti Bihać – Knin.⁷
Jedna naša zasjeda naniela je neprijatelju gubitke pobivši 11 partizana iz stožera jedne part. „divizije“, među njima glavara stožera, 2 „oficira“ i 2 „komesara“.
- Djelat, vlast. zrakopl.:* 7. IX izvršilo je oružano izviđanje nepr. uzletišta kod Slunja, između Kupresa i Glamoča, kod Tičeva, kod Bos. Dubice, te kod Sanskog Mosta. Kod Glinice kraj Slunja nema pogodnog zemljišta za slijetanje dok kod Gojkovca (12 km s.i. Slunja) ima pogodno zemljište, ali nije ništa sumnjivo opaženo. Isto tako nije ništa opaženo na zemljištu između Kupresa i Glamoča, kod Tičeva, te kod Sanskog Mosta.
Osim toga izvršilo je prijevoz službene pošte i vojničkih osoba.
- Djelat, nepr. zrakopl.:* Noću 6/7. IX jedan neprijateljski zrakoplov bacio je 4 mine u Dunav kod ušća Drave.
6. IX četiri nepr. zrakoplova napala su osobni vlak kod želj. postaje Dalj. Oštećen je stroj i službena kola. 4 osobe su poginule i 5 je ranjeno.
Istog dana isti zrakoplovi napali su radni vlak kod želj. postaje Normanci. Uništena je lokomotiva i ranjen 1 radnik.
Toga dana 3 nepr. zrakoplova bacili su 8 bombi na želj. most kod Zenice i oštetili ga.
Noću 6/7. IX bombardirani su želj. mostovi na r. Savi kod Zemuna. 1 most je teško, a drugi lakše oštećen.
- Obćenito:* Javlja se da je 30. VIII prigodom razbijanja opsade Gračaca i u borbama oko mjesta poginulo 273 partizana (izbrojano). Vlastiti gubitci: 4 poginula i 10 ranjenih.⁸

⁶ Vidi dok. br. 58.

⁷ Neprijateljske kolone na komunikaciji Bihać – Knin napadale su tada jedinice 9. divizije (vidi dok. br. 39 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 56-2, k. 842 A).

⁸ O gubicima 9. divizije 8. korpusa NOVJ u borbama za Gračac vidi dok. br. 73.

Prilikom razviđanja kod Slunja ubijena su 4 partizana i zarobljen 1, zaplijenjene su 2 puške.

Događaji na želj. prugama:

8. IX u 06.36 sati na pruzi Zagreb – Dugo Selo između p. Sesvete i Sesvetski Kraljevec naišao je na minu putnički vlak. Potankosti nisu javljene.⁹

Noću 7/8. IX vodile su se žestoke borbe na želj. pruzi Zagreb – Karlovac između ž.p. Horvati i Zdenčina. Pojednosti nisu javljene.¹⁰

7. IX između ž.p. Rovišće i Sv. Ivan Žabno na pruzi Dugo Selo – Belovar minirana je pruga.¹¹

8. IX u 02.00 sati minirana je pruga Zaprešić – Zabok u dužini od 900 metara.¹²

7. IX popravljena je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Vel. Gorica i Mraclin.

Naknadno je javljeno da je noću 2/3. IX između ž.p. Garčin – Andrijevcu – Vrpolje bila minirana pruga na 99 mjesta i oštećena tri propusta i 1 bunker. Na pruzi je oštećen 1 stroj i 1 vagon, a 6 vagona je zapaljeno, dok je pomoćni vlak između ž.p. Garčin i Andrijevcu bio napadnut granatama. Poginula su 2 domobrana, a 5 njemačkih vojnika je nestalo.¹³

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.)   ^   (Helbich)
Helbich

⁹ Minu su postavili dijelovi 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 1-12/5, k. 551 A).

¹⁰ Brigada „Franjo Ogulinac Seljo“ napala je tada i uništila ustaško-domobranksu posadu u Zdenčini. (Opsirnije o tome vidi dok. br. 26 i 125.)

¹¹ Pi-ugu su minirali dijelovi 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 1-7/5, k. 551a).

¹² Diverziju su izveli dijelovi 3. diverzantskog bataljona. Oni su presjekli prugu na 66 mjesta uništili 132 šine i 1 manji most (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

¹³ Željezničku prugu Slavonski Brod – Vrpolje napadala je tada 12. divizija (vidi dok. br. 51).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 9. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA SVETOG IVANA ZELINU I ROŠKI SLAP I O BORBAMA NA PODRUČJU KOPRIVNICE, SLAVONSKE POŽEGE I BUNICA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 253/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

9. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Uspješne borbe u području Tuzle, Rogatice i Koprivnice.

Uspješno se nastavlja podhvat u Lici. Naše čete zauzele su Bunić.

Jaki napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Bos. i Sl. Brod, te područje Sarajeva.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Noću 7/8. IX napadnuta je posada i oružnička postaja u Sv. Ivanu Zelini (27 km s.i. Zagreba). Partizani su bacačima, a zatim minama, oštetili nastambe posade i oružnika. Ujutro 8. IX partizani su se povukli.

Nađeno je 5 mrtvih partizana i 1 partizanka u engleskim odorama s engleskim oružjem. Vlastiti gubitci: 1 oružnik poginuo, 3 oružnika i 3 domobrana ranjena, a 2 častnika i 20 domobrana zarobljeno.²

Koprivnica:

6. IX u manjem podhvat u ustaških postrojbi u području 14–18 km j.z. Koprivnice napadnute su jače partizanske snage kod s. Ladislav (16 km j.z. Koprivnice) topničkom i bacačkom vatrom, pri čemu su neprijatelju nanieti gubitci. Nađeno

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 9/1-1, k. 42.

² Neprijateljsku posadu (Kombinovana sat Posadnog zagrebačkog zdruga i 40 žandara) u Svetom Ivanu Zelini uništila je Brigada Braća Radić". (Opširnije o tome vidi dok. br. 16 i 33).

je 15 poginulih partizana, dok se čini da je broj poginulih znatno veći. Zaplijenjena su 2 stroj-samokresa, 2 puške, 15 konja i 4 kola.*

- Požega:* Nastavlja se čišćenje u području Požege.⁴
- Karlovac:* Nastavlja se čišćenje ceste od Karlovca prema Zagrebu i od Karlovca prema Ogulinu.
- Lika:* U nastavku podhvata prema Krbavskom polju naše snage zauzele su Bunić (24 km s.i. Gospića). Partizanski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 2 poginula i 2 ranjena. Podhvat se nastavlja.⁵
- Drniš:* Od 7. IX traju borbe kod Roškog Slapa (15 km z.sz. Drniša). Vlastiti gubitci: 4 poginula i 4 ranjena.⁶
- Jadranska obala:* U podhvalu na dalmatinskim otocima potopljen je 171 ribarski čamac, kojima su se služili odmetnici.
- Djelat, vlast. zrakopl.:* 8. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje više sela južno Jasenovca i s.z. Okučana. Na putu u s. Koturovo (19 km j.z. Jasenovca) napadnuta je strojničkom vatrom skupina partizana. U svim ostalim selima nije ništa opaženo, ali su i ta sela napadnuta strojničkom vatrom. Osim toga napalo je bombama partizane u selu Vojskova, Pucari i Koturovo (10,20 km. j.z. Jasenovca). Pored toga izvršilo je još prijevoz vojničkih osoba.
- Djelat, nepr. zrakopl.:* 8. IX oko 60 nepr. zrakoplova bombardiralo je područje Sarajeva u 2 vala teškim bombama. Bombe su pale na želj. postaju Alipašin Most i

³ Druga brigada 33. divizije imala je tada 3 poginula i 4 ranjena borca (vidi dok. br. 38).

⁴ Vidi primjedbu br. 4 uz dok. br. 123.

⁵ Dijelovi 4. ustaškog zdruga (31, 32. i 34. bojna) ušli su u Bunić 6. septembra, pošto su prethodno prisilili na povlačenje 3. brigadu 35. divizije, koja je zatvarala pravac Široka Kula – Ljubovo – Bunić (vidi dok. br. 58).

⁶ U relaciji Štaba 19. divizije o tome piše: „6. IX: *Prominski odred* likvidirao jednu ustašku stražu kod Roškog slapa. Neprijatelj imao 9 mrtvih i 1 ranjenog; plijen: 6 pušaka, 1 p. mitraljez, 1 t. mitraljez i nešto vojničke spreme“. (Arhiv V.I.I., reg. br. 1/6, k. 1020.)

predio Kovačići. Ima štete na želj. postrojenjima te je obustavljen želj. promet ka Brodu i Višegradu. Prema do sada dobijenim podacima ima oko 300 mrtvih i velik broj ranjenih.

Istog dana od 09.50 do 11.15 sati oko 120 nepr. zrakoplova bombardiralo je oba Broda u 3 vala. Pogoden je i jače oštećen želj. most, obe postaje, zatim vojarna i središte grada u Brodu n/S. Šteta je znatna dok su žrtve male.

Prigodom nepr. napadaja iz zraka na D. Lapac pogodeno je liečničko pomoćište, koje je bilo jasno označeno. Tom prilikom poginula su 2 bolesnika i 12 ih je ranjeno.

Obćenito:

Noću 7/8. IX izvršili su partizani napadaj na samovozni povoz na cesti Split – Šibenik. Ima štete i žrtava.⁷

Događaji na želj. prugama:

8. IX u 09.30 sati između ž.p. Sesvete i Se-svetski Kraljevec (na pruzi Zagreb–Dugo Se-lo) naletio je na minu njemački radni vlak. Iz-kliznula su 2 kola.⁸

Noću 7/8. IX minirana je pruga i porušen most između ž.p. Zaprešić i Pušća-Bistra na pruzi Zagreb – Dobova.⁹

7. IX u 23.50 sati miniran je most na r. Bo-sni kod ž.p. Kakanj (na pruzi Sarajevo – Brod).

8. IX oko 14.00 sati minirana je pruga Za-greb – Banova Jaruga između ž.p. Ludina-vidrenjak i Moslavina-Popovača. Putnički vlak, koji je naišao na razorenu prugu, vratio se u Zagreb.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
(M.P.) Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

⁷ Šibensko-trogirska udarna grupa napadala je iz zasjede njemačku autokolonu kod Šibenika i uništila 4 kamiona, ubila 1 majora i 28 vojnika i ranila 35 vojnika (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–6/1, k. 119/8).

⁸ i ⁹ Mine su postavili dijelovi 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.U., reg. br. 2-4, k. 121).

BR. 125

IZVJEŠTAJ ZAFOVJEDNISTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 10. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA SVETOG IVANA ZELINU, ZDENČINU HORVATE, TURANJ, MEKUŠJE, KAMENSKO I BELAJ I O BORBAMA KOD CAPRAGA, OGULINA I NA KRBAVSKOM POLJU¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 254/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

10. IX 1944 god.

IOBCIPREGLED:

Uporišta Zdenčina i Horvati napuštena pred nadmoćnijim neprijateljem.

Uspješno se nastavlja podhvata u Lici.

Manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Kostajnicu, Novu Gradišku, Konjic i Zenicu.

Jedan neprijateljski zrakoplov oboren.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Doznaje se da je prigodom napadaja na uporište Sv. Ivan Zelina noću 8/9. IX² pored nastanbi oružnika i domobrana oštećena i crkva. Od zarobljenih 60 domobrana uspjelo je 20 pobjeći.

Iste noći odbijen je napadaj na D. Zelinu (21 km s.i. Zagreba), a partizani su porušili sve mostove između Sv. Ivan Zelina i Brezničkog Huma (16 km s. Sv. Ivan Zelina).³

Jastrebarsko:

Noću 7/8. IX jake part. snage napale su uporišta Zdenčina i Horvati (8 i 13 km s.i. Jastrebarsko). Nakon što je utrošeno svo strjeljivo, posada uporišta napustila je svoja mjesta pred nadmoćnim neprijateljem i povukla se u Jastrebarsko.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 10/1-1, k. 42.

² Napad su izvele jedinice 32. divizije 7/8. septembra (vidi dok. br. 33 i 124).

³ Mostove su porušili dijelovi 3. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 33).

Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.⁴
Vlastiti gubitci: 16 poginulih, 56 ranjenih i oko 12 nestalih ust.liša.

Karlovac: Noću 7/8 IX napali su partizani uporišta Turanj. Mekušje, Kamensko i Belaj (4., 2 i 7 km j. te 5 km j.i. Karlovca) uz podporu topova, bacača i strojnica. U selu Turanj i Mekušje zapaljeno je više kuća. Napadaji su odbijeni. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.⁵ Vlastiti gubitci: 9 poginulih i 12 ranjenih pripadnika Orsa.

Sisak: Noću 5/6. IX napali su odmetnici jakim snagama bunker želj. osiguranja na pruzi Caprag – Blinjski Kut i oklopni vlak koji je došao u pomoć. Partizani su zarobili dio posade bunkera, koji je bio vani u zasjedi i to: 4 Nijemca i 19 domobrana. Ostatak posade od 4 Nijemca i 7 domobrana povukli su se iz bunkera 7. IX u iutro po nalogu. Bunker je porušen, a pruga i 2 manja mosta su minirani.⁶

Ogulin: Njemačke postrojbe poduzele su manji podlivat u području Ogulina. Pojednosti još nisu javljene.

Lika: U nastavku podhvata na Krbavskom Polju naše snage zauzele su s. Mekinjar (25 km i. Gospića), te produžile napredovanje u smjeru zapada prema s. Vrebac (10 km i. Gospića), poti-

⁴ Brigada "Franjo Ogulinac Seljo" imala je prilikom napada na Zdenčinu 4 poginula i 34 ranjena borca i rukovodioca (vidi dok. br. 26).

⁵ Navedena ustaško-domobranska uporišta napale su jedinice 8. divizije. U izvještaju Štaba 4. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 8. septembra 1944. o tome piše: „Noću 7/8. ov.mj. I kordunaška brigada vršila je napad na Turanj – Mekušje. Neprijatelj je na Turnju davao žestok otpor, naročito na koti 169 i nije likvidiran. Gubici neprijatelja: 15 mrtvih i oko 20 ranjenih. Jedan bataljon uspio je da upadne u predgrađe Karlovca – Mekušje, i ubije 37 ustaša, među njima jednog nadporučnika i jednog podoficira, a ostale rastjera. Spaljena kancelarija ustaškog štaba sa arhivom koja nije mogla biti spasena... Zaplijenjeno je 15 pušaka i nešto ostale spremne. Ukupni naši gubici: 3 mrtvih i 17 ranjenih od kojih 4 teže.

Iste noći dijelovi III kord.[unaške] brigade vršili su pritisak na Belaj. Brigada ima nekoliko izbačenih iz stroja..." Na Kamensko je vršen demonstrativni napad (vidi dok. br. 82 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4–1, k. 432).

⁶ Napad je izvela 1. brigada 7. divizije (vidi dok. br. 46 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4–1, k. 432).

skujući partizane prema Medaku (15 km j.i. Gospića). Pojednosti nisu javljene.⁷

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

1. IX dva neprijateljska zrakoplova napala su bombama most kod Kostajnice bez uspjeha.

5. IX četiri nepr. zrakoplova napali su strojničkom vatrom i bombama želj. postaju Nova Gradiška. Ima štete i žrtava.

8. IX nepr. zrakoplovi bacili su 8 bombi na Konjic. Šteta je neznatna. Žrtava nema.

8. IX neprijateljski zrakoplovi oštetili su most kod Zenice.

8. IX sjeveroistočno Metkovića oboren je 1 nepr. zrakoplov.

Obćenito:

Cesta Split – Šibenik jako je ugrožena od partizana. Promet onemogućen.

1. IX partizani su napali pomoćni brod „Zagreb“ nizvodno Petrovaradina, svladali posadu, zarobili je, opljačkali brod i napustili ga. Dva Niemca su poginula. Brod je dotegljen u Novi Sad.

Jedna domobranska sat u s. Poljice kod Dubrovnika napadnuta je od premoćnih part. snaga i zarobljena. Pojednosti nisu javljene.

Noću 7/8 IX prilikom odbijanja napadaja na jednu obhodnju kod Bjelovara poginuo je 1 ustaša. Neprijateljski gubitci nisu poznati.

*Događaji na
želj. prugama:*

Noću 7/8. IX minirana je želj. pruga Brod – Vinkovci između želj. postaje Striživojna-Vrpolje i Andrijevcu na 17 mjesta, a želj. postaja Vrpolje oštećena.⁸

Noću 8/9. IX minirana je želj. pruga Dugo Selo – Križevci kod želj. postaje Gradec.⁹

⁷ Vidi dok. br. 58.

⁸ Diverziju su izveli dijelovi 1. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 81).

⁹ i ¹⁰ Željezničku prugu Zagreb – Križevci porušile su tada jedinice 7. divizije. One su istovremeno napale ustaško-domobranska uporišta Vrbovec i Repinec. Štab 10. korpusa javio je o tome 10. septembra Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske slijedeće: „7. div. noću 9/10. likvidirala uporišta Vrbovec i Repinec, ubijeno 46 vojnika. Zarobljeno 68 domobrana i ustaša i 1 zastav.[nik]. Zaplijenjeno 2 t.m., 7 p.m., 5 šmajsera, 70 pušaka, 40.000 metaka, 2 telefona, 1 motor i druge spreme. Naši gubitci: 1 mrtav i 9 ranjenih. U prvom uporištu bila 1 sat ustaša, u drugom 1 sat domobrana. Porušili prugu Vrbovec – Repinec u dužini 8 km na 120 mjesta. Srušeno 5 mostova, 8 bunkera, 2 stanice i 2 vaktarnice...“ (Vidi dok. br. 31 i 86 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2–1, k. 119/9).

Noću 9/10. IX minirana je ista pruga između ž.p. Prikraj i Gradec.¹⁰

9. IX u 03.50 sati odmetnici su napali želj. postaju Zaprešić (na pruzi Zagreb – Dobova) polupali uređaje i odnieli novac iz blagajne.

9. IX u 10.30 sati nestala je posada iz bunke- ra kod ž.p. Ravnice na pruzi Sunja – Bos. Novi.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
Glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

BR. 126

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOB-RANSTVA OD 11. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA SESVETSKI KRALJEVEC, REMFTINEC, VRBOVEC I REPINEC I O BORBAMA KOD PETRINJE, CRIVKENICE I NA KRBAVSKOM POLJU¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 255/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

11. IX 1944. g.

IOBCIPREGLED:

Žestoke borbe u području Križevaca. Posade Vrbovca, Repinca i na mostu preko potoka Černeca svladane.

Uspješno se nastavlja podhvat u Lici; Korenica oslobođena.

Jak napadaj na Konjic, poslie trodnevnih napadaja napr. zrakoplovstva na isto mjesto.

¹ Original dnevnih izvješća Glavnog stožera domobranstva za period od 11. do 30. septembra 1944. nalaze se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilmovi ovih dokumenata u mikroteci V.I.I., reg. br. 407-508.

II PODRUČJA:

Zagreb:

8. IX u borbi kod s. Orešje (6 km s.z. Sv. Ivan Zelina) neprijatelj je imao 10 poginulih i više ranjenih. Vlastiti gubitci: 1 poginuo i 1 ranjen.²

10. IX rano u jutro jače part. skupine napale su želj. postaju Sesvetski Kraljevec (15 km i. Zagreba). Napadaj je odbijen. Pojediniosti nisu poznate.³

Noću 10/11. IX odbijen je napadaj part. na Remetinec (4 km j. Zagreba).

Križevci:

Noću 9/10. IX napadnute su i svladane nakon teške borbe posade Vrbovec, Černec i Repinac (18–10 km j. z. Križevaca). Time je prekinut spoj Križevaca i Bjelovara sa Zagrebom. Pojediniosti nisu javljene.⁴

Petrinja:

9. IX kozačke i naše postrojbe započele su podhvat u području Petrinja–Kostajnica–Sunja – Lukavac – Crnac (15 i 6 km j.i. Siska). Pojediniosti još nisu javljene.⁵

² O gubicima jedinica 32. divizije u borbama za Svetog Ivana Zelina vidi dok. br. 33 i 113.

³ U izvještaju 3. diverzantskog odreda od 10. septembra 1944. Štabu 10. korpusa NOVJ o tome piše: „Na pruzi Dugo Selo – Zagreb kod stanice Sesvetski Kraljevec, zauzet je bunker sa cijelom posadom. Zarobljeno je 10 domobrana, 2 Nijemca, dok su 4 Nijemca u borbi ubijena. Zaplijenjeno je: 1 teški mitraljez, 1 laki mitraljez sa 8.000 metaka, 1 šmajser, 10 pušaka, 11 čebadi. Bunker je dignut u vazduh. Prilikom zauzimanja bunkera naročito se istakao vodnik 2. čete Modrušan Antun zajedno sa svojom desetinom.“ (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–12/5, k. 551 A.)

⁴ Ustašku posadu o Vrbovcu i domobransku u Repincu savladale su jedinice 7. divizije, a domobransku stražu (40 ljudi) na mestu Černec Kalnički NOP odred (vidi dok. br. 31 i 86 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2-1, k. 119/9).

⁵ Štab 4. korpusa javio je o tome Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske 10. i 11. septembra slijedeće: „Jučer, 9. o.mj. jedna jača kolona Kozaka i ustaša izvršila je ispad iz Petrinje prema Glini. Kod Novog Sela vodio je borbu s ovim neprijateljem jedan bataljon odreda (Odnosi se na Banijski NOP odred. – prim. red.). Neprijatelj je potom skrenuo prema Jabukovcu i zanoćio na prostoriji Jošavica – Blinja. Sinoć i jutros sa ovim neprijateljem vodila je borbu I banijska brigada. Danas se neprijatelj povukao, gonjen do Petrinje. Jučer je neprijatelj također izvršio ispad iz Kostajnice prema Kukuruzarima. II banijska brig. odbacila ga je u polazne baze. Neprijatelj je ovim ispadima na Baniji vjerovatno htio osigurati popravljavanje pruge... Gubici neprijatelja 9. i 10. ov.mj. u svim borbama jesu: 60 vojnika ubijenih, 13 konja: ranjeno 30 vojnika, a zarobljeno 6 sa spremom. Naši gubici: 6. mrtvih i 18 ranjenih.“ (Vidi dok. br. 47 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4–1, k. 432.)

- Požega:* U toku je manji podhvat čišćenja područja oko želj[^] pruge Nova Kapela-Batrina – Požega.
- Crikvenica:* U području Crikvenice njemačke postrojbe odbacile su neprijatelja nakon kraće borbe nanievši mu gubitke.⁶
- Lika:* U nastavku podhvata na Krbavskom polju oslobođena je Korenica (14 km j.z. Bihaća).⁷
- Djelat, vlast. zrakopl.:* Naše je zrakoplovstvo 9. i 10. IX izvršilo prienos strjeljiva u Sarajevo i Križevce. Osim toga izvršilo je prienos tvoriva, žurne pošte, vojničkih osoba i bacanje promičbenih letaka nad područjem Fruške gore.
- Djelat, nepr. zrakopl.:* 5. 6. i 7. IX skupine od 4–9 nepr. zrakoplova bombardirale su tri puta Konjic, jednom Bradinu i želj. prugu kraj Konjica. Porušeno je nekoliko kuća, oštećen kameni most u Konjicu te želj. pruga. Poginulo je 8 građ. osoba i 3 domobrana, a ranjeno 30 osoba i 14 domobrana.
- Događaji na želj. ^prugama:* 9. IX u 22.40 sati minirana je pruga Dugo Selo – Novska između ž.p. Ludina-Vidrenjak i Moslavina-Popovača.⁸
9. IX minirana je pruga Sisak – Novska između ž.p. Staza i šaš.
- Noću 9/10. IX minirana je pruga Dugo Selo – Križevci između ž.p. Prikraj i Vrbovec, a kod postaje Vrbovec porušena su 3 mosta."
10. IX minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Turopolje i Peščenica.
- Pruga Zagreb – Novska preko Dugog Sela prohodna je od Zagreba do Ludine-Vidrenjaka i od Lipovljana do Novske.

⁶ Iz depeše koju je Stab 11. korpusa poslao Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske 8. septembra 1944. vidi se, da je 3. brigada 13. divizije poslila petočasovne borbe prisilila na povlačenje neprijatelja koji je prodirao iz Novog, Crikvenice i Plasa. Gubici Brigade bili su: 1 mrtav, 2 ranjena i 3 zarobljena (Arhiv V.I.I., reg. br. 8-20/2, k. 119/1).

⁷ Vidi dok. br. 58, 123, 124 i 125.

⁸ Prugu je minirao Moslavački NOP odred (Arhiv V.I.I. reg. br. 1-2/5, k. 551 A).

⁹ Vidi primjedbu br. 9 uz dok. br. 125.

Pruga Zagreb – Sisak – Novska prohodna je od Zagreba do Turopolja i od Sunje do Novske.

Pruga Novska – Brod – Vinkovci popravljena je i prohodna.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni» pukovnik
(Helbich)
Helbich

BR. 127

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 12. SEPTEMBRA 1944. O BORBAMA KOD VELIKOG TRGOVIŠTA, PETRINJE, KOSTAJNICE I NA KOMUNIKACIJI BIHAĆ – KNIN

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 256/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

12. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Žestoke borbe u području Bos. Novog. Ljubija po zapoviedi napuštena.

Posada Bugojna povukla se pred nadmoćnijim neprijateljem u Travnik.

Odbijeni napadaji na Konjic i Kiseljak.

Nastavlja se razaračka djelatnost partizana na želj. pruge.

Brojni manji napadaji nepr. zrakoplovstva na: Sinj, Rijeku Dubrovačku, Markovac (podr. Našica), Bihać i Biograd, te želj. i plovne objekte.

II PODRUČJA:

Zagreb:

9. IX jaka skupina partizana dobro naoružana napala je želj. postaju Vel. Trgovište (24 km s.z. Zagreb) i opljačkala jedan vagon tvoriva za njemačko redarstvo. Poginula su 2 njemačka vojnika, 1 je ranjen, 11 domobrana je zarobljeno, 2 su nestala.¹

Sisak:

Završen je podhvat u području Sunja – Petrinja – Kostajnica.² Željeznički promet sa Zagrebom je otvoren.

Jadranska obala:

Završen je podhvat na dalmatinskim otocima. Uništeno je ukupno 130 čamaca, a 159 ih je zaplijenjeno. Ovim čamcima služili su se odmetnici.

Na otoku Pašmanu kraj Zadra nalazi se navodno jaka skupina neprijatelja.³

Djelat, vlast. zrakopl.:

11. IX naše je zrakoplovstvo izviđalo područje Srebrenice, zatim izvršilo obskrbu strjeljivom posade u Virovitici, te prienos novca, pošte, izvješća i vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

6. IX nepr. zrakoplovi napali su u s. Markovcu kod Našica pučanstvo bombama i strojnicama.

Na Dunavu napadnute su tri lađe od nepr. zrakoplova i jedna je potopljena.

Nepr. zrakoplovi napali su Biograd. Pojediniosti nisu poznate.

7. IX nepr. zrakoplovi napali su strojnicom radni vlak kod Čreta i Prandanovaca (26 i 19 km i. s. i Našica). Oštećene su 2 lokomotive i ranjen ložič. *

9. IX nepr. zrakoplovi bombardirali Rijeku Dubrovačku s 23 bombe. Šteta je neznatna u ra-

¹ Željezničku stanicu u Velikom Trgovištu napao je 2. bataljon Zagorske brigade. Prema izvještaju Štaba Zapadne grupe NOP odreda 10. korpusa, bataljon je zaplijenio 4 puške, 2 pištolja, 20 bombi, 44 šinjela, 80 hlača i drugi ratni materijal (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–37/5, k. 551 A).

² Vidi dok. br. 126.

³ Na otoku Pašmanu bili su tada samo dijelovi 3. pomorskog obalskog sektora (vidi tom VIII, knj. 3, dok. br. 2. 22 i 44).

fineriji Shell. Jedan oružnik poginuo, 2 radniku ranjena.

10. IX nepr. zrakoplovi napali su bombama Bihać. Šteta je neznatna, jedna osoba poginula.

11. IX bombardiran je Sinj. Pogođeni su samo nevojnički ciljevi. Srušena je crkva Gospe Sinjske. Ima oko 20 mrtvih građana.

Obćenito:

Nastavlja se razaračka i napadačka djelatnost partizana na glavnu želj. prugu. Kod Indije naišla je na zasjedu jedna oružnička preselica i pretrpila gubitke. Poginulo je 13 oružnika. više ih je ranjeno i nestalo.

Cesta Zagreb – Karlovac – Tounj (kraj Ogulina) očišćena je od neprijatelja i osposobljena za promet. Poginulo je 38 partizana, a 4 su ranjena.⁴

Jedna jurišna postrojba u vremenu od 19–29 VIII u manjim okršajima u području Bihaća pobila je 5 partizana, dok su 2 domobrana ranjena.

Na obskrbnoj cesti Bihać – D. Lapac – Srb od 2. – 6. IX partizani su izvršili više napadaja na povoze i obhodnje te nanieli štete i žrtava, a sami pretrpili znatne gubitke.⁵

Osobitosti:

11. IX četnici, njemački suborci, napali su jakim snagama uz podporu bacača Semizovac, Goražde i Ustipraču, koje su branili oružnici i ustaše. Isto tako napali su oruž. postaje Han-Derventa i Bulog kraj Sarajeva te sva ona mjesta opljačkali i oružnike odveli.

Noću 10/11. IX napali su četnici njemački suborci postave oko Alipašinog Mosta i Rajlovca kraj Sarajeva.

Događaji na želj. prugama:

10. IX u 19.20 sati između ž.p. Konjic i Lisičići naišao je na minu oklopni vlak. Pojednosti nisu javljene.

Istog dana minirana je pruga na 8 mjesta između Konjica i Podorašca.

⁴ Komunikaciju Zagreb – Karlovac – Ogulin rušile su jedinice 8. i 34. divizije (vidi dok. br. 2, 4, 18, 24, 26. 72 i 99).

⁵ Na komunikaciji Bihać – Knin dejstvovala je tada 9. divizija (vidi dok. br. 73).

11. IX pruga Zagreb – Sisak popravljena je između ž.p. Turopolje i Peščenica, te između ž.p. Lekenika i Grede i predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

BR. 128

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 13. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA BREZOVICU, REMETINEC, BENKOVAC, ROŠKI SLAP I ŠIRITOVCE I O BORBAMA KOD KRAPINE, OTOČCA, SPLITA I PITOMAČE

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 257/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
13. IX 1944. godine.

IOBĆIPREGLED:

Manje borbe u području Krapine i Zagreba.
Darugar ponovo ugrožen.
Odbijeni napadaji na Hrv. Mitrovicu, Laćarak i Dvor n/U.
Odmetnici ušli u Benkovac i Kruševo.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Noću 11/12. IX napali su partizani premoćnim snagama posade uporišta Brezovice i želj. postaju Remetinec (8 km j.i. i 4 km j. Zagreba) i raztjerali posade nakon duže borbe nanievši im gubitke od 4 poginula i 4 ranjena ustaša.
Istodobno napadnuta je i straža brzojavne središnjice u s. Otočec (1 km i. Remetinca), koja se povukla u sastav posade mlina Ljubić. Središnjica je uništena.

Upućeno pojačanje protjeralo je neprijatelja i ponovno zauzelo želj. postaju Remetinec.¹

Krapina: Jedna naša postrojba podpomognuta oružničtvom sukobila se je 11. IX s neprijateljem između Krapine i Đurmanca, te je zarobila 2 partizana, dok je poginuo 1 oružnik, a 2 su ranjena. Cieni se da su partizanski gubitci znatni. Zaplijenjen je 1 krugoval.²

Daruvar: Opaža se jače prikupljanje part. snaga kod Sirača i Badljevine (7 km j.i. i 8 km j. Daruvara) između Daruvara i Pakraca. Izvršen je vatreni prepad na Daruvar bacačkom vatrom pri čemu je 1 vojnik ranjen.³

Otočac: Odbačene su jake nepr. snage s visova sjeverno Otočca.⁴

*Benkovac—
Drniš:* 9. IX partizani su zauzeli Benkovac.⁵
Odbijen je napadaj partizana na Roški Slap kod Skradina.
12. IX odbijen je napadaj part. na Širitovce (10 km z. Drniša).

¹ Ustaško uporište u Brezovici i Remetincu uništila je Brigada „Franjo Ogulinac Seljo“. Opširnije o tome vidi dok. br. 34 i 44 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4-41/1, k. 432.)

² U izvještaju Štaba Zapadne grupe NOP odreda Štabu 10. korpusa NOVJ u tom sukobu piše: „11. IX 1944. Zasjeđaju na cesti Krapina — Đurmanec (Ptuj 1 :100.000). Zasjeđu postavio I bataljon Zagorskog P. odreda. Neprijatelj u jačini 100 ustaša PTS. Borbom rukovodio Štab I bataljona. Neprijatelj naletio na zasjeđu, razbijen i protjeren u pravcu Krapine. Neprijateljski gubitci: 15 mrtvih i 12 i-anjenih. Zaplijenjeno: 1. p.mitraljez „BMG“ i 20 komada metaka. U borbi nestala dva borca.“ (Arhiv V.I.I., reg. br. 1-38/5, k. 551a).

³ i ⁶ Na prostoriji Daruvar — Pakrac prikupljale su se jedinice 40. divizije i Posavskog NOP odreda. One su 13. septembra napale Pakrac, a zatim i Lipik, i oslobodile ih. U borbi, koja je trajala 13 časova, ubijeno je 308 i zarobljeno 720 vojnika i oficira. Gubici partizana bili su: 16 poginulih i 41 ranjen. Za uspješno izveden napad na Pakrac i Lipik, Glavni štab NOV i PO Hrvatske pohvalio je borce i rukovodioce 40. divizije. (Opširnije o tome vidi dok. br. 40, 71 i 129.)

⁴ Na području Otočca nalazila se tada 1. brigada 35. divizije. Ona je 6. septembra napala ustaše u Dabru a 7. septembra četnike u Škarama i Glavacama. (Vidi dok. br. 42).

⁵ Jedinice 19. divizije oslobodile su Benkovac 10. septembra, ali su ga već sutradan napustile pod pritiskom nadmoćnijih njemačkih snaga. (Vidi dok. br. 101 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2-6/1, k. 119/8.)

Premoćnim snagama odmetnici su zauzeli 4 uporišta s.i. Splita potisnuvši slabe posade. Protunapadajem izbačeni su s visova sjeveroistočno Splita.

- Djelat, vlast, zrakopl.:* 12. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo obstrukciju strijeljivom posade u Pakracu i Daruvaru te prienos žurne pošte i vojničkih osoba.⁶ Nadalje je bacalo letake u području Iriga.
- Obćenito:* Kod Ludbrega ubijena su iz zasjede 2 pomoćna oružnika u obhodnji.
U manjem sukobu kod Pitomače ubijeno je 5 partizana.
- Osobitosti:* Prema izvješću iz Drniša četnici su u selu Matasi, Goriš i Garjaku (kod Knina, Šibenika i Sinja) posljednjih dana poklali 15 članova obitelji ustaša i domobrana te spalili 5 kuća.
- Događaji na želj. prugama:* 12. IX u 10.20 sati između ž.p. Bos. Novi i Dobrljin naišao je na minu njemački radni vlak. Iskliznula su 4 kola.
Istog dana na istoj pruzi u 17.00 sati ponovno je naletio na minu mješoviti vlak. Pojedinoosti nisu javljene.
12. IX u 17.15 sati popravljena je pruga Zagreb – Dugo Selo – Novska između ž.p. Novošelec-Križ i Moslavina-Popovača, te kod ž.p. Ludina-Vidrenjak.
Noću 12/13. IX miniran je most između Zaprešića i Savskog Marofa (na pruzi Zagreb – Dobova).
13. IX na pruzi Zagreb – Sisak između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica prigodom vađenja postavljene mine ranjena su 3 domobrana.⁷

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

⁷ Minu su postavili diverzanti 2. diverzantskog odreda. (Vidi dok. br. 72).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAFOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO
MOBRANSTVA OD 14. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDI
NICA NOVJ NA PAKRAC, DARUVAR, SRB, BREZOVICU I
OTOK PAG I O BORBAMA KOD PETRINJE I BENKOVCA

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 258/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
14. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Završen podhvat u području Petrinje.
Žestoki napadaji na Daruvar i Pakrac u to-
ku su.

Benkovac oslobođen.

Odmetnici protjerani iz Dervente.

Tuzla i Hrv. Mitrovica ugroženi.

Oborena 2 neprijateljska zrakoplova.

II PODRUČJA:

Sisak:

U podhvat u području Siska i Petrinje, ko-
ji je prekinut odlazkom kozačkih postrojbi vo-
dile su se 10. IX teške borbe s jakim neprijatelj-
skim snagama kod Graberja i Glinskog Novog
Sela (10 km j. i. 11 km j. z. Petrinje). Partizan-
ski gubitci nisu ustanovljeni, ali se čini da su
osjetljivi.¹ Plien: 2 puške i 1 engleska strojica.
Vlastiti gubitci: 5 poginulih i 15 ranjenih ustaša.

*Daruvar —
Pakrac:*

Noću 12/13. IX izvršili su partizani nekoliko
oštrih vatrenih prepada topničkom i bacačkom
vatrom na Daruvar.

13. IX po podne započeo je jak nepr. napa-
daj na Pakrac uz podporu oklopnih kola. Isto-
vremeno je obkoljen Daruvar te najprije tučen
topničkom i bacačkom vatrom, a zatim i sam
napadnut. Pojediniosti još nisu javljene. Poja-
čanja su upućena.¹

¹ Prva brigada 7. divizije imala je u tim borbama 7 mrtvih, 25
ranjenih i 7 nestalih. (Vidi dok. br. 47).

² Neprijateljske garnizone u Pakracu i Lipiku napala je tada 40.
divizija u sadejstvu sa Posavskim NOP odredom. Dijelom snaga Divi-
zija je blokirala Daruvar i time spriječila upućivanje pomoći napadnu-
tim garnizonima. (Vidi dok. br. 40, 41 i 71.)

- Karlovac:* Postavljena su osiguranja na cesti Karlovac – Generalski Stol – Tounj (kraj Ogulina). Cesta i želj. pruga osposobljene su za promet od Karlovca do Tounja.
- Donji Lapac:* Jake neprijateljske snage napale su uporište Srb (24 km j.i. D. Lapca) na obokrbnoj cesti Bihać – Knin. Poduzete su protumjere i upućena pojačanja.³
- Benkovac:* Protunapadajem iz zapadnog i sjeverozapadnog smjera oslobođen je Benkovac. Poginula su 23 partizana, a više ih je zarobljeno (Spoj dnevno izvješće br. 257/44).⁴
- Jadranska obala:* 1. IX rano u jutro izkrcala se jača neprijateljska skupina na o. Pagu kod Novalje i napala uporište Pag oko 16.00 sati istog dana. Poduzete su mjere za protjerivanje neprijatelja s otoka.⁵
- Djelat, vlast. zrakopl.:* 13. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo prienos tvoriva zatim obokrbu streljivom posade u Bjeļovaru i Daruvaru, te prienos žurne pošte i vojničkih osoba.
- Djel. nepr. zrakopl.:* 10. IX srušio se 1 nepr. zrakopl. u području s.z. Karlobag.
11. IX srušen je kod Sinja 1 napadački zrakoplov.
- Obćenito:* Vlastiti gubitci kod Brezovice 12. IX pored 4 poginule ustaše, koji su zaklani, i 4 ranjena, kako je javljeno u dnevnom izvješću br. 257, ranjeno je još 5 i nestalo 9 ustaša.⁶
Kod Tarčina u manjem sukobu palo je 8 i ranjeno 12 odmetnika.

³ Neprijateljske garnizone i kolone na komunikaciji Bihać – Knin napale su jedinice 9. divizije (Vidi dok. br. 66, 68 i 73 u ovoj knjizi i operacijski dnevnik 9. divizije u Arhivu V.I.I., reg. br. 56–2, k. 842 A.)

⁴ Vidi dok. br. 101 i 128.

⁵ Ustaška uporišta na otoku Pagu napale su jedinice 2. pomorskog obalskog sektora (1. četa i jedan vod 2. čete pomorske pješadije i naoružani brodovi: PČ 2, PČ 6. PC 21 i PC 24). Pomorsku pješadiju prevozili su transportni brodovi: „Sveti Ante" i 5 gaeta. O toku napada i postignutim rezultatima vidi tom VIII, knj. 3. dok. br. 20.

⁶ Vidi dok. br. 34, 44 i 128.

Osobitosti:

Prebjezi javljaju da je ovih dana došlo do borbe između partizana Hrvata i Srba u Kordunu i u s. Kravarsko kod Lekenika, jer su Srbi stavili srbske trobojke i rekli da čekaju kralja Petra.

III zbor. područje javlja da su četnici u izt. Bosni odpočeli napade na njemačke postrojbe. Četnici su zauzeli Međeđu, Ustipraču i Jabučko sedlo.

Nemci vode borbu s četnicima u Visokom. Četnici razaraju želj. prugu Žepče – Maglaj.

Događaji na želj. prugama

Na pruzi Sarajevo – Lašva porušeno je više mostova i prekinuti b.b. spojevi.

13. IX naišao je na minu stroj putničkog vlaka kod želj. postaje Vel. Gorica. Iskliznuia su 2 štitna kola, a pruga je oštećena.⁷

Noću 13/14. IX minirana je pruga Dugo Seio – Novska između ž.p. Novoselec-Križ i Moslavina-Popovača.

13. IX popravljena je želj. pruga Zagreb – Dobova između ž.p. Zaprešić i Savski Marof i predana prometu.

Istog dana popravljena je i prohodna pruga Banova Jaruga – Pakrac.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

⁷ Diverziju je izveo 2. diverzantski bataljon (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-1, k. 121).

BR. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 15. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA PAKRAC, LIPIK, DARUVAR, OTOKE BRAC I PAG, I O BORBAMA KOD OTOČCA, SPLITA I NA KOMUNIKACIJI BIHAĆ – KNIN

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 259/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

15. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Borbe u području Krapine.
Podhvati protiv četnika u Lici.
Tuzla i Zvornik ugroženi.
Iskrcavanje manjih nepr. snaga na o. Braču.

II PODRUČJA:

Krapina:

13. IX završen je manji podhvat u području G. Jesenje i Đurmanec (4 km s. i 4 km s. i. Krapine). Nakon kratke borbe neprijatelj je odbačen prema sjeveru.

*Daruvar –
Pakrac:*

Nakon duge i teške borbe posade Pakraca i Lipika morale su se povući ka Poljani (16 km z. Pakraca).¹

Noću 13/14. IX odbijeni su svi napadaji na Daruvar.

Zapovijeđena je evakuacija Daruvara i povlačenje posade preko Uljanika (18 km z. j. z. Daruvara) ka Poljani pod prihvatom 2 kozačke pukovnije.²

Donji Lapac:

U toku je podhvat za oslobođenje obokrbne ceste Bihać – Knin na odsjeku Kupirovo –

¹ Glavnina neprijateljskih garnizona u Pakracu i Lipiku bila je zarobljena ili ubijena, a samo manji dijelovi uspjeli su se povući u Poljanu. (Vidi dok. br. 40, 71, 107, 128 i 129).

² Neprijatelj je napustio Daruvar 16. septembra 1944. pod pritiskom jedinica 40. divizije 6. korpusa NOVJ. (Vidi dok. br. 76, 131, 133 i 134).

Srb (28 i 26 km j.i. D. Lapca), kojeg su zaposjeli partizani.⁵

Otočac:

U toku je podhvat prema Lipovom Polju (13 km j. Otočca) u svrhu razoružanja četnika, koji se tamo prikupljaju. Tom prigodom naišla su naša bojna kola na minu. Poginuo je 1 častnik i 1 dočastnik.

Jadranska obala:

12. IX prije podne iskrcale su se jače neprijateljske snage na s.z. dielu o. Brača. Neprijatelj je navodno dopro do Supetra (14 km j.i. Splita) s oklopnim kolima. Obrana je podpomognuta topničkom vatrom obalnih bitnica.⁴

U toku je podhvat za protjerivanje neprijatelja s otoka.

Na o. Pagu posada uporišta Pag odbila je do sada sve neprijateljske napadaje. Protumjere su u toku.⁵

Sjeveroistočno od Splita opaženi su jači pokreti odmetnika, koji vatrom uznemiruju naše postrojbe.

Djelat, vlast. zrakopl.:

14. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo obskrbu strijeljivom posade u Križevcima, zatim prijevoz vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

13. IX neprijateljski zrakoplovi napali su želj. postaje Uskoplje, Hum i Poljice kraj Dubrovnika i prekinuli prugu na 3 mjesta.

Obćenito:

U manjim skupinama kod s. Kljaci i Dolac kraj Drniša 1. IX ubijeno 6 partizana, zaplijenjene 3 puške i 2 konja. Vlastiti gubitci: 2 ustaše ranjeni.

³ Na odsjeku Kupirovo – Lapac komunikaciju su zaposjele jedinice 9. divizije. (Vidi dok. br. 66 i 68 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 56-2. k. 842 A.)

⁴ U desantu na Brač učestvovala su jedinice 26. divizije (1. i 12. dalmatinska brigada) i dvije baterije savezničke artiljerije. One su u borbama od 12. do 18. septembra 1944. savladale neprijatelja (2. bataljon 738. puka, 1. eskadron Izviđačkog odjeljenja njemačke 118. lovačke divizije, 1, 2. i 9. baterija 668. artiljerijskog puka, mornarička protivavionska baterija, 16. protivtenkovska četa 738. puka i 29. četa Transportnog armijskog bataljona) i ovladale čitavim otokom. (Opširnije o tome vidi dok. br. 64 i 102 u ovoj knjizi i knjigu „Der Weg der 118. Jäger-Division“.)

⁵ Vidi primjedbu br. 5 uz dok. br. 129.

Događaji na
želj. prugama:

14. IX u 17.45 sati na pruzi Zagreb – Sisak kod Peščenice napadnut je puščanom vatrom putnički vlak. Žrtava nema.

14. IX u 08.40 sati na pruzi Dugo Selo – Križevci kod ž.p. Božjakovina naišao je na minu putnički vlak. Izkliznula su 2 kola. Žrtava nema.⁶

14. IX u 09.35 sati neprijateljski lovci bombarderi napali su bombama želj. postaje Staro Petrovo Selo i Nova Kapela-Batrina na pruzi Novska – Zemun. Manje su oštećena oba kolosjeka.

13. IX u 21.30 sati minirana je pruga na 4 mjesta između ž.p. Novoselec-Križ i Moslavina-Popovača.

Noću na 14. IX minirana je pruga Novska – Brod između ž.p. Oriovac i Sibinj na 4 mjesta.⁷

Iste noći minirana je pruga Banova Jaruga – Pakrac između ž.p. Poljana i Kukunjevac na više mjesta.⁸

Te noći miniran je most na pruzi Dugo Selo – Križevci između ž.p. Prikraj i Vrbovec.⁹

14. IX na večer minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Turopolje i Lekenik.¹⁰

13. IX popravljena je pruga od Sarajeva do Visokog i od Sarajeva do Dubrovnika, te Sarajeva do Međeđe i uspostavljen promet na tim prugama.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu

Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik

(M.P.)

¹

(Helbich)

Helbich

⁶ ¹ ⁹ Diverzije je izveo 3. diverzantski bataljon (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

⁷ i ⁸ Mine je postavio 1. diverzantski bataljon. (Vidi dok. br. 31 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121.)

¹⁰ Prugu je minirao 2. diverzantski odred (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 16. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA KRIŽEVCE, DARUVAR I CAZIN, O NAPUŠTANJU HERCEGOVCA I SLAVONSKE POŽEGE I O BORBAMA KOD ĐAKOVA

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 260/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

16. IX 1944. god..

IOBCIPREGLED:

Podpun obranbeni uspjeh u obrani Križevaca.

Požega po zapoviedi napuštena po njemačkim i našim postrojbama.

Jače prikupljanje odmetnika oko Bjelovara i Đakova.

Cazin povraćen.

Žestoke borbe u području Travnika.

Manji napadaj neprijateljskih zrakoplova na Bradinu.

II PODRUČJA:

Križevci:

Noću 13/14. IX izvršen je jak napadaj partizana na Križevce. Odlučnim protunapadajem neprijatelj je odbijen i protjeran u smjeru jugozapada, uz teške gubitke. Palo je oko 180 partizana većinom od djelovanja naše topničke vatre. Vlastiti gubitci: 7 poginulih, 33 ranjenih i 39 nestalih (2 častnika).¹

Bjelovar:

Opaža se jače prikupljanje partizana u području Bjelovara.²

Daruvar:

Posada Daruvara odbila je sve nepr. napadaje u toku 14. i 15. IX.

¹ Ustaško-domobranski garnizon u Križevcima napale su jedinice 7. i 33. divizije. (Opširnije o tome vidi dok. br. 10, 22 i 57).

² Na području Bjelovara nalazili su se dijelovi 10. korpusa NOVJ i 7. divizije. (Vidi dok. br. 110).

Usljed poduzetih protumjera popustio je neprijateljski pritisak na Daruvar.³

Od topničke vatre poginuo je 1 njemački vojnik, ranjeno 5 pripadnika Orsa i nekoliko građana.

Pripreme za evakuaciju Daruvara su u toku.

Posada Hercegovca (16 km z.s.z. Daruvara) povučena je u Kutinu.

Požega:

Kozačke postrojbe napustile su po zapoviedi' Požešku kotlinu i grad Požegu, nakon što su evakuirali pripadnike njemačke narodnostne skupine i uništili dojavno tvorivo. S njima su napustile grad i naše slabe snage i oblasti, koje su upućene u Novu Kapelu-Batrinu.⁴

Đakovo:

Jake partizanske snage okupljaju se u području Đakova i vrše pritisak na ovo mjesto. Poduzete su protumjere.⁵

Cazin:

Neprijatelj ugrožava obaskrbnu cestu sjeverno Bihaća.

14. IX u 15.00 sati ponovno je osvojen Cazin, kojeg su naše postrojbe 13. IX bile morale napustiti pod pritiskom jakim neprijateljskih snaga.⁶

³ Pod pritiskom jedinica 40. divizije neprijatelj je napustio Daruvar 16. septembra 1944. (Vidi dok. br. 76).

⁴ Štab 6. korpusa javio je o tome depešom Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske slijedeće: „Noću 5. na 6. 9. 2 bataljona 12. udarne brigade upali u Požegu, poslije kratke borbe zarobljena 22 domobrana i zaplijenjen 1 t. mitraljez, 2 p. mitraljeza i 15 pušaka. Usljed neprijateljskog pritiska sa pravca Pleternice naše su se jedinice povukle. Prema nepotvrđenim vijestima, domobrani željez. bojne i dojavne otvorili su vatru na ustaše i gestapovce koji su ulazili u grad, i kada su vidili da se naše jedinice povlače, povukli su se i oni sa našima i prešli na našu stranu. Prešlo 460 domobrana, 40 oficira i podoficira. Najveći dio javio se odmah u borbene jedinice, a svi ostaju kod nas.“ (Vidi dok. br. 50 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2-1, k. 119/7.)

⁵ Na području Đakova dejstvovala je tada 12. divizija 6. korpusa NOVJ. (Vidi dok. br. 55).

⁶ O borbama za Cazin u depeši Štaba 4. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske piše: „13. ov. mj. u 6 sati ujutro jedinice našeg korpusa napale su Cazin. U napadu su učestvovala jedna muslimanska brigada (Odnosi se na 1. brigadu Unske operativne grupe. — prim. red.) i jedna brigada VIII divizije. Posada Cazina bila je 4-500 ustaša. Za nepuna 2 sata borbe Cazin je bio u našim rukama. Gubici neprijatelja: 180 mrtvih i 236 ranjenih ustaša ... Zaplijenjeno 2 haubice 100 mm, 11 p.

- Djelat, nepr. zrakopl.:* 14. IX šest neprijateljskih zrakoplova bacilo je oko 30 bombi na Bradinu. Gubitaka i štete nije bilo.
- Djelat, vlast. zrakopl.:* 15. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo razviđanja puta Zagreb – Varaždin, zatim obskrbu strjeljivom posade u Križevcima, te prienos žurne pošte, tvoriva i vojničkih osoba.
- Obćenito:* U području Tarčina i Sinja u toku manjih djelatnosti ubijeno je 11 partizana, 12 je ranjeno i 2 su zarobljena. Zaplijenjeno je 19 pušaka, 2 strojopuške, 2 strojnice.
- Događaji na želj. prugama:* 15. IX u 06.15 sati na pruzi Vinkovci – Županja između ž.p. Gradište i Županja naišao je na minu mješoviti vlak, a potom je napadnut. Izkliznuo stroj i 2 kola. Poginuli: 4 vojnika, 2 željezničara i 1 putnik, a ostali su zarobljeni, 2 kola su zapaljena, a ostala oštećena.
15. IX u 19.50 sati minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Vel. Gorica i Mraclin na 27 mjesta.⁷
15. IX popravljena je pruga Zagreb - Dugo Selo između ž.p. Novoselec-Križ i Moslavina-Popovača. Promet putnika vrši se prelazanjem na jednom još nepopravljenom dielu od 2 km.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

(M.P.)

mitraljeza, 2 teška mitraljeza, 1 tromblonska puška, 200 pušaka, 50.000 metaka i nešto ostale spreme. Naši gubici: 9 mrtvih i 22 ranjena..." (Vidi dok. br. 62 i 63 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4-41/1. k. 432.)

⁷ Prugu su minirali dijelovi 2. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-1, k. 121).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 17. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA PERKOVIĆ, ZEMUNIK, ŠKABRNJE, STARE PERKOVCE I DOMOBRA NSKA UPORIŠTA KOD ZAGREBA I O BORBAMA KOD MIKANOVACA, OZLJA I NA OTOCIMA BRAČU I PAGU

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 261/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
17. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Uspjeh u borbama kod Đakova.
Žestoke borbe u području Travnika. Posada Turbeta povučena u Travnik.
Tuzla jako ugrožena.
Uporište Perković napušteno.
Manji napadaji nepr. zrakoplova na želj. postrojenja u području Dubrovnika – Trebinje.
Jedan neprijateljski zrakoplov oboren.

II PODRUČJA:

Zagreb:

14. IX na večer jaka skupina partizana napala je želj. stražu do 83 domobrana 2 km izt. Seseveta (9 km i.s.i. Zagreba) te ju nakon kraće borbe svladala i zarobila.

15. IX oko 22.40 sati odbijen je napadaj partizana na logor Jankomir kraj Zagreba bez vlastitih gubitaka. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.

Đakovo:

Jedna borbena skupina u svom nadiranjju sa sjevera preko Đakova ka Vrpolju pobila je u području Đakova 85 partizana.¹

Vinkovci:

Na putu iz Vrpolja u Vinkovce napadnut je 9. IX kod s. Mikanovci (17 km z. Vinkovaca) iz zasjede zapovjednik 3. lov. zdruga s pratnjom.

¹ U borbama 13. septembra 1944. jedinice 12. divizije imale su slijedeće gubitke: 10 poginulih, 37 ranjenih i 7 nestalih (vidi dok. br. 55).

Napadaj je odbijen uz pomoć oklopnog vlaka iz Vrpolja.

Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 5 poginulih i 6 ranjenih domobrana oružničkog voda. Uništena su 3 samovoza.²

- Šida:* Jedna postrojba hrvatsko-njemačkog oružništva u području Lipovca i Batrovaca (15 km j.z. Šida) pobila je 5. IX deset partizana i zarobila jednog.
- Karlovac:* U toku je manji podhvat u području Ozlja. Do sada ubijen je informativni „oficir“ jednog partizanskog odreda, 2 part. su ranjena i 1 zarobljen. Plien: 2 puške i 2 bombe.
- D. Lapac:* Neprijatelj i dalje ugrožava obokrbnu cestu Bihać – Knin, koju je zaposjeo na odsjeku D. Lapac – Suvaja (21 km j.i. D. Lapca). Poduzete su protumjere.³
- Drniš:* 13. IX napali su partizani uporište Perković (21 km j. Drniša). Uslied premoći neprijatelja posada se morala povući pretrpivši gubitke.⁴
- Zadar:* 14. IX na večer partizani su započeli napadaj na Zemunik (13 km i. Zadra), čija slaba posada vodi tešku borbu. Uporište Škabrnje (6 km i. j. i. Zemunika) zauzeli su partizani 15. IX.⁵

² Napad je izvela Jurišna četa Osječke brigade i pritom ubila 20 domobrana (vidi dok. br. 54).

³ Vidi primjedbu br. 3, uz dok. br. 130.

⁴ Ustašku posadu (dijelovi 2. bojne 7. stajaćeg zdruge) napao je Šibensko-trogirski NOP odred. Ubijeno je 5, zarobljen 31 i ranjen 1 ustaša. Zaplijenjeno: 1 teški bacač, 1 laki bacač, 4 teška mitraljeza, 2 šarca i 41 puška. Odred nije imao gubitaka (Arhiv V.I.I., reg. br. 41–7, k. 1603).

⁵ U relaciji 19. divizije o napadu na navedena mjesta piše: „V brigada bila je 12. IX na prostoriji s. Polača – s. D. Jagodnja. Noću 13/14. IX Brigada je, ojačana jednim bataljonom Benkovačkog P. odreda, opkolila, napala i zauzela ustaško uporište u s. Škabrnje (14 km s.z. Benkovca). Naši gubitci: ranjen 1. Neprijateljski gubitci: ubijeno 14, ranjeno 6, zarobljeno 38. Plijen: 1 teški mitraljez, 3 puškomitraljeza, 37 pušaka ...”

„V brigada je noću 17/18. IX opkolila i napala ustaško uporište Zemunik. Uspjelo se prodrijeti u samo mjesto i zauzeti nekoliko objekata, ali se zbog svanuća i jakog neprijateljskog otpora prekinulo s napadom i Brigada se 18. IX povukla na polaznu prostoriju (oko s. Tinjske Lišane). Neprijatelj je u ovoj borbi pretrpio osjetne gubitke. Naši gu-

Javlja se da su u području Zemunika četnici prešli na stranu partizana.

*Jadranska
obala:*

Posada uporišta Supetar na o. Braču povukla se 13. IX na kopno pred premoćnim nepr. snagama (jedna pukovnija). Obalne bitnice otvorile su 14. IX jaku vatru na Supetar.⁶

Sa sjevera upućena je jedna njemačka borbena skupina u leđa neprijatelju na o. Braču.

Otok Pag je oslobođen. Neprijatelj je protjeran i na brodovima napustio otok.⁷

Na odsjeku od Zadra do Neretve opaža se jaka nepr. djelatnost.

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

U području Drniša srušio se 1 nepr. bombarder.

13. IX tri nepr. zrakoplova tukli su bombama i strojničkom vatrom želj. postaju Hum, Zaplanik, Dikliće i Novljane. Štete nema.

15. IX nepr. zrakoplovi bacili su 8 bombi blizu Jablanice južno Rame.

Obćenito:

Prigodom napadaja partizana na uporište Stari Perkovci i ž.p. Perkovci (25 km i. Broda) noću 5/6. IX premoćne part. snage dobro naružane ovladale su naše želj. straže u žestokoj borbi. Poginulo je 5 domobrana, 15 ih je ranjeno, a ostali su zarobljeni.⁸

Prilikom odbijanja napadaja kod Ludbrega nanieti su neprijatelju gubitci koji nisu ustanovljeni, dok su 4 domobrana poginula, 4 ranjena i 1 zarobljen.⁹

bitci: poginulo 5, ranjeno 12, nestao 1. Neprijateljski gubitci: ubijeno 45, ranjeno 22, zarobljen 21. Plijen: 45 pušaka i nešto drugog raznog materijala". (Vidi dok. br. 101 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 1-1, k. 1021.)

⁶ O borbama za otok Brač od 12. do 18. septembra 1944. vidi dok. br. 64 i 102.

⁷ Vidi dok. br. 129 i 130.

⁸ O uništenju domobranske posade u Starim Perkovcima vidi dok. br. 53.

⁹ Prema dnevnom izvještaju Poglavnikovog tjelesnog zdruza gubitke je pretrpjela jedna satnija (četa) 1. bojne 1. pukovnije PTZ koja se nalazila na sječi drva kod Segovine 13. septembra 1944. Redakcija nije mogla utvrditi koja je jedinica napala ustaše. (Arhiv V.I.I., reg. br. 1-268/26. k. 112.)

Događaji na želj. prugama: 12. IX na pruzi Varaždin – Koprivnica između ž.p. Martijanec i Ludbreg naletio je na minu putnički vlak. 2 kola su iskliznula. Žrtava nema.¹⁰

16. IX u 08.15 sati na pruzi Dugo Selo Ivanić-Grad, kod ž.p. Prečec, napali su nepr. zrakoplovi putnički vlak i onesposobili stroj. Žrtava nema.

Istog dana na pruzi Zagreb – Sisak u 08.30 sati napali su neprijateljski zrakoplovi njemački radni vlak i onesposobili stroj. Strojovođa je poginuo.

Istog dana u 07.35 sati između istih postaja naletio je na minu radni vlak. Oštećena je pruga.

Istog dana u 22.15 sati između ž.p. Turopolje i Lekenik minirana je pruga na 62 mjesta.¹¹

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.)   [^] (Helbich)
Helbich

¹⁰ Diverziju su izveli dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

¹¹ Prugu su minirali dijelovi 2. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121 i 4-1, k. 432).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 18. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA FUŠĆA-BISTRU, OTOKE BRAC I HVAR I POLUOTOK PELJEŠAC I O EVAKUACIJI USTAŠA I DOMOBRA NA IZ DARUVARA, HERCEGOVCA I GAREŠNICE

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 262/44.

18. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Daruvar odterećen. Evakuacija je u toku. Napadaj na želj. osiguranje kod Pušća-Bistre (kraj Zaprešića). Borbe na Pelješcu i o. Braču.

II PODRUČJA:

Zagreb:

17. IX rano u jutro jača skupina odmetnika napala je osiguranje želj. postaje Pušća-Bistra (6 km s. Zaprešića) i nakon kraće borbe raztjerala slabu posadu od 30 ustaša, te uništila b.b. uređaje.¹

Daruvar:

Dvie njemačke borbene skupine upućene za prihvat posade Daruvar dostigle su 15. IX Daruvar. Evakuacija je u toku.²

Nakon napuštanja Hercegovca (18 km z.s.z. Daruvara) po nalogu višeg podhvatnog zapovjedništva vrše se pripreme i za evakuaciju Garešnice (20 km z. Daruvara).³

¹ U izvještaju Štaba Zapadne grupe NOP odreda 10. korpusa NOVJ o tome napadu piše: „17. IX 1944, Napad na neprijateljsko uporište Pušća-Bistra izvršio je II bataljon Zagorskog P. odreda. Neprijatelj jačine 50 domobrana... Željeznička stanica zauzeta, ali se neprijatelj većim dijelom razbježao. Neprijateljski gubitci: 1 oficir domobranski zarobljen. Zaplijenjeno: 4 puške, 1100 metaka i drugo. Sopstvenih gubitaka u ljudstvu i materijalu nije bilo.“ (Arhiv V.I.I., reg. br. 1-38/5, k. 551/a.)

² Opširnije o evakuaciji neprijateljskih snaga iz Daruvara vidi dok. br. 76.

³ Neprijatelj (5. i 13. satnija 1. gorske pukovnije, 11. satnija 5. gor. pukovnije i 2. bojna 1. posadnog zdruga) je napustio Hercegovac 13. septembra, a Garešnicu po završetku evakuacije Daruvara (16. septembra 1944). (Arhiv V.I.I., reg. br. 9/1, k. 58.)

*Jadranska
obala:*

Na otoku Braču neprijatelj je zauzeo Sumartin. Jedno uporište zapadno Sumartina, pojačano postrojbom s kopna, daje i dalje otpor.⁴

Na poluotoku Pelješcu iskrcala se 16. IX u jutro kod Orebiča jača neprijateljska skupina (oko 500 ljudi). Poduzete su protumjere.⁵

Na otoku Hvaru odbijeni su ponovni napadaji na uporište Ublina (246) na istočnom rtu o. Hvara.⁶

*Djelat, vlast,
zrakopl.:*

16. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo obskrbu strjeljivom posade u Križevcima, zatim razviđanje u području Vrbovca južno do Križevaca i s. Barlovci sjeverno Banje Luke, ali nije ništa sumnjivo opaženo. Osim toga izvršilo je prijevoz vojničkih osoba.

17. IX izvršilo je obskrbu strjeljivom posade u Križevcima, Sarajevu i Travniku, zatim razviđanje područja Zalužani – Ivanjska – Banja Luka, gdje nije ništa sumnjivo opaženo, te prijevoz tvoriva, žurne pošte i vojničkih osoba.

Obćenito:

U manjem sukobu s neprijateljskim zasjedama kod Đakova i Vel. Trgovišta poginula su 3 njemačka vojnika i 1 domobran, a 2 njemačka vojnika i 1 domobran su ranjeni. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.

*Dogodaji na
želj. prugama:*

16. IX između ž.p. Čapljina i Gabela naišao je vlak na minu. Stroj i 2 kola su iskočila. Žrtava nema.

⁴ Vidi dok. br. 64, 73, 102, 130, 132, 134, 135 i 137.

⁵ Na Pelješcu su se tada iskrcale jedinice 11. dalmatinske i 3. prekomorske brigade. (Opširnije o tome vidi dok. br. 64, 73 i 102 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 13-6, k. 21A i 8-4, k. 519.)

⁶ U izvještaju Štaba 8. korpusa NOVJ od 15. februara 1945. Generalštabu Jugoslovenske armije o tome piše: „... Uz ovu operaciju na Pelješac bila je i manja koordinirana operacija na istočni dio otoka Hvara, tj. na preostalog neprijatelja oko Sućuraja. Ovu akciju izvršio je V bataljon I brigade. Akcija je započela i završila 15. IX 44. Bataljon se iskrcao jugoistočno od mjesta Bogomolje na otoku Hvaru, kod malog zaljeva i mjesta Kožja, te svojim energičnim nastupanjem u pravcu Sućuraja u jednom naletu ovladao je položajem k. 246 (Ublina). gdje je neprijatelj imao svoje manje utvrđene dijelove, što je neprijatelja znatno iznenadilo, radi čega se počeo prebacivati na kopno pod zaštitom artiljerije iz rejona Zaostrag...” (Arhiv V.I.I., reg. br. 13-1, k. 21A).

17. IX na pruzi Zagreb – Dobova između ž.p. Zaprešić – Savski Marof naletio je na minu brzi vlak. Stroj i 1 kola prevrnuli se. Jedna kola su iskliznula. Pruga je oštećena. Strojovođa ranjen.

16. IX minirana je pruga Sisak – Novska između ž.p. Živaja – šaš i Staza – šaš, na više mjesta.

Istog dana minirana je pruga između ž.p. Šid i Kukujevci – Erdevik.

Noću 16/17. IX minirana je i porušena pruga u dužini od 800 metara između ž.p. Ruma i Klenak.

17. IX oko 21.00 sati minirana je želj. pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica.⁷

17. IX u 13.30 sati nepr. zrakoplovi bombardirali su želj. postaju Vinkovce. Oštećeni su kolosjeci i 3 kola, a ranjena 4 njemačka vojnika.

Istog dana u isto vrijeme bombardirali su nepr. zrakoplovi želj. postaju Osijek. Oštećen je 1 kolosjek.

Na pruzi Travnik – Lašva porušena su 3 želj. mosta.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

(M.P.)

⁷ Prugu su minirali dijelovi 2. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 4/1, k. 432).

BR. 134

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 19. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA VAGANAC, OTOK BRAČ I POLUOTOK PELJEŠAC, O BORBAMA KOD DONJEG LAPCA I O EVAKUACIJI DARUVARA

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 263/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

19. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Odbijeni su napadaji na Banju Luku, te u području Dervente i kod D. Vaganca (područje Bihaća).

Žestoke borbe kod Pazarića (područje Sarajeva).

Napadaji nepr. zrakoplova na Osijek, Vin-kovce i Petrovaradin.

II PODRUČJA:

Daruvar: Daruvar je evakuiran po nalogu višeg podli vatnog zapovjedništva.¹

Bihać: Odbijeno ^e nekoliko neprijateljskih napadaja na Vaganac (14 km s.z. Bihaća) uz 17 poginulih partizana. Uništena su 1 talijanska oklopna kola i zaplijenjen: 1 p.o. top, 1 bacač, 1 strojnica i 1 samokres.²

D. Lapac: U toku je podhvat čišćenja obskrbne ceste Bihać — Knin. Očišćen je dio ceste od D. Lapca prema Suvaji i neprijatelj je odbačen prema iztoku.

Neprijatelj još uvijek drži prevalu sjeverno Suvaje (20 km j.i. D. Lapca).³

¹ Opširnije o tome vidi dok. br. 76, 130 i 133.

² Vaganac su napale 1. i 2. brigada 8. divizije 15. septembra 1944. i pritom imale 3 mrtva i 25 ranjenih. (Vidi dok. br. 83.)

³ Na komunikaciji Lapac — Srb dejstvovala je tada 9. divizija 8. korpusa NOVJ. (Vidi dok. br. 68 i 73 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.L., reg. br. 56-2, k. 842 A.)

Jadranska obala:

Posada uporišta kod Sumartina na o. Braču odbila je 16. IX neprijateljski zahtjev za predaju, nakon čega je neprijateljsko zrakoplovstvo bombardiralo uporište, a kopnene snage neprijatelja izvršile napadaje, ali su svi napadaji odbijeni.⁴

17. IX u 05.00 sati 2 nepr. broda otvorila su topničku vatru na Trstenik (18 km j.i. Orebića – na poluotoku Pelješcu), bez većeg učinka.

Djelat, vlast. zrakopl.:

18. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo izviđanja neprijateljskih uzletišta javljenih kod Čabra i Mikleuške (kraj Kutine). Kod tih mjesta nema zemljišta podesnih za uzletišta.

Osim toga izvršilo je obskrbu strjeljivom posade u Sarajevu, Virovitici i Križevcima, te prienos tvoriva i vojničkih osoba. Zatim je bacalo promičbene letake u istočnoj Bosni.

Djelat, nepr. zrakopl.:

16. IX tri nepr. zrakoplova napala su kod Krivog Dola kraj Imotskog 2 naša samovoza, te ih onesposobili.

17. IX u 13.30 sati neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Osijek. Pojednosti još nisu javljene.

Istog dana tri vala nepr. zrakoplova napali su Vinkovce. Pogoden je zapadni dio želj. postaje i grad bombama srednje težine. Oštećeno je oko 40 kuća, poginulo je 5 i ranjeno 12 osoba.

18. IX tri vala nepr. zrakoplova bombardiralo je Petrovaradin. Šteta na stambenim zgradama je znatna. Žrtava nema. Most nije pogoden.

Obćenito:

14. IX na večer jača skupina partizana dočekala je na cesti u Rakovom Potoku (9 km j.i. Samobora) jedan teretni samovoz natovaren brašnom i 1 samovoz s putnicima. Brašno su opljačkali, a putnike odveli.

Dogodaji na želj. prugama:

Popravljena je želj. pruga od Bos. Broda do Visokog.

15. IX u blizini Vinkovaca naišao je na minu osobni vlak. Ima žrtava.

⁴ O uništenju neprijateljskih snaga na otoku Braču vidi dok. br. 64, 73 i 102.

BR. 135

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 20. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA ROVIŠĆE, GARCIN, ŽAŽINU, MOŠĆENICU, AERODROM GROBNIČKO POLJE I O BORBAMA KOD VRPOLTA I NA OTOCIMA BRACU I HVARU

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 264/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

20. IX 1944. god.

I. OBĆI PREGLED:

Odbijeni nepr. napadaji na uporišta želj. osiguranja Rovišće (kod Bjelovara), Garčin i Andrijevc i (podr. Broda), te uporišta žazma i Mošćenica (kod Siska).

Teške obrambene borbe u Banjoj Luci i kod Bos. Gradiške.

Nova iskrcavanja i borbe na otocima Braču, Hvaru i Šolti.

Manji napadaji nepr. zrakoplova na most kod Zemuna.

II PODRUČJA:

Krapina:

Nakon odlazka naše posade ušli su partizani noću 17/18. IX u Sv. Križ-Začretje (10 km j. Krapine) gdje su zapalili želj. postaju, obćinu i poštu. 18. IX partizani su se povukli pred obhodnjom upućenom iz Krapine.

Bjelovar:

Noću 15/16. IX napali su partizani uporište Rovišće (9 km s.z. Bjelovara), uz podporu protuoklopnog topa. Hrabra posada uporišta odbila je sve nepr. napadaje. Partizanski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 3 ranjena.¹

Okupljanjem jakih part. snaga u području Bjelovara ugroženo je ovo mjesto.

¹ Napad je izvela 33. divizija 10. korpusa NOVJ (Arhiv V.I.L., reg. br. 2-1, k. 119/9).

- Brod:* Noću 18/19. IX neprijatelj je napao uz podporu teškog oružja naša uporišta na želj. pruzi Garčin i Andrijevcima (12 i 23 km j.i. Broda) i želj. prugu, koju je uspio minirati na mnogo mjesta. Napadaji su odbijeni. Pojediniosti još nisu javljene.²
- Đakovo:* 13. IX jače part. skupine¹ izvršile su prepad na naše postave kod Vrpolja bacačkom i strojničkom vatrom iz smjera Piškorevaca i Budrovaca (6 i 5 km j. Đakova).
Odjel upućen u izviđanje protjerao je neprijatelja nakon kraće borbe. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 3 poginula i 3 ranjena.
- Sisak:* Noću 14/15. IX odbijen je nakon oštre borbe napadaj partizana na uporište žažina (10 km z.s.z. Siska). Načena su 3 poginula partizana. Vlastiti gubitci: 3 poginula i 3 ranjena.⁴
Noću 15/16. IX odbijen je napadaj na uporište Mošćenicu (6 km j.j.z. Siska) uz pomoć oklopnog vlaka iz Siska. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 2 kozaka poginula, 3 kozaka i 3 ustaše ranjeni. Od bacačke vatre poginule su još 2 osobe i 3 su ranjene.⁵
Oklopni vlak na pruzi Sisak – Sunia prigodom krstarenja 11. do 14. IX nanio je neprijatelju gubitke od oko 50 poginulih i ranjenih.
- Sušak:* Nakon što je po zapovjedi višeg podhvatnog zapovjedništva povučena naša posada iz Grobnika (5 km s. Sušaka), gdje su vojnici

² Vidi primjedbu br. 5 uz dok. br. 134.

³ Odnosi se na 2. bataljon Osječke brigade koji je bio na ooezbjeđenju prema Vrpolju dok su ostale snage 12. divizije vršile pritisak na Đakovo (vidi dok. br. 55).

⁴ Neprijateljsku posadu (1. sat 3. bojne 4. posadnog zdruga) napala je Karlovačka brigada (2. brigada 34. divizije). Ne mogavši savladati jak neprijateljski otpor, Brigada se poslije petočasovne borbe povukla na polazni položaj. Plašeći se ponovnog napada, neprijatelj je uz prihvat jedne kombinovane bojne još istog dana napustio Zažinu i povukao se u Sisak (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-1, k. 432 i 9/1, k. 58).

⁵ Pionirsku četvu 1. kozačke brigade napali su dijelovi 7. divizije. Prema ocjeni Štaba 4. korpusa NOVJ, napad je djelimično uspio. Zarobljeno je 6 neprijateljskih vojnika i 1 oficir. Zaplijenjeno je: 1 šarac, 5 karabina i 2000 metaka (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-1, k. 432 i 9/1, k. 58).

uređaji onesposobljeni, zaposjeo je neprijatelj 16. IX ovo mjesto.⁶

Donji Lapac:

Nastavlja se podhvat čišćenja glavne ob-
skrbne ceste Bihać – Knin.

Neprijatelj ometa promet na dionici od Su-
vaje do Srba (20 – 24 km j.i. D. Lapca) s viso-
va istočno od ceste.⁷

*Jadranska
obala:*

Uporište s.z. Sumartina na o. Braču još se
uvijek drži. Junačka posada odbila je do sada
sve neprijateljske napadaje uzprkos ograničene
količine streljiva, te je u borbi prsa o prsa iz-
bacila neprijatelja, koji je bio uspio prodrieti
u postave.⁸

Na o. Šolti iskrcala se jedna nepr. skupina.
Izviđanja su u toku.⁹

⁶ Neprijateljsku posadu i uređaje na aerodromu Grobničko polje napala je i uništila 2. brigada 13. divizije. (Opširnije o tome vidi dok. br. 97).

⁷ Na komunikaciji Lapac – Srb dejstvovala su tada jedinice 9. divizije 8. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 66, 68 i 73 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.L., reg. br. 56/2, k. 842 A).

⁸ Dijelove njemačke 118. lovačke divizije na otoku Braču uništile su jedinice 26 divizije 8. korpusa NOVJ u borbama od 12. do 18. septembra 1944 (vidi dok. br. 64, 73 i 102).

⁹ O iskrcavanju jedinica 26. divizije na otok Šoltu u izvještaju Štaba 8. korpusa NOVJ od 15. februara 1945. piše: „Otok Šolta je za neprijatelja bio jako važan, i istog je namjeravao održati pod svaku cijenu, jer je on za nas služio kao istaknuta tačka za naše iskrcavanje. Ova akcija zauzimanja Šolte počela je i završila se 22. IX, a učestvovali su dijelovi XII brigade, tri baterije savezničkih topova sa njihovom zaštitom.

22. IX iskrcala se je na Šolti naša XII brigada kod Stomorine, jugoistočno od Grohota. Kolona Brigade krenula je nastupnim maršem, a kod Rudina se podijelila u dvije kolone radi lakšeg obuhvata i napada na neprijatelja.

Neprijatelj (2. i 9. četa 892. puka njemačke 264. pješadijske divizije i dijelovi artiljerijskog puka iste divizije – prim. red.) je držao nešto malo posade oko Tatinja luke sa nešto bunkera radi odbrane od iskrcavanja sa zapada, a glavne snage držao je oko Grohote i k. 103. Zapadna kolona i jača kolona koja je išla k Tatinjoj luci likvidirala je brzo posadu kod ove luke i prošla istočno od kote 208 (Vela Straža) u cilju obuhvata sa sjeverozapadne strane, a istočna kolona, kao slabija, uputila se pored zaliva Nečujam na Grohote.

Neprijateljska posada, videći opasnost napada na sam otok, tražila je pojačanje i pošto ga nije dobila donijela je odluku da evakuira Šoltu. Od tri broda koji su ukrcavali Nijemce dva su potopljena uz samu obalu od naše artiljerijske vatre. Sve ljudstvo se uglavnom potopilo, dok je jedan manji dio zarobljen. Osim toga bio je zarobljen sav materijal i municija na Šolti kojeg Nijemci nijesu uspjeli dignuti u zrak.

Na jugoiztočnom dielu o. Hvara nepr. je 17 IX izkrcao nove snage te je presjekao spoj između naših uporišta.¹⁰

Djelat, vlast, zrakopl.:

19. IX naše zrakoplovstvo izvršilo je oružano izviđanje Banje Luke i okoline toga mjesta. Zatim je izvršilo opskrbu strjeljivom posade u Križevcima i Virovitici te prienos novca, žurne pošte i vojničkih osoba. Osim toga bacalo je letake u području Fruške gore.

Djelat, nepr. zrakopl.:

18. IX nepr. zrakoplovi bombardirali su Savski most kod Zemuna i oštetili ga.

17. IX prigodom bombardiranja Osieka porušeno je 10 kuća, 17 jako oštećeno, a oko 60 drugih manje oštećeno. Poginulo je oko 30 i ranjeno oko 120 osoba.

Obćenito:

Naknadno je javljeno da je u borbama kod Breze (26 km s.z. Sarajeva) palo 70 četnika.

Događaji na . prugama:

19. IX u 07.25 sati na pruzi Dugo Selo – Novska između ž.p. Ivanić-Grad i Novoselec-Križ naišao je na minu teretni vlak. Stroj i 6 kola izkliznulo. Žrtava nema.¹¹

Istog dana miniran je na istoj pruzi jedan propust kraj Ivanić-Grada.

Noću 18/19. IX na pruzi Sisak – Novska između ž.p. Caprag i Blinjski Kut minirana je oštećena želj. pruga.¹²

Iste noći minirana je glavna pruga između ž.p. Ruma i Kraljevci u dužini od 80 metara.

U ovoj operaciji istakli su se dijelovi XII brigade čiji su borci u silnom naletu neprijatelja natjerali da se odluči na evakuaciju u kojoj je doživio potpun poraz.

Na ovaj način je otok Šolta oslobođen i stvorena je odlična baza za operacije iskrcavanja na kopno i primorje oko Splita i Trogira.

Neprijatelj je imao slijedeće gubitke: 35 ubijenih, 60 ranjenih, 6 zaobijenih.

Zaplijenjeno: 4 brdska topa, 4 haubice, 2 teška mitraljeza. Potopljeno 180 Nijemaca. Zaplijenjeno: 2 motorna čamca i jedna radio-stanica, te vagonске količine municije i materijala .. ." (Arhiv V.I.I., reg. br. 13–1. K 21 A.)

¹⁰ Vidi dok. br. 133.

¹¹ Prugu su minirali dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

¹² Diverziju su izvele jedinice 7. divizije u sadejstvu sa dijelovima 2. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4 k. 121 i 4–1. k. 432).

Noću 17/18. IX porušena je pruga kod Der-
vente i minirana su 3 mosta.

ZA POGLAVNIKA 1 ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara g'lavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
g'lavnostožerni pukovnik
(M.P.) ¹ (Helbich)
Helbich

BR. 136

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-
MOBRANSTVA OD 21. SEPTEMBRA 1944. O NAPADIMA JE-
DINICA NOVJ NA KOMUNIKACIJE ZAGREB – KUTINA,
ZAGREB – SISAK I ZAGREB – ZABOK

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 265/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
21. IX 1944. godine.

I. OBCI PREGLED:

Posada Banje Luke hrabro odbija nepr.
napadaje. •

Travnik ugrožen.

Uspjeh u obrani uporišta u području Sa-
rajeva.

Manji napadaji nepr. zrakoplova na Ze-
mun i šire područje Dubrovnika.

II PODRUČJA:

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

19. IX tri nepr. lovca napala su u niskom
lietu strojničkom vatrom želj. postaju i grad
Zemun bez učinka.

19. IX nepr. lovci-bombarderi napali su Du-
brovačku Rijeku, a nad Dubrovnikom bacali
promičbene letke.

Istog dana nepr. zrakoplovi napali su želj.
postaju Dubrovnik i luku u Gružu. Ima štete.
Žrtava nema.

*Djelat, vlast,
zrakopl.:*

Naše j i zrakoplovstvo 20. IX izvršilo izviđanje uzletišta u Topoli (Windhorst) i Zalužanima. Oba su uzletišta sposobna za slietanje zrakoplova. Na uzletištu Zalužani opaženi su naši zrakoplovi na svojim mjestima, dok je iztočni dio uzletišta još uvijek pod neprijateljskom bacačkom vatrom. Oba uzletišta ugrožena su od partizana.

Nadalje je izvršilo obskrbu strjeljivom i zavojima posade u Travniku, zatim obskrbu strjeljivom posade D. Miholjac i Virovitica, te prienos izvješća, tvoriva i vojničkih osoba, te bacanje promičbenih letaka.

Obćenito:

18. IX napala je jača skupina partizana iz zasjede samovozni povoz od 53 razna posebnička samovoza na putu Imotski – Provo. Ima štete i žrtava.

19. IX napali su partizani iz zasjede naš teretni samovoz kraj Mostara i ubili 2 pripadnika Orsa i 1 putnika, a 2 pripadnika Orsa i 2 putnika ranili.

U manjem sukobu jedne ustaške sati u području Konavlja kraj Dubrovnika palo je 8 Engleza, ranjeno 15 i više njih zarobljeno (1 englezki častnik). (Izvješće ust. nadz. službe -- Sarajevo).

Osobitosti:

16. IX odveli su partizani iz s. Vinica (područje Karlovca) domobranskog satnika Tičaka s obitelji gdje je bio na zdravstvenom dopustu.

*Događaji na
želj. prugama:*

20. IX u 08.03 sati između ž.p. Zagreb izt. kolodvor i Čulinec naleteo je na minu putnički vlak. Izkliznuo je stroj i 5 kola. Žrtava nema.¹

Istog dana u 07.15 sati na pruzi Zagreb Dugo Selo između ž.p. Sesevski Kraljevec i Sesevete naleteo je na minu putnički vlak. Izkliznula su 1 kola. Stroj i želj. pruge oštećeni su.²

Toga dana u 11.40 sati između ž.p. Dugo Selo i Ivanić-Grad naišao je na minu njemački štitni vlak. Pruga je oštećena. Žrtava nema.³

Noću 20/21. IX minirana je pruga između ž.p. Dugo Selo i Ivanić-Grad.⁴

^{1, 2, 3, 4 i 6} Diverzije je izveo 3. diverzantski odred (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

Iste noći minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica.⁵

20. IX u 10.00 sati na pruzi Zagreb – Zatrešić – Zabok između ž.p. Pušća-Bistra i Luka naletio je na minu putnički vlak. Izključno je stroj i 1 kola, 3 su putnika poginula, a 24 ranjena.⁶

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

BR. 137

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 22. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GRACENICU, ZEMUNIK, HRVAČE I GARCIN I O BORBAMA NA BRACU, HVARU, PELJEŠCU I NA KOMUNIKACIJI BIHAĆ – KNIN

VOJNIČKA TAJNA
22. IX

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 266/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

22. IX 1944. g.

I. OBĆI PREGLED:

Žestoke borbe u i oko Banje Luke, te u izt. Bosni i kod Zemunika.

Odbijeni napadaji na uporišta u području Sinja i Kutine.

U Tuzlu su ušli partizani, nakon što je po zapoviedi višeg podhvatnog zapovjedništva izpražnjena.

⁵ Prugu su minirali dijelovi Turopoljsko-posavskog i 2. diverzantskog odreda na 23 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121 i 4-1, k. 432).

Pojačana djelatnost neprijatelja na otocima i u obalnom području.

Neprijateljski zračni napadaj na Gospić, D. Lapac, Kraljevicu, šire područje Dubrovnička, Brod, Vinkovce i Osijek.

Srušen 1 neprijateljski zrakoplov.

II PODRUČJA:

Bjelovar: U području Bjelovara i dalje se okupljaju jače nepr snage.¹

Kutina: Noću 17/18. IX odbijen je napadaj partizana na želj. most kod Gračenice (8 km s.z. Kutine) i spriečen pokušaj prebacivanja neprijatelja preko želj. pruge na sjever. Nađeno je 6 poginulih partizana, dok je veći broj ranjen. Plien: 9 pušaka, 1 dvokolica i nešto tvoriva.²

Zadar: 18. IX jake neprijateljske snage napale su uporište Zemunik (14 km i. Zadra). U toku su ogorčene borbe/¹

Donji Lapac: Odbačen je neprijatelj s obskrbne ceste Bihać – Knin kod Kunovca južno Srba. Neprijatelj i dalje ugrožava ovu cestu.⁴

¹ Na širem području Bjelovara nalazili su se tada dijelovi 10. korpusa i 7. divizije 4. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 86, 110 i 113).

² U izvještaju Štaba Istočne grupe NOP odreda Štabu 10. korpusa NOVJ o toj borbi rečeno je slijedeće: „17. IX 44. II bataljon (Odnosi se na 2. bataljon Posavskog NOP odreda. – prim. red.) krenuo je iz Mikleuške u pravcu Gračenice u 6 sati na večer. Na putu se sukobio sa ustašama i domobranima iz I gorskog zdruga, te je došlo do borbe, ali uslijed jačeg neprijateljskog pritiska bataljon se povukao prema Mikleuški i Srpskom Selištu. Neprijateljski gubitci nisu poznati, a na našoj strani bila su dva mrtva i 4 ranjena.“ (Arhiv V.I.I., reg. br. 18–33/5, k. 551 A.)

³ Ustaško uporište u Zemunik napala je 5. dalmatinska brigada (vidi primjedbu br. 6 uz dok. br. 132).

⁴ O dejstvima 9. divizije na komunikaciji Bihać – Knin u depešama Štaba 8. korpusa NOVJ piše: „20. IX snage IX div. u vremenu od 1–14 sept. u ofanzivi na komunikaciju Knin – Srb – Lapac i likvidaciji nepr. uporišta zaplijenile su slijedeći ratni materijal: 2 topa, 1 protivkolski top 45 mm, 417 granata, 90 konja, 25 sedala, 10 kola, 1 poljsku kuhinju, 4 radio-stanice, 2 telefonska aparata, 345 pušaka, 4 teška mitraljeza, 5 teških bacača, 4 laka bacača, 22 puškomitraljeza. 32 šmajsera, 41 pištolj. 80.000 metaka, granate za bacače, jednu kompletnu potkivačnicu i mnogo drugog ratnog materijala. Pored osjetnih gubitaka neprijatelju je ubijeno 66. ranjeno 113 i zarobljeno 4 vojnika. (Ovdje nisu uneseni podaci 0 neprijateljskim vojnicima – domobranima – iz Kupirova, Doljana, Dobrog Sela, a djelomično i iz Donjeg Lapca – nešto preko 400 vojnika 1 oficira –, koji su sa cjelokupnom ratnom spremom prešli na stranu

Sinj: Odbijen je napadaj neprijatelja na uporište Hrvače (6 km s. Sinja) noću 11/12. IX uz 7 poginulih i velik broj ranjenih partizana. Vlastiti gubitci: 16 ranjenih.⁵

Jadranska obala: Uporište kraj Sumartina na o. Braču nakon 5-dnevne neravne borbe i junačke obrane palo je u ruke neprijatelju noću 18/19. IX.⁶

Na o. Hvaru neprijatelj je kod Ubline (13 km i. Bogomolje) protjeran, te se povukao i sada samo otvara topničku i bacačku vati u na uporište.⁷

Opazan je živahan brodski promet neprijatelja na sjevernoj i južnoj obali o. Hvara, kao i između obale i otoka Pašmana.

Pojačan je partizanski pritisak na Zadar.⁸

Na poluotoku Pelješcu noću 18/19. IX odbijeni su neprijateljski napadaji na uporište Janjinu (19 km i.j.i. Orebića) podpomognuti teškim topništvom. Poduzete su protumjere.¹

Djelat, vlast. zrakopl.: 21. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo obstrukciju strjeljivom posade u D. Miholjcu, u Topoli (Windhorst), u Sarajevu i Travniku, te obstrukciju hranom i streljivom posade u Varešu i

NOVJ. – prim. red.). Naši gubitci: 11 mrtvih, 42 ranjena i 3 nestala druga."

"22. IX snage IX div. dana 19. o.mj vodile su žestoke borbe sa jakim nepr. motorizovanom kolonom na komunikaciji Knin – Otrić – Srb – Lapac. Jedna nepr. kolona, jačine oko 200 kamiona, do 45 tenkova i više topova probila se iz pravca Lapca u Srb; druga kolona približno iste jačine nadirala je od Otrića. U toku noći 19. na 20. ove su se kolone uspjele spojiti u Srbu. Neprijatelj pretrpio velike gubitke. Neprijatelj je u ovoj akciji ovladao komunikacijom Knin – Bihać. Potpomogla ga je četnička banda od pravca Strmice, Tiškovca, Plavna i Zrmanje." (Vidi dok. br. 68 i 73 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 6/9, k. 28.)

⁵ Ustaško uporište u selu Hrvače napale su jedinice 20. divizije 8. korpusa NOVJ. Ubijeno je 15, a ranjeno 35 neprijateljskih vojnika. Gubitci Divizije bili su 2 mrtva i 9 ranjenih. (Vidi istorijat 20. divizije u Arhivu V.I.I., reg. br. 1-2, k. 1030.)

⁶ Opširnije o borbama 26. divizije za oslobođenje Brača vidi dok. br. 64, 73 i 102.

⁷ Vidi primjedbu br. 6 uz dok. br. 133.

⁸ Pritisak su vršile jedinice 19. divizije i Štaba Grupe sjevernodalmatinskih NOP odreda (vidi dok. br. 101 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 39/2, k. 1009).

⁹ O borbama na Pelješcu vidi dok. br. 64, 73, 102.

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

Osmaču kraj Srebrenice. Osim toga izvršilo je prienos žurne pošte i vojničkih osoba, te bacanje promičbenih letaka u području Rogatice.

8. IX srušio se kod Stona 1 nepr. bombarder.

18. IX tri nepr. lovca bombardirala su Gospić. Dva vojnika i tri građanske osobe su ranjeni.

19. IX ponovno je bombardiran Gospić od 4 nepr. lovca. Pogođena je zgrada Vel. župe. Poginuli su: 1 njemački i 1 naš vojnik, ranjeni: 3 Niemca, 2 domobrana i 1 građanin.

Istog dana 4 nepr. lovca napala su strojnica i bombama D. Lapac. Poginula su 3 domobrana, a ranjena 3 Niemca i 3 domobrana.

19. IX nepr. zrakoplovi izvršili su teroristički napadaj na Kraljevicu. Pogođene su star.bene zgrade i crkva. Do sada ima 12 mrtvih i oko 20 ranjenih građana.

Noću 19/20. IX jedan nepr. zrakoplov bombardirao je Rijeku Dubrovačku i u 2 maha Gružku luku malim bombama. Oštećeno je 13 kuća, želj. kolosjek. a 4 osobe su ranjene.

21. IX oko 13.00 sati 28 nepr. zrakoplova bombardiralo je SI. Brod. Pogođena je želj. postaja, tvornica vagona, tvrđava, i središte grada. Ima štete. Broj žrtava nije ustanovljen.

Istog dana u isto vrijeme nepr. zrakoplovi bombardirali su Vinkovce. Bombe su većim dijelom pale u polje. 3 osobe su poginule i 5 ih je ranjeno.

21. IX bombardiran je i Osijek. Bombe su pale na glavni kolodvor. Pojednosti još nisu javljene. Prekinuti su svi b.b. spojevi.

Obćenito:

20. IX u borbi između jedne ustaške obhodne i partizana na cesti između Krapinskih Toplica i Pregrade pao je 1 partizan, dok su 2 ustaše ranjeni.

Noću 19/20. IX kod Blaguša (10 km z.j.z. Sv. Ivana Zeline) naišla je jedna naša obhodka na part. zasjedu. U borbi su pala 3 partizana, dok je 1 ustaša poginuo i 1 ranjen.

Prigodom odbijanja nepr. napadaja na Garčin te u borbama na želj. pruzi Garčin — An-

drijevcu noću 18/19. IX cieni se da je palo 50 – 70 partizana.¹⁰

Događaji na želj. prugama:

21. IX u 14.10 sati na pruzi Dugo Selo – Novska između ž.p. Novoselec-Križ i Ivanić-Grad naletio je na minu putnički vlak. Jedna kola su uništena, a 2 prevrnuta. Ima 14 mrtvih, 20 teže ranjenih i više lakše ranjenih putnika, među kojima i dosta vojnika.¹¹

Istog dana na istoj pruzi između ž.p. Dugo Selo i Ivanić-Grad minirana je pruga na 20 mjesta, a između ž.p. Ostrna i Prečec noću 21/22. IX minirana je pruga na 11 mjesta.¹²

20. IX na večer minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica na 10 mjesta.¹³

19. IX napali su nepr. zrakoplovi teretni vlak između ž.p. Ivankovo i Mikanovci na pruzi Vinkovci – Zemun, onespobili stroj i jedna putnička kola zapalili. Poginuo je 1 vojnik.

Istog dana pala je 1 bomba na kolosjek između ž.p. Vrpolje i Mikanovci.

20. IX u 14.15 sati 5 nepr. zrakoplova napalo je želj. postaju Novska. Oštećene su 2 lokomotive i nekoliko kola.

Istog dana napali su nepr. zrakoplovi putnički vlak između ž.p. Rajić i Novska i oštetili lokomotivu.

21. IX u 23.00 sati između ž.p. Podsused i Vrapče na pruzi Zagreb – Zaprešić naletio je na minu teretni vlak. Stroj i 2 kola su izkliznuli. Žrtava nema.

20. IX minirana je pruga između ž.p. Sunje i Majur na pruzi Sunja – Bos. Novi.

¹⁰ „18. IX jedinice XII divizije napale su želj. stanicu Garčin (sek. Brod), na glavnoj pruzi likvidirana su dva bunkera i željeznička stanica. Jedan bunker je ostao nelikvidiran. Plijen: 3 teška i 3 puškomintraljeza, 10 pušaka, 30.000 metaka. Ubijeno 30 ustaša i Nijemaca. Mi 4 mrtva i 15 ranjenih. Glavna pruga između Andrijevac i D. Vrbe presječena na 200 mjesta i srušen most i 2 propusta.“ (Arhiv V.I.T., reg. br. 1-1, k. 488 A.)

¹¹ i ¹² Diverzije su izveli dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.L., reg. br. 2-4, k. 121).

¹³ prugu su minirali dijelovi 2. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.L., reg. br. 2-4, k. 121).

21. IX u 12.30 sati nepr. zrakoplovi napali su 2 teretna vlaka na pruzi Osijek – Dalj između ž.p. Sarvaš i Osijek te onеспособili 2 stroja.

21. IX u 11.45 sati i 12.05 sati nepr. zrakoplovi napali su most preko Dunava kod Petrovaradina. Nasip i most lakše su oštećeni. Oštećena je i želj. pruga.

19. IX kod Semizovca na pruzi Zenica – Sarajevo naišao je vlak na miniran most. Pojednosti nisu poznate.

Noću 20/21. IX odmetnici su porušili želj. prugu i tri mosta te spalili želj. postaju Reljevo na pruzi Lašva – Sarajevo, a prugu između ž.p. Reljevo i Semizovac prevrnuli u r. Bosnu.

20. IX partizani i četnici porušili su želj. prugu između Zavale i Dubrovnika, a četnici zaposjeli želj. postaju Diklići. 21. IX četnici su zaposjeli želj. prugu Gabela – Dubrovnik između ž.p. Poljice i Hum. Prekinute su sve b.b. veze.

21. IX partizani su porušili želj. prugu Sarajevo – Višegrad između ž.p. Sjetlina i Prača u dužini od 200 metara.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.)   ¹ (Helbich)
Helbich

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 23. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA REMETINEC, NA OTOK ŠOLTU I POLUOTOK PELJEŠAC I O BORBAMA NA KOMUNIKACIJI BIHAĆ – KNIN

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 267/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

23. IX 1944. god.

I. CBĆI PREGLED:

Nastavljaju se teške borbe u i oko Banje Luke.

Odbijeni su napadaji na Dobož i Remetinec (kod Zagreba).

Uspjeh u podhvat u Gračac – Sinj.

Prodor i napadaji četnika u izt. Bosni i Hercegovini. Četnici napadaju Dubrovnik.

Ponovni manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Osijek, Petrovaradin, Gospić, Vrpolje i šire područje Dubrovnika.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Noću 21/22. IX odbijen je jak nepr. napadaj na uporište Remetinec (4 km j. Zagreba). Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni, dok je 1 ustaša ranjen.

Noću 22/23. IX opet je napadnuto ovo uporište. Poslie upućivanja pojačanja napadaj je odbijen.

Bihać – Knin:

Uspješno se nastavlja podhvat čišćenja obokrbne ceste Bihać – Knin. Na dionici Srb – Suvaja neprijatelj je nakon žilave borbe protjeran s visova iztočno od ceste.¹

Gračac – Sinj:

U toku je podhvat u području Sinj – Obrovac – Gračac. Neprijatelj je do sada pretrpio

¹ Vidi primjedbu br. 4 uz dok. br. 137.

gubitke: 50 poginulih i velik broj ranjenih. Zaplijenjena je 1 strojopuška i veći broj pušaka.

Dubrovnik:

Četnici su proglasima objavili prekid odnosa s Niemcima i odpočeli neprijateljstva i u području Dubrovnika.²

Jake četničke snage, koje su nadošle iz područja Bileće i Trebinja, pojačane četnicima iz Crne Gore zaposjele su 21. IX želj. prugu između Poljica i Huma (21 km s.s.z. i 14 km s.s.i. Dubrovnika). U Humu razoružana je sat posadnog zdruga.

Odpočeo je napadaj četnika na Dubrovnik. U toku su žestoke borbe.³

Jadranska obala:

20. IX opažena su 2 nepr. razarača izpred Dubrovnika i kod Splitskih vrata, koji su otvorili vatru na izviđačku postaju.

Nakon teške borbe s premoćnim nepr. snagama njemačke postrojbe povukle su se s postava iztočno Janjine do Sparagovića (25 km z.s.z. i 6 km z. Stona), te je neprijatelj zaposjeo Janjinu i Trstenik na poluotoku Pelješcu.⁴

Na o. Šolti protunapadajem neprijatelj je protjeran s osmatračnice jugozapadno Grohote.⁵

² „Ovaj incident između Nemaca i četnika brzo je izglađen. Napadi četnika na nemačka uporišta bili su inspirisani željom četnika da u ovom delu Jugoslavije dočekaju Saveznike, čije su iskrcavanje na jugoslovensku obalu uskoro očekivali. Osnovu za ovakve akcije četnici su imali u izvesnim obećanjima koja su dobili od nekih predstavnika zapadnih saveznika. To se, uostalom, vidi i iz četničke poverljive arhive i raznih naređenja. Mnoge indicije govore da je ovo bio ozbiljan pokušaj da zapadni saveznici preko četnika obezbede svoj uticaj u Jugoslaviji.“ („Završne operacije za oslobođenje Jugoslavije 1944–1945“, str. 211.)

³ Četnici nisu napadali Dubrovnik (vidi dok. br. 139).

⁴ O borbama na Pelješcu javio je Štab 8. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske 22. septembra slijedeće: „Jedinice 26. divizije 19. ov.m. zauzele su na juriš Janjinu i Drače. Zarobljeno 200 Nijemaca, 100 ubijeno. Zaplijenjeno 8 topova, 8 teških bacača, 20 šaraca i velike količine municije i sprema. Produžava se gonjenje razbijenog neprijatelja u pravcu Stona.“ (Vidi dok. br. 64, 73 i 102 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2-1, k. 119/8.)

⁵ Dijelove njemačke 264. pješadijske divizije na Šolti uništila je 12. brigada 26 divizije 22. septembra 1944. (Opširnije o tome vidi dok. br. 102, 139 i 140 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 8-3/1, k. 519, 25/11, k. 1100, 13-1, k. 21 A.)

Poduzete su protumjere u svrhu spriječavanja prebacivanja neprijatelja na otoke i sa otoka na kopno.⁶

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

21. IX oko 10.00 sati 13 nepr. zrakoplova napali su objekte u Dubrovačkoj luci bez učinka.

21. IX jedan nepr. bombarder bacio je 4 bombe na Gospić. Istog dana bombardiran je i Perušić. Štete i žrtava nema.

21. IX nepr. zrakoplovi bombardirali su most kod Petrovaradina i oštetili ga. Gradsko područje Petrovaradina nije pogođeno. Pogođene su nastambe topničkog sklopa i oštećene.

Neprijateljski zrakoplovi bacili su 21. IX na Osijek oko 40 bombi srednje težine. Pogođeni su kolodvor i ulice u blizini. Istovremeno napadnut je i grad strojničkom vatrom. Na kolodvoru su oštećeni kolosjeci, radiona, skladište i jedna upravna zgrada. U gradu je srušeno 6 kuća, a oko 100 ih je oštećeno. Žrtve nisu ustanovljene, ali izgleda da su male.

19. IX oko 17.30 sati jedan nepr. zrakoplov napao je strojničkom vatrom Vrpolje. Jedan domobran je poginuo, a više osoba je ranjeno.

*Djelat, vlast.
zrakopl.:*

22. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo obskrbu strjeljivom posade u Križevcima i Travniku, te obskrbu hranom posade u Varešu. Osim toga izvršilo je prienos žurne pošte vojničkih osoba.

Obćenito:

22. IX jedan naš motorni pontonski čamac naišao je kod Sijekovca na Savi na minu. Čamac je uništen, a 3 domobrana, 1 njemački častnik, 5 vojnika i 1 osoba poginuli.

Naknadno je javljeno da je 17. IX Tuzla pala u neprijateljske ruke nakon dvosatne borbe. Dielovi jednog ustaškog stajaćeg zdruge povukli su se s oružnicima u Brčko.

Doznaje se da su partizani u Pazariću noć 17/18. IX zarobili zapovjednika topničkog sklopa F. Lužara s još 3 častnika i nekoliko domo-

⁶ U operacijama od 7. do 22. septembra 1944. jedinice 26. divizije oslobodile su otoke Hvar, Brač, Mljet, Korčulu i Šoltu i poluotok Peljećac (vidi dok. br. 64, 73 i 102 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 13-1, k. 21 A. 8-3/1, k. 519. 25/11, k. 1100, 18/13, k. 1100 i 1-4, k. 1103 I).

brana, te još 1 njemačkog častnika, a ubili 1 njemačkog častnika i 1 vojnika.

Naknadno se javlja da je 12. IX kod Ostrožca (zap. Konjica) u jednom sukobu s odmetnicima palo 45 partizana. Vlastitih gubitaka nije bilo.

*Događaji na
želj. prugama:*

22. IX u 09.00 sati na pruzi Zaprešić – Zabok između ž.p. Luka i Ključ naišao je na minu putnički vlak. Stroj i 3 vagona iskliznuli. Pruga je oštećena. Žrtava nema.⁷

Noću 18/19. IX na pruzi Dugo Selo – Križevci između ž.p. Prikraj i Vrbovec miniran je most dužine 10 metara.⁸

Noću 21/22. IX minirana je pruga između ž.p. Konjic i Lisičići na više mjesta.

22. IX minirana je pruga Zagreb – Ivanić-Grad između ž.p. Sesevete i Sesevetski Kraljevec, te je srušena stražara – stambena zgrada, a 23. IX minirana je pruga između ž.p. Dugo Selo i Ivanić-Grad.⁹

Naknadno je objavljeno da je 16. IX minirana pruga Lukač – Barč na više mjesta, a 17. IX ponovno minirana ta pruga kao i 2 manja mosta.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik

(M.P.)

(Helbich)

Helbich

^{7, 8 i 9} Diverzije izveo 3. diverzantski odred (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 24. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GOSPIĆ, ŠIROKU KULU, PERUŠIĆ, LIČKI OSIK, HVAR, ŠOLTU I PELJEŠAC I O BORBAMA KOD VARAŽDINA I LUDBREGA

VOJNIČKA Tajna

24: IX

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 268/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

24. IX 1944. g.

I. OBĆI PREGLED:

Uspješne borbe u području Varaždina. Lički Osik, Široka Kula i Perušić protunapadajem povraćeni. Travnik i dalje ugrožen. Nastavljaju se žestoke borbe u Banjoj Luci i sjeverno. Borbe na otocima i obalnom području. Oborena 2 neprijateljska zrakoplova.

II PODRUČJA:

Varaždin:

Odbijen je napadaj partizana na osiguranje mosta kod s. Vidovec (8 km z.j.z. Varaždina) pri čemu je 8 part. poginulo, a 6 ih je ranjeno.

Prigodom izviđanja u području Ludbrega kod s. Ivanec (9 km j.j.z. Ludbrega) 21. IX palo je 8 partizana i zaplijenjeno nešto nagaznih mina, upaljivača za mine, ljekarničkog pribora i tvoriva, te 7 konja.

Gospić:

Odbijen je neprijateljski napadaj na Gospić.¹

21. IX jake part. snage napale su Široku Kulu (11 km s.s.i. Gospića), Perušić (10 km

¹ i ² Jedinice 35. divizije napale su 21. septembra 1944. neprijateljska uporišta na liniji Gospić – Budak – Lički Osik – Široka Kula – Perušić – Janjče (vidi dok. br. 106).

s. Gospića) i okolicu. Naše slabe posade povukle su se prema Mušaluku i Ličkom Osiku (7 km s.i. i 7 km s.s.i. Gospića). Uslied premoći neprijatelja napušten je u toku dana i Lički Osik.

Protunapadajem istog dana part. su protjerani iz Ličkog Osika.

U nastavku podhvata 22. IX nepr. je protjeran iz Široke Kule i Perušića. Neprijateljski gubitci: 15 poginulih i 4 zarobljena. Vlastiti gubitci: 6 poginulih i 25 ranjenih ustaša²

Dubrovnik:

Skupina četnika jaka oko 3.000 ljudi napala je i porušila želj. prugu Poljice – Trebinje.

U široj okolini Dubrovnika prikupljaju se četnici s vjerojatnom namjerom napadaja na ovo mjesto.

Sam Dubrovnik još nije napadnut, kako je bilo objavljeno u dnevnom izvješću br. 267/44*

Jadranska obala: ^

Po zapoviedi višeg podhvatnog zapovjedništva napušteno je uporište na izt. dielu otoka Hvara. Posada je sa svom opremom bez neprijateljskog ometanja prebačena na kopno.⁴

Jake neprijateljske snage napadaju uporišta na o. Šolti. Osujećena su daljnja neprijateljska izkopavanja na sjevernoj obali otoka. Neprijatelj je zaposjeo visove jugozapadno i jugoistočno Grohote na o. Šolti i tuče naše uporište bacačkom vatrom.⁵

Noću na 21. IX izkrcano je pojačanje. Daljnja pojačanja nisu mogla biti upućena uslied djelatnost nepr. topovnjača i brzih čamaca.

Na poluotoku Pelješcu nepr. snage tuku topničkom vatrom Ston.⁶

Djelat, nepr. zrakopl.:

Zarobljeno je 9 članova posade nepr. zrakoplova oborenog kod Stona 8. IX.

Noću 20/21. IX pao je kod s. Moždenec kod Novog Marofa 1 neprijateljski zrakoplov i izgorio.

³ Vidi dok. br. 138.

⁴ Vidi dok. br. 133.

⁵ Vidi primjedbu br. 5 uz dok. br. 138.

⁶ O borbama na Pelješcu vidi dok. br. 133 i 137.

21. IX prilikom napadaja nepr. zrakoplovstva na Perušić poginule su 3 osobe, a 6 ih je ranjeno.

21. IX srušio se kod Sarajeva 1 nepr. lovac. Pilot je izkočio i odveden od partizana

22. IX pet nepr. zrakoplova napali su vlak na pruzi Metković – Dubrovnik kod ž.p. Hutovo, oštetili stroj i ranili 3 osobe.

Obćenito:

U manjim sukobima prilikom izviđanja kod Virovitice i Ozlja poginulo je 5 partizana, 6 ih je ranjeno i 3 su zarobljena. Posadi u 1). Suvaji kod Srba predala su se 4 partizana.

Prilikom odbijanja nepr. napadaja na D. Lapac 12. IX poginuo je 1 domobran, a 4 domobrana i 1 Niemac su ranjeni.

Naknadno je javljeno da su part. kod Gračenice (8 km s.z. Kutine) prilikom pokušaja prielaza preko želj. pruge imali 29 mrtvih, a ne 9 kako je javljeno u dnevnom izvješću br. 266/44.⁷

Osobitosti:

Noću 8/9. IX Mađari kod Petrovaradina otvorili topničku vatru na sela u Fruškoj gori između Banoštra i Čerevića (20 – 17 km z. Petrovaradina) vjerojatno na partizane.

20. IX na putu kod Imotskog partizani su odveli oruž. poručnika Milas Božu.

Događaji na želj. prugama:

Noću 22/23. IX minirana je pruga između ž.p. Ivanić-Grad i Novoselec-Križ na 23 mjesta na glavnoj pruzi.⁸

Iste noći minirana je pruga i porušen most razpona 6 metara između ž.p. Konjic i Lisičići, te minirana pruga između ž.p. Lisičići i Ostrožac.

Noću 23/24. IX minirana je pruga kod ž.p. Prečec na pruzi Dugo Selo – Ivanić-Grad.

23. IX minirane su skretnice na želj. postaji Reljevo na pruzi Sarajevo – Visoko.

22. IX kod ž.p. Podlugovi na istoj pruzi napadnut je vlak strojničkom vatrom. 2 osobe su ranjene.

21. IX između ž.p. Maglaj i Bradici oštećeno je 70 tračnica.

⁷ Vidi dok. br. 138.

⁸ Prema izvještaju Štaba 4. korpusa NOVJ prugu su tada minirale jedinice 7. divizije na 103 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 4–1, k. 432).

18. IX između ž.p. Trbuk i Rječice na pruzi Dobož – Maglaj srušena su 2 mosta od 9 i 13 metara razpona.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

BR. 140

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBРАНSTVA OD 25. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU NA NOVI MAROF I RAŽANAC O BORBAMA KOD ĐAKOVA I NA POLUOTOKU PELJEŠCU I O NAPUŠTANJU OTOKA ŠOLTE

VOJNIČKA TAJNA

25. IX

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 269/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

25. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Uspjeh u borbama kod Đakova.ⁿ

Posada Banje Luke i dalje junački odolijeva premoćnom neprijatelju. Nastavljaju se borbe kod Klačnica i Bos. Gradiške.

Uspjeh u podhvatima čišćenja obzkrbne ceste Bihać – Knin.

Borbe s četnicima kod Trebinja.

Nastavljaju se žestoke borbe na otocima i u obalnom području.

Željeznička postaja Novoselec-Križ bombardirana od neprijateljskih zrakoplova.

II PODRUČJA:

Varaždin:

Noću 21/22. IX izvršili su part. prepad bacačkom i strojničkom vatrom na uporište Novi Marof (15 km j. Varaždina). Žrtava nije bilo.

Đakovo:

U manjem podhvat u jedne borbene skupine u području Đakova kod s. Gašinci u sukobu s neprijateljem palo je 59 partizana.¹

Bihać – Knin:

Završen je podhvat čišćenja uz obskrbnu cestu Bihać – Knin.

Ukupni neprijateljski gubitci: 146 poginulih (izbrojeno), 11 zarobljeno 2 prebjegla partizana. Cieni se da su gubitci neprijatelja mnogo veći. Plien: velik broj ručnog vatrenog oružja, pješaćkog i topničkog strjeljiva. Uništen 1 bacač.²

*Trebinje –
Dubrovnik:*

U području Trebinja vode se borbe s četnicima. Uporišta su pojačana snagama prebačenim iz Dubrovnika.

Četnici vrše jak pritisak s obih strana Dubrovnika prema moru.³

*Jadranska
obala:*

Povraćeno je jedno uporište zapadno od Stona na poluotoku Pelješcu. Stonski tjesnac brane mornaričke snage uz potporu topništva.⁴

Noću 22/23. IX po zapoviedi višeg podhvatnog" zapovjedništva posade uporišta na o. Šolti povukle su se uz podporu vlastitih brzih čamaca kroz nepr. obruč na kopno. U borbama prilikom prijevoza potopljen je 1 vlastiti brzi čamac sa 35 momaka, a 4 brza čamca su onesposobljena.⁵

¹ U septembru 1944. neprijatelj je u dva navrata prodirao pravcem Đakovo – Gašinci, ali je u oba slučaja odbijen od jedinica 12. divizije i Osječkog NOP odreda (vidi dok. br. 55 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 8/18, k. 1600 A).

² O gubicima koje je pretrpjela 9. divizija 8. korpusa NOVJ na komunikaciji Bihać – Knin od 1. do 20. septembra 1944. vidi dok. br. 66, 67, 68, 73 i 138 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 56-2, k. 842 A.

³ Vidi dok. br. 138 i 139.

⁴ Vidi dok. br. 64, 73 i 102.

⁵ Dijelovi njemačke 264. pješadijske divizije povlačili su se sa otoka Šolte pod pritiskom jedinica 26. divizije 8. korpusa NOVJ. O gubicima koje su Nijemci pretrpili prilikom povlačenja sa otoka vidi dok. br. 102, 138 i 139 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 13-1, k. 21 A i 25/11, k. 1100.

Posada Ražanac (20 km. s. Zadra) probila se i spojila s vlastitim četama nakon junačke borbe i nakon što je izpalila zadnji naboj.⁶

*Djelat, vlast,
zrakopl.:*

23. IX naše je zrakoplovstvo napalo bombama partizane na uzletištu kod Banje Luke. Nadalje je izvršilo obskrbu strjeljivom posade u Bos. Gradiški, te prienos novca i žurne pošte.

24. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo bombardiranje nepr. postava na putu Topola – Laktaši-Ilidža, te kod s. Romanovci, Bakinci i Krnete s uspjehom. Zatim je napalo strojnicama spremište zrakoplova i šumarke na uzletištu kraj Banja Luke. Nadalje je izvršilo obskrbu strjeljivom posade u Bos. Gradiški, Sarajevu, D. Mihojcu, Križevcima i Virovitici. Osim toga izvršilo je prienos hrane i odjeće, te bacanje strjeljiva i pošte posadi u Travniku i Varešu. Isto tako izvršilo je bacanje promičbenih letaka u područje Sarajeva i Fruške gore.

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

23. IX u 11.30 sati 8 nepr. zrakoplova bombardiralo je želj. postaju Novoselec-Križ razornim i zapaljivim bombama. Oštećeni su: postaja, skladište, jedan kolosjek i stroj jednog vlaka, a više vagona je zapaljeno. Pogođena su jedna zdravstvenička kola s ranjenicima pri čemu je poginulo 18 ranjenika. Ranjeno je 5 želj. službenika.

⁶ Neprijateljsku posadu u Ražancu napali su dijelovi 6. dalmatinske brigade. U izvještaju Štaba 19. divizije od 25. novembra 1944. o tome piše: „... IV bataljon, pošto je smijenio II bataljon, blokirao je neprijatelja. U 20 časova izvršio je napad na neprijatelja i vodio borbu do 2 časa 23. IX, kada je neprijatelj bio likvidiran. Neprijatelj je imao gubitaka 18 mrtvih Nijemaca, 11 ustaša, 3 legionara. 1 Talijana i 5 hrvatskih policajaca,¹ dok je ranjen 21 Nijemac i ustaša. Zaplijenjen je 1 top 65 mm, a 1 uništen minobacačkom granatom. Također zaplijenjeno 2 p.a. mitraljeza 20 mm, 2 šaraca, 2 talijanska p. mitraljeza, 1 belgijski p.m., 1 tromblonska, 37 pušaka, 1 daljinomjer. 1 dvogled sa postoljem (artiljerijski), 1 postolje za dvogled. 2 kutije rezervnih dijelova za top, 1 radio-stanica, 2 radio-aparata, 2 nišanske sprave za top. 3172 metka za p.a. mitraljez, 74 granate za top 65 mm, 6 sanduka municije kal. 6,5 mm, 5 kutija municije za šarac, 2 pištolja, 1 šarac, 75 kg eksploziva i mnogo druge spreme. Naši gubitci: 3 mrtva i 27 ranjenih. Gubitaka u materijalu nije bilo.“ 1. bataljon Zadarskog NOP odreda koji je obezbjeđivao napad na Ražanac od Zadra spriječio je upućivanje pomoći napadnutom neprijatelju i pritom ubio 7 i zarobio 10 neprijateljskih vojnika. Zaplijenjeno je 10 pušaka, 3 pištolja i 980 metaka. (Arhiv V.I.I., reg. br. 34/2, k. 1009.)

Osobitosti: 23. IX u 17.30 sati kod s. Rakov Potck (9 km j. i. Samobora) partizani su napali posebnički samovoz i ranili 1 građ. osobu i jednog njemačkog vojnika.⁷

Događaji na želj. prugama: 22. IX na pruzi Varaždin – Ludbreg kod s. Martijanec naišao je vlak na minu. 2 vagona su oštećena. Žrtava nema.⁸

24. IX u 22.35 sati između ž.p. Savski Marof i Dobova naišao je na minu teretni vlak. Izkočilo je 6 štitnih kola. Oba kolosjeka su zakrčena.⁹

24. IX minirana je pruga Sisak – Novska između ž.p. Staza i šaš na 5 mjesta.

Noću 24/25. IX minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Mraclin i Turopolje. Pojedino-
sti nisu javljene.¹⁰

24. IX popravljena je pruga Zaprešić – Zabok između ž.p. Luka i Ključ.¹¹

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

⁷ Napad je izveo Samoborski NOP odred (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-1, k. 432).

^{8, 9 i 11} Mine su postavili dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

¹⁰ Prema izvještaju Štaba 4. korpusa NOVJ, prugu su minirali dijelovi Karlovačke brigade i Turopoljskog NOP odreda na 210 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-1, k. 432).

BR. 141

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 26. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA VIROVITICU I ZLOBIN

VOJNIČKA. TAJNA

26. IX

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 270/44
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
26. IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Odbijeni napadaji na Ostrožac (kod Konjica), Zlobin (kod Kraljevice), te napadaji četnika na Trebinje.

Uspješno se nastavlja podhvat za odterećenje Banje Luke.

Manji napadaji nepr. zrakoplovstva na želj. objekte.

II PODRUČJA:

Kutina:

Izviđački odjeli jednog gorskog zdruga 22. IX protjerali su neprijatelja iz Srp. Selišta i G. Jelenske (9 km s.i. 13 km s.s.z. Kutine) nanievši mu gubitke od 3 ranjena i 1 zarobljenog partizana. Vlastiti gubitci: 1 domobran poginuo i 1 ranjen.¹

Tom prilikom uhićena su 2 vojnička neposlušnika.

Virovitica:

25. IX neprijatelj je započeo napadaj na Viroviticu uz podporu topništva i bacača. Borbe su u toku.²

¹ Dijelovi 1. gorskog zdruga iz Kutine i Gračenice napali su u Srpskom Selištu 1. bataljon Moslavačkog NOP odreda, ali su se poslije šestočasovne borbe povukli u svoja uporišta (Arhiv V.I.I., reg. br. 18-33/5, k. 551 A i 9/1, k. 58).

² Jedinice 6. korpusa započele su 25. septembra napad na Podravsku Slatinu i Čađavicu. Na obezbeđenju prema Virovitici nalazila se Virovitička brigada. Ona je od 25. do 28. septembra izvela više demonstrativnih napada na Viroviticu i time spriječila upućivanje pomoći Slatini i Čađavici. (Opširnije o tome vidi dok. br. 88, 100 i 103 u ovoj knjizi i tom V, knj. 34, izvještaj Štaba Virovitičke brigade Štabu 40. divizije od 1. oktobra 1944.)

Kraljevica: Podhvatne postrojbe odteretile su obkoljeno uporište Zlobin (8 km i.s.i. Kraljevice), koje se održalo i pored teške borbe s premoćnim neprijateljskim snagama.³

Jadranska obala: 24. IX njemački brzi čamci vodili su borbu s 2 neprijateljska zrakoplova kod o. Lokruma izpred Dubrovnika.

Neprijatelj je otvorio topničku vatru s otoka Brača na Stobreč (5 km i. Splita).

Djelat, vlast. zrakopl.: 25. IX naše je zrakoplovstvo napalo bombama neprijatelja na uzletištu kraj Banje Luke. Uzletište je onesposobljeno.

Istog dana napalo je neprijatelja na putu od Klačnica prema Topoli strojničkom vatrom.

Osim toga izvršilo je obskrbu strjeljivom posade u Križevcima i posade u Travniku, te prienos tvoriva i žurne pošte. Zatim je izvršilo bacanje promičbenih letaka u području Travnika.

Djelat, nepr. zrakopl.: 20. IX neprijateljski zrakoplovi bacili su 3 bombe jugoistočno D. Miholjac.

24. IX napali su nepr. zrakoplovi teretni vlak na pruzi Metković – Dubrovnik kod ž.p. Ravno. Oštećeno je 7 kola i ranjeno 45 Niemaca i nekoliko željezničara.

Obćenito: 22. IX četnici su napali samovoz 1. ustaškog združenja na cesti kod Buloga (4 km i.j.i. Sarajeva) te ubili 3 ustaše i 3 ranili.

Prilikom borbe kod Tremovačkog potoka j.i. Križevaca 21. IX partizani su protjerani uz 6 poginulih, dok vlastiti gubitci iznose 2 poginula i 1 ranjen.

Osobnosti: Partizani u oružničkim odorama odveli su iz sela Andrijaševci kraj Vinkovaca zapovjednika milicije i ubili ga pri pokušaju bjege. U tom selu liepili su promičbene letake.

³ Dijelove 3. bataljona 846. puka njemačke 392. legionarske divizije u Zlobinu napale su 23. septembra jedinice 13. divizije (vidi dok. br. 90 u ovoj knjizi i tom V, knj. 34, izvještaj Štaba 13. divizije Štabu 11. korpusa NOVJ od 7. oktobra 1944)..

*Događaji na
želj. prugama*

25. IX u 14 30 sati između ž.p. Savski Marof i Zaprešić na pruzi Zagreb – Dobova minom je oštećen stroj teretnog vlaka.⁴

25. IX između ž.p. Sesvete i Sesevetski Kraljevec na pruzi Zagreb – Dugo Selo naišao je na minu oklopni vlak, 3 kola su izkliznula.⁵

Istog dana minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Vel. Gorica – Mraclin – Turapolje na više mjesta.⁶

Noću 24/25. IX minirana je pruga Brod – Sarajevo između ž.p. Dobrinje i Čatići gaje je oštećen i jedan most, te između ž.p. Semizovac i Ilijaš na više mjesta.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(M.P.) (Helbich)
Helbich

⁴ i ⁵ Mine su postavili dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

⁶ Karlovačka brigada, u sadejstvu sa dijelovima 2. diverzantskog odreda, porušila je prugu na 62 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

BR. 141

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 27. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA PODRAVSKU SLATINU I DONJI HRAS TOVAC

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 271/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

27. IX 1944. godine

IOBĆIPREGLED:

Uspješne borbe u području Križevaca. Podravska Slatina napuštena. Nastavljaju se žestoke borbe u području Banje Luke. Prnjavor je zauzet. Živahna nepr. djelatnost na otocima izpred Splita.

II PODRUČJA:

Križevci:

U podhvat u području Preseka – Zaistovec (13 km z.j.z. i 13 km s. Križevaca) 24. IX neprijatelj je protjeran u smjeru juga. Poginulo je 10 partizana a 2 su zarobljena. Zaplijenjeno je 6 pušaka i 5 konja. Vlastiti gubitci: 1 ranjen.

Virovitica:

Podravska Slatina (30 km j.i. Virovitice) napuštena je pod pritiskom premoćnijeg neprijatelja. Posada se probija u smjeru sjevera.¹

Kostajnica:

26. IX premoćne neprijateljske snage napale su željezničko uporište Hrastovac (9 km s. Kostajnice) uz podporu bacača i protuoklopnih topova. Borbe još traju. Pojediniosti nisu javljene.²

¹ Glavnina 15. ustaške bojne pobjegla je iz Podravske Slatine pod pritiskom jedinica 6. korpusa NOVJ. (Opširnije o tome vidi dok. br. 88, 89 i 103.)

² Jedinice 4. korpusa NOVJ (1. i 2. brigada i dva NOP odreda 1. divizije, 1. i 2. brigada 8. divizije, Brigada „Franjo Ogulinac Seljo“ 34. divizije, 1. muslimanska brigada Unske operativne grupe, Haubički divizion 4. korpusa i dijelovi Tenkovskog bataljona Glavnog štaba NOV i PO Hr-

*Jadranska
obala:*

Partizani tuku topničkom vatrom s otoka Brača cestu kod Omiša i Dugog Rata izt. Splita, a s otoka Šolte otok Drvenik.

Opažen je živ brodski promet između o. Vissa, Šolte i Drvenika.

Vlastito obalno topništvo prisililo je nepr. brodove na uzmak.

Obćenito:

Prigodom borbi za oruž. postaju Grabovci (27 km Rume) pala su 23 njemačka vojnika, veći broj je ranjen, a nestalo je 40 vojnika (15 Niemaca). Neprijateljski gubitci: 5 poginulih izbrojeno, daljnjih 30 poginulih ocijenjeno i 6 partizana je zarobljeno.

*Djelat, vlast.
zrakopl.:*

26. IX naše zrakoplovstvo napalo je strojničkom vatrom partizane uz reku Vrbas izt. Bos. Gradiške, te izvršilo oružano izviđanje područja Sunja – Banja Luka – Bos. Gradiška i podpomagalo rad naših kopnenih snaga.

Nadalje je izvršilo obskrbu streljivom posade u Sunji, Bos. Gradiški i Križevcima. Zatim obskrbu zdravstvenim tvorivom posade u Bos. Gradiški, te prienos žurne pošte i vojničkih osoba.

*Događaji na
želj. prugama:*

25. IX oštećena je pruga Ruma – Zemun između ž.p. Putinci i Golubinci na 3 mjesta, a na drugom jednom mjestu prebačen je kolosjek u dužini od 40 metara.

26. IX oštećena je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica.³

26. IX odmetnici su napali želj. postaju Sunja topničkom vatrom. Ima štete i žrtava.

Istog dana zauzeli su želj. postaju Staza i oštetili je. Pojednosti nisu poznate.⁴

vatske) napale su istovremeno Sunju, Graboštane i bunkere na željezničkoj pruzi Sunja – Dubica (vidi dok. br. 95, 105, 108 i 115).

³ U izvještajima Štaba 4. korpusa Glavnog štabu NOV i PO Hrvatske o diverzijama na komunikaciji Zagreb – Sisak rečeno je slijedeće: „U toku 25/26. ov.mj. jedinice II diverz. bat. porušile su prugu između Turopolja i Peščenice na 70 mjesta, a Karlovačka brigada između Lekenika i Grede na 16 mjesta. Neprijatelj pristupa odmah popravljanju pruge.”

„26/27. ov.mj. Karlovačka brigada porušila je prugu na 48 mjesta i jedan most između Grede i Stupna. Iste noći jedinice Turopoljskog odreda porušile su prugu Odra – Velika Gorica na 70 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-1, k. 432).

⁴ Vidi dok. br. 107.

26. IX u 09.35 sati na pruzi Zaprešić – Zabok između ž.p. Luka i Fušća-Bistra naletila su na minu 3 štitna kola otisnuta pred vlakom. 2 kola su izkliznula.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

BR. 143

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBРАНSTVA OD 28. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA SUNJU, DONJI HRASTOVAC I OTOK VELIKI DRVENIK, O BORBAMA NA PODRUČJU GOSPIĆA I NA POLUOTOKU PELJEŠCU

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 272/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

28. IX 1944. god.

IOBCIPREGLED:

Odbijen neprijateljski napadaj na Sunju.
Uspješne borbe u području Gospića.
Križevci i Donji Miholjac ugroženi.
Odpočeo je usredotočeni napadaj na neprijatelja u području sjeverno od Banje Luke.
Nastavljaju se borbe u Jadranskom pojasu.

II PODRUČJA:

Križevci:

Jake snage partizana okupljaju se u području Križevaca i ugrožavaju to mjesto. Očekuje se napadaj partizana, koji su ukopali topove oko mjesta.¹

¹ Na području Križevaca operisale su u septembru 1944. jedinice 10. korpusa i 7. divizije 4. korpusa NOVJ. U drugoj polovini septembra Štab

- Donji Miholjac:* Jake neprijateljske snage nadiru iz područja Podr. Slatine prema D. Miholjcu, koji je time ugrožen.²
- Sunja:* Odbijen je napadaj part. na Sunju uz pomoć upućenih pojačanja iz jednog gorskog zdru-ga. Neprijatelj je protjeran u smjeru sjevero-zapada.
Kozačke postrojbe vode borbe s.z. Sunje. Uporište Hrastovac (3 km j. Sunje) nakon trodnevne teške borbe napušteno.³
Zrakoplovnim izviđanjem je utvrđeno da bunker i odbrambena postrojenja gore.
- Gospić:* U borbama s partizanima u području Gospića posljednjih dana neprijatelj je pretrpio osjetljive gubitke. Nađeno je 53 poginula partizana, daljnjih 40 poginulih je ocijenjeno, 3 su zarobljena i 1 pobjegao. Zaplijenjeno je: 3 bacača, 4 strojnice i 15 mina.⁴
- Drniš – Zadar:* Opaža se jače prikupljanje part. snaga u području Ražanac – Zadar – Benkovac – Drniš⁵
- Jadransko obala:* 26. IX rano u jutro izkrcale su se nepr. Snage na o. Drvenik.⁶ Upućena su pojačanja.

10. korpusa donio je odluku da sa glavninom snaga uništi neprijateljska uporišta u Podravini, a u pogodnom momentu da napadne Bjelovar i Križevce. (Opširnije o tome vidi dok. br. 10, 22, 38, 57, 86, 98, 110 i 113).

² Poslije oslobođenja Podravske Slatine (26. septembra 1944) jedinice 6. korpusa NOVJ gonile su neprijatelja (15. ustašku bojnu) do rijeke Drave gdje su mu nanijele teške gubitke (vidi dok. br. 88, 89, 100 i 103).

³ O napadu jedinica 4. korpusa NOVJ na Sunju i Hrastovac 26. septembra 1944. vidi dok. br. 95, 105, 108 i 115.

⁴ Trideset peta divizija napala je 21. septembra dijelove 4. stajaćeg djelatnog zdru-ga u Janjci, Perušiću, Širokoj Kuli, Ličkom Osiku, Budaku i na Budačkom mostu. U dvodnevnim borbama Divizija je imala 8 mrtvih i 45 ranjenih (vidi dok. br. 106).

⁵ Na tom području djelovale su jedinice 19. divizije i Štaba Grupe sjevernodalmatinskih NOP odreda (vidi dok. br. 93 i 101 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 39-1/2, k. 1009).

⁶ Poslije oslobođenja Šolte (22. septembra 1944) jedinice 12. dalmatinske brigade su se iskrcale na Veliki Drvenik, ali su se morale povući zbog jake vatre neprijateljske artiljerije sa kopna (Arhiv V.I.I., reg. br. 13-1, K. 21 i 8/1, k. 519).

Partizani i Englezi napadaju Ston na poluotoku Pelješcu topničkom i bacačkom vatrom. Pučanstvo bježi.⁷

Topnički dvoboj obalnih bitnica s.i. Makarske s neprijateljskim topničtvom na o. Braču.

Djelat, vlast, zrakopl.:

27. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo oružana izviđanja puta Prnjavor – Klašnice – Banja Luka, Davor – Banja Luka i Banja Luka – Bos. Gradiška, zatim područja Bos. Gradiška – Laktaši. Tom prilikom napalo je bombama skupinu odmetnika kod Klašnica, a strojničkom vatrom neprijateljske postave kod s. Dragelji, juž. Bos. Gradiške. Osim toga napalo je i šumarke zapadno od ž.p. Sunja, te pomagalo naše postrojbe na zemlji.

Zatim je izvršilo obskrbu strjeljivom posade u Bos. Gradišku, te prienos žurne pošte i vojničkih osoba.

Obćenito:

Noću 25/26. IX dielovi jednog gorskog zdru-ga uhitili su kod s. Osekovo (6 km j. Popovače) 9 sumnjivih osoba.

Prigodom razviđanja kod Pakračke Poljane protjerana je manja skupina partizana. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Jedan vojničar je ranjen.

Oružnici iz Fojnice i Kreševa povukli su se u Kiseljak (izvješće ust. nadz. službe).

Osobitosti:

Doznaje se od pučanstva da je do sada već poginulo odnosno strijeljano u partizanskim redovima 11 častnika s bojnikom Božičkovićem na čelu, od onih koji su svojevremeno bili pobjegli iz protuzrakoplovnih bitnica Zagreba.

Događaji na želj. prugama:

27. IX u 08.20 sati na pruzi Zagreb - Varazdin između ž.p. Trgovište i Zabok naišao je na mine putnički vlak. Mine su se razprsnule i oštetile prugu, a 6 kola je izkliznulo.⁸

Istog dana u 07.20 sati između ž.p. Osijek i Sarvaš naišao je na minu strojni vlak. Izkliznula

⁷ O borbama jedinica 26. divizije 8. korpusa NOVJ za oslobođenje poluotoka Pelješca vidi dok. br. 64, 73 i 102.

⁸ Minu su postavili dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

su i prevrnula se 4 kola, 1 stroj je izklizr.uo. Pruga je oštećena.

27. IX minama je razorena želj. pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Vel. Gorica i Turopolje, te između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica.⁹

26. IX popravljen je most između ž.p. Kakanj i Dobrinje na pruzi Brod – Sarajevo.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

BR. 144

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 29. SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA ZABOK, VELIKU I MALU CREŠNJEVICU I O BORBAMA KOD SESVETA, DRNIŠA, BENKOVCA I NA OTOKU VELIKI DRVENIK

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 273/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

29. IX 1944. g.

IOBĆIPREGLED:

Odbijen nepr. napadaj na Zabok.

Slomljen nepr. odpor u području Klačnica sjeverno od Banje Luke i zauzeto je uzletište Zalušani i uzpostavljen spoj sa obkoljenom posadom u gradu Banja Luka. Dalje uništenje neprijatelja u toku je.

Kostajnica ugrožena.

⁹ Dijelovi 2. diverzantskog odreda u sadejstvu sa Turopoljskim NOP odredom minirali su prugu između Odre i Velike Gorice na 62 mjesta, a kod Mraclina na 80 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

Uspjeh u borbama u području Drniš – Benkovac i kod Bos. Novog.

Živahna nepr. djelatnost na otocima.

Teroristički napadaj nepr. zrakoplova na Mostar.

II PODRUČJA:

Krapina:

27. IX odbijen je nepr. napadaj na Zabok 15 km j. Krapine). Neprijateljski! gubitci nisu ustanovljeni, jer su svoje mrtve i ranjene uspjeli odvući.

Zagreb:

U manjem podhvat u području Sesvete – Breznički Hum (10 km i. i 22 km s.s.i. Zagreba) neprijatelj je protjeran nakon kraće borbe kod s. Vidovec (10 km s.z. Sesveta). Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Križevci:

Partizani su se povukli iz područja Križevaca, te je time prestala ugroženost ovog mjesta.¹

Bjelovar:

U području Vel. i M. Črešnjevica (23 km i. Bjelovara) ustaške postrojbe naniele su neprijatelju gubitke od 16 poginulih partizana. Zaplijenjeno je 7 pušaka i 1 strojopuška. Vlastiti gubitci: 1 poginuo i 3 zarobljena.²

Kostajnica:

Usljed napuštanja uporišta Hrastovac (9 km s. Kostajnice), te okupljanja jačih part. snaga oko Kostajnice ovo je uporište ugroženo.³

Imotski:

Opaženo je jače prikupljanje nepr. snaga kod Aržana (23 km s. z. Imotskog).

¹ Jedinice 10. korpusa i 7. divizije 4. korpusa NOVJ prešle su tada u Podravinu gdje su u zajednici sa jedinicama 6. korpusa izvele više uspješnih napada na neprijateljska uporišta. (Opširnije o tome vidi dok. br. 143.)

* ² O gubicima koje je pretrpjela 32. divizija 26. i 27. septembra u borbama protiv 5. stajaćeg zdruga Ustaške vojnice kod Velike i Male Črešnjevica vidi dok. br. 113 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 1–268/26, k. 112.

³ Neprijatelj (3. bojna 1. gorskog zdruga) napustio je 27. septembra Donji Hrastovac pod pritiskom jedinica 4. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 115).

*Drniš—
Benkovac:*

U podhvatu u području j.i. Drniša od 21. do 26. IX palo je 119 partizana, a 17 je zarobljeno.⁴

U nastavku podhvata prema Benkovcu borbene skupine dostigle su Lišane (16 km j.i. Benkovca) svladavši jak nepr. odpor.⁵

*Jadranska
obala:*

Neprijatelj je slabim snagama zaposjeo visove na zapadnom dielu o. Drvenika te na otočićima Kluda i Zaporin sjev. Drvenika, odakle topničkom i strojničkom vatrom uznemiruje naša uporišta na o. Drveniku. Protunapadajem očišćeni su visovi na zapadnom dielu o. Drvenika i neprijatelj je protjeran.⁶

Neprijateljsko zrakoplovstvo u nizkom lietu napada strojnicama i bombama o. Drvenik i susjedno obalno područje.

Nastavlja se topnički dvoboj obalnih bitnica i nepr. topništva na o. Braču i Hvaru.

*Djelat, vlast.
zakopl.:*

29. IX izvršilo je izviđanje područja Bos. Gradiška — Banja Luka i podpomoglo podhvatanje postrojbe u borbi s neprijateljem. Zatim je izvršilo obskrbu strjeljivom postrojbi u Bos. Gradiški te posade u Križevcima i Virovitici. Osim toga izvršio je prienos novca, žurne pošte i vojničkih osoba.

*Djelat, nepr.
zrakopl.:*

27. IX u 17.30 sati šest nepr. zrakoplova bombardiralo je Mostar. Pogođena je vojarna, drž. bolnica i želj. postaja. Četiri osobe su poginule, 1 je ranjena. Šteta je neznatna, istovremeno bacani su promičbeni letaći, na njemačkom jeziku.

⁴ U depeši Štaba 8. korpusa NOVJ od 30. septembra 1944. o tome piše: „U borbama koje je vodila 20. divizija u srednjoj Dalmaciji (Petrovo polje — prim. red.) u vremenu od 22. do 26. septembra, neprijatelju su zadani gubici od 281 ubijenog, 344 ranjena i 132 zarobljena. Ukupno izbačeno iz stroja 757 oficira, podoficira i vojnika. ZaDlenjeno: 572 puške, 5 puškomitraljeza, 7 teških mitraljeza, 40.000 metaka. 250 mina, 7 strojnica (automata — prim. red.), 119 čebadi, više od 10.000 kg hrane. 400.000 kuna i drugog materijala. Naši gubici: 25 poginulih, 51 ranjen i 28 nestalih" (vidi dok. br. 143 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 6/9, k. 28).

⁵ Lišane su tada držale jedinice 19. divizije. Neprijatelj je 26. septembra pokušao da povрати to mjesto, ali je dočekan od 2. bataljona 14. dalmatinske brigade i odbačen u Mostine (Arhiv V.I.I., reg. br. 39—1/2, k. 1009).

⁶ Vidi primjedbu br. 6 uz dok. br. 143.

Občeno:

Partizani su minirali most na cesti Gorica – Drinovci (11 km j.i. Imotskog) noću 23/24. IX. Četnici s juga, a partizani sa sjevera ugrožavaju želj. prugu Konjic – Rama.

Dogodaji na želj. prugama:

28. IX u 09.15 sati na pruzi Dugo Selo – Križevci između ž.p. Dugo Selo i Prikraj naletio je na minu vlak s radnicima. Stroj i želj. pruga su oštećeni.⁷

Noću 28/29. IX napali su part. bacačkom vatrom želj. postaju Vel. Gorica. Štete na stanici i kolosjecima nema. Poginuo je 1 domobran, 5 ih je ranjeno.⁸

28. IX popravljena je pruga Zaprešić – Varaždin između ž.p. Vel. Trgovište i Zabok. Promet je otvoren do Konjšćine.

25. IX pušten je u promet novi želj. most preko r. Save kod Zemuna.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

⁷ Diverziju su izvodili dijelovi 3. diverzantskog odreda (Arhiv V.I.I., reg. br. 2-4, k. 121).

⁸ „28. ov.mj. u noći jedinice Turopoljsko-posavskog NOP odreda napadale su želj. stanicu Velika Gorica, koju je branilo 50 Nijemaca. Napad nije uspio... Naši gubici: poginuo zamjenik komandanta bataljona i jedan borac ranjen". (Arhiv V.I.I., reg. br. 4-1. k. 432.)

BR. 141

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 30 SEPTEMBRA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA VELIKU GORICU I O BORBAMA KOD SUNJE, KOSTAJNICE, BENKOVCA, ZADRA, DRNIŠA I NA OTOKU VELIKI DRVENIK

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 274/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

30.IX 1944. god.

IOBĆIPREGLED:

Odbijen napadaj na Vel. Goricu.

Žestoke borbe u području Benkovac. .

Sunja odterećena.

Uspješno se nastavlja podhvat od Bos. Novog u smjeru Kostajnice i podhvat za uništenje neprijatelja u području Banje Luke.

II PODRUČJA:

Zagreb:

29. IX nakon dvosatne borbe odbijen je jak nepr. napad na ž.p. Vel. Gorica. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni, jer su svoje mrtve i ranjene odvukli. Vlastiti gubitci: 1 domobran poginuo, a 3 Niemca su ranjena.¹

*Sunja –
Kostajnica:*

Nastavljaju se teže borbe s neprijateljem u području Sunje i Kostajnice.²

Ojačana bojna jednog gorskog zdruga odtetila je posadu Sunje i s njom zajedno naniela neprijatelju gubitke od 160 mrtvih, te zaplenila 2 p.o. topa, 1 protuzrakoplovni top, 44 puške i 4 strojnice. Druge borbene skupine vode borbu s jačim neprijateljskim snagama u području 10 km j.i. Siska.-¹⁵

¹ Napad je izveo Turopoljsko-posavski NOP odred (vidi primjedbu br. 10 uz dok. br. 144).

² i ³ Vidi dok. br. 95, 105, 108 i 115.

- Benkovac—
Zadar:*   Borbena skupina j.i. Benkovca vodi teške borbe s jakim nepr. snagama.⁴
U podhvat u području j.i. Ražanca (20 km s.i. Zadra) podhvatne skupine napreduju iz Zadra prema s.i., dok se 1 borbena skupina izkrcala 5 km j.z. Ražanca i prodire prema jugu.⁵
- Drniš:*   Podhvatom j.i. Drniša i poduzetim protumjerama olakšano je stanje u području Drniša.⁶
- Jadranska
obala:*   Neprijatelj i dalje uznemirava topničkom vatrom s otoka Brača obalnu cestu kod Omiša. Na o. Drveniku njemačko topništvo tuče zastaloga neprijatelja na zapadnom dielu otoka.
- Djelat, nepr.
zrakopl.:*   27. IX kod Hrasnog kraj Gabele 2 nepr. zrakoplova napala su bombama i strojničkom vatrom oklopni vlak. Oštećen je stroj i 3 kola. Žrtava nema.
- Djelat, vlast.
zrakopl.:*   29. IX naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje u okolici Križevaca, zatim obskrbu strjeljivom postrojbi u Bos. Gradiški, te prevoz vojničke pošte i vojničkih osoba. Osim toga bacalo je promičbene letake u području Topusko – Petrinja.
- Obćenito:*   Prilikom odbijanja nepr. napadaja na Čapljinu kod Metkovića pala su 3 ustaše. Neprijateljski gubitci nisu poznati.

⁴ i ⁵ U izvještaju Štaba 19. divizije Štabu 8. korpusa NOVJ od 25. novembra 1944. o borbama koje su vođene 27. septembra piše: „XIV brigada: I bat. vodio je borbu sa Nijemcima između Bulića i D. Lepura, gdje mu je uspjelo razbiti neprijatelja i nanijeti mu gubitke od 24 mrtva i 2 zarobljena i veći broj ranjenih. Zaplijenjen 1 šarac, 1 šmajser, 2 puške, 2.500 metaka, 1 dvogled, 1 kareta, 6 šinjela i ostale sprema. Na našoj strani 1 ranjen. II bat. na istim položajima, odbio neprijatelja koji je nadirao od Mostina i nanio mu gubitke od 3 mrtva i 6 ranjenih i uništio 2 kamiona...”

Grupa odreda: Neprijatelj je morskim putem iskrcao 250–300 vojnika sjeverno od Ljubča. Preko noći zaposjeo kote 99, 95 i 98. Na tim položajima ostao je do 5 sati kad je otpočeo napad. Također je neprijatelj napadao od Žerave i Nina jačine 170 boraca, koji su došli po noći u Nin. Napad je otpočeo u isto vrijeme sa oba pravca. Zadarski odred, uz pomoć bataljona VI ud. brigade, odbio je neprijatelja u polazne baze, pretrpivši gubitke od 13 mrtvih i 24 ranjena. Zaplijenjeno 8 pušaka, 2 tromblonske puške, 30 mina, 1050 metaka. Naši gubitci 6 mrtvih i 4 ranjena". (Arhiv V.U., reg. br. 39–12/2, k. 1009).

¹ Vidi primjedbu br. 4 uz dok. br. 137.

Naknadno je javljeno da je u borbama kod Ostrožca 24. IX poginulo 24 partizana, dok je 1 ustaša ranjen.

Događaji na želj. prugama:

• • M U r t i ' t M M - ' J H * » ,
Noću 28/29. IX minama je oštećena pruga između ž.p. Rajić i Okučani.⁷

Noću 28/30. IX oštećena je minama želj. pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Sv. Klara i Vel. Gorica.

Iste noći na pruzi Zagreb – Zaprešić između ž.p. Vrapče i Podsused naišao je na minu teretni vlak. Mina se razprsnula, te izbacila 5 kola i oštetila želj. prugu.

27. IX popravljena je pruga između ž.p. Osijek i Sušine-Đurđenovac te predana prometu.

Otvoren je promet na pruzi Sarajevo – Brod.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M.P.) glavnostožerni pukovnik
(Helbich)
Helbich

⁷ Jedinice Posavskog i Požeškog NOP odreda presjekle su tada prugu na 35 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1. k. 488 A).

REGISTAR

A

Abramović Jovo – 307
 Adolfovo Selo – 416
 Agbaba stan. – 485
 Agić (zaselak) – 336
 Alaginci - 232, 233
 Alavanja (zaselak) – 498, 499
 Albanija – 352
 Alipašin Most – 640, 650
 Anatolij Kazanov – 135
 Andrijaševci – 697
 Andrijevc (G. i D.) – 51, 52, 386, 387.
 614, 631, 638, 644, 672-674, 682, 683
 Antić Vinko Vicko – 434
 Antolović Josip – 189, 557
 Antonića vrh (trig. 745) – 297, 522,
 523
 Apatovac – 155, 588
 Aračić Niko – 295
 Armija treća – 552
 Aržano - 345, 346, 616, 620, 705
 Atlin vrh (k. 801) – 202
 AVNOJ - 458

B

Babac Milivoj – 54
 Babić Branko – 63
 Babić Marko – 277
 Babić Petar – 502
 Eabić Tuna – 147
 Babića glav. (k. 246) – 330
 Babići – 330, 331
 Babin Josip – 219
 Babin Potok (G. i D.) - 256, 257, 545
 Babje gore (predio) – 298–300, 302
 Bačić Anton – 380
 Bačuga (G. i D.) - 217, 218
 Bačina – 128
 Badanj (k. 1213) - 316

Badljevina - 101, 102, 105, 111. 140,
 145, 196
 Bađinec (s.) – 594
 Bajina gradina (k. 1146) – 584, 585
 Bakić (s.) – 509
 Bakinci (s.) – 694
 Bakonjac (k. 105) - 448
 Balaš Boris Boca – 429
 Balen Šime - 11, 20, 92, 160, 571
 Balina glav. (k. 365) - 400, 401, 583
 Balinci – 417
 Balkan – 7, 238
 Baljci (s.) - 400, 401, 582
 Banat – 401
 Banija – 56, 63, 64, 69, 72, 76, 146,
 151-153, 407, 409, 411, 469, 509, 512,
 514, 528, 599, 621, 628, 646
 Banoštar – 691
 Banova Jaruga – 30, 31, 167, 168, 170,
 305, 369, 388. 611, 617, 625 630, 631,
 641, 656, 659
 Banovača – 402
 Banja Luka - 550, 558, 561, 613, 621,
 624, 630, 668, 670, 673, 676, 677, 671),
 685, 689, 692, 694, 696, 697, 699, 700,
 701, 703, 704, 706, 708
 Banjevci – 323, 324, 487
 Barban – 445
 Barč (Mađarska) - 388. 413, 416, 688
 Bari - 531, 532
 Baričić Ibro – 248
 Barilović – 469
 Barlovci – 668
 Barska (s.) – 268
 Baška Voda – 127, 128
 Batajnica – 617
 Bataljoni
 NOVJ:
 – 1. diverzantski – 386, 625, 631,
 644, 659

- 2. diverzantski - 68, 123, 138, 261, 267, 308, 534, 549-551, 554, 556, 590, 625, 626, 628, 630, 653, 656, 659, 662, 666, 669, 676, 679, 698, 700, 704
  - 3. diverzantski - 8, 9, 18, 19, 29, 91, 162, 167, 170, 182, 529, 531, 569, 588, 589, 614, 621, 625, 631, 635, 638, 641, 642, 646, 659, 666, 676, 678, 683, 688, 695, 698, 703, 707
  - 1. dopunski 10. korpusa - 570, 574
  - 2. dopunski 10. korpusa - 570, 574
  - 1. srpski - 118, 453, 575
  - 2. srpski - 26, 27, 453, 575
  - Diverzantski 6. korpusa - 150
  - Dopunski 13. divizije - 366
  - Dopunski 28. divizije - 88
  - Dopunski 32. divizije - 571
  - Dopunski 4. korpusa - 66, 601
  - Inženjerijski 11. korpusa - 431
  - Križevački - 118, 592
  - Ljubuški - 126-129
  - Mađarski - 114, 142
  - Narodne odbrane - 323, 326, 329, 331, 476, 482, 486, 495, 498, 501, 542
  - Omladinski Zapadne grupe NOP odreda - 575
  - Pionirski 13. divizije - 366
  - Pontonirski 4. korpusa - 68
  - Stankovački 19. divizije - 323
  - Tenkovski GŠH - 455, 513, 556, 562, 699
  - Udarni Istočne grupe NOP odreda 10. korpusa - 575
  - Zagorski - 590
- ustaško-domobranski (bojne):*
- Odbrambeni Gospić - 515
  - Sisački - 218
  - Slunjski - 550
  - 1-vi obkoparski - 213, 218
  - 1-vi 1. gorskog puka - 563, 564
  - 1-vi 1. pukovnije PTZ - 665
  - 1-vi 4. gorskog zdruga - 384
  - 1-vi 5. SDZ - 466, 595
  - 1-vi 7. SDZ - 400, 581
  - 1-vi 8. gorske pukovnije - 192, 303
  - 2-gi 1. posadnog zdruga - 568, 667
  - 2-gi 4. gorske pukovnije - 109
  - 2-gi 4. gorskog zdruga - 384
  - 2-gi 5. lovačke pukovnije - 247, 243
  - 2-gi 7. stajaćeg zdruga - 581, 664
  - 2-gi 8. gorske pukovnije - 192, 193, 303
  - 2-gi 8. stajaćeg zdruga - 218
  - 2. želj. stražarski - 235
  - 3-ći 1. gorskog zdruga - 61, 454, 514, 603, 705
  - 3-ći 4. posadnog zdruga - 218, 674
  - 4. novački - 467
  - 5-ti 2. posadnog zdruga - 546
  - 5-ti (željeznički) 5. posadnog zdruga - 192, 303
  - 6. doknadni - 296, 521
  - 6. ustaški - 254, 524
  - 7-mi 5. SDZ - 466
  - 10. ustaški (jurišni) - 131, 132, 136
  - 10. željeznički (stražarski) - 13, 454, 514
  - 11-ti 8. gorske pukovnije - 193
  - 15. ustaški - 416, 420, 507, 558, 699, 702
  - 18. ustaški - 473, 507
  - 19-ti 4. SDZ - 201, 545, 546, 550
  - 30. ustaški - 389, 390
  - 31-vi 4. SDZ - 203, 255, 282, 285, 296, 521, 545, 550, 640
  - 32-gi 4. SDZ - 203, 255, 282, 296, 521, 545, 550, 640
  - 33. ustaški - 34, 37, 38, 546
  - 34-ti 4. SDZ - 255, 282, 521, 545, 640
  - 35-ti 4. SDZ - 94, 203, 545
  - 37. ustaški - 22, 183, 188, 467, 594
- njemački:*
- 2-gi 738. puka 118. divizije - 278, 353, 354, 658
  - 2-gi 750. puka 118. divizije - 355
  - 2. dopunski 264. divizije - 581
  - 3-ći 738. puka 118. divizije - 503
  - 3-ći 846. puka 392. legionarske divizije - 422, 697
  - 3-ći 847. puka - 535
  - „Brandenburg“ - 352
  - „Jägerersatz“ 1. lovačkog rezervnog puka - 468, 546
  - Transportni armijski - 353, 658

Bater - 531
 Batinjani (kod Pakraca) - 368
 Batrina (kod Nove Gradiške) - 47, 299
 Batrovci - 664
 Batušnica (r.) - 317
 Baze:
   - 10. korpusa - 570, 574
   - 11. korpusa - 431
 Bebrina - 209
 Bedekovčina - 635
 Eedenik - 23, 595
 Begovići (s.) - 219
 Begovo Brdo (s.) - 45
 Bela garda - 228
 Bela glava (k. 452) - 583, 585
 Belaj - 468, 642, 643
 Belan - 497, 498
 Belavići - 619
 Belo Selo - 38, 426
 Belovar (kod Seseveta) - 90, 638
 Benak Josip - 529
 Benčetići - 44
 Benića dol - 299, 300
 Benkovac - 323, 327, 328, 342-345, 360, 362, 447, 451, 475-482, 487-498, 500, 531, 632, 634, 651, 652, 654, 655, 664, 702, 704-706, 708, 709
 Benkovac (G. i D., kod Fužina) - 425
 Benkovac-Selo - 344, 493-495
 Beograd - 50, 237, 262-265, 309-312, 365, 386, 387, 401, 551, 611, 015, 634
 Bestrna (s.) - 456
 Bihać - 58, 66, 76, 93, 136, 137, 263, 266, 269, 271, 274, 275, 293, 294, 320, 321, 342, 392, 393, 431, 447, 451, 468, 469, 527, 532, 548, 554, 558, 622, 634, 636, 637, 648, 650, 655, 657, 661, 664, 670, 675, 679, 680, 681, 685, 692, 693
 Bijača - 126, 128, 129
 Bijanko (zaselak) - 330, 331, 479, 482, 483
 Bijelima - 332, 478-481, 484, 496
 Bilaj - 296, 523, 545
 Bile Vlaka - 324
 Bileća - 686
 Bilek (k. 1087) - 314
 Bili Brig (s.) - 300
 Bilić Nikola - 307
 Bilišane (G. i D.) - 328, 334, 376, 477, 479-481
 Bilišić (k. 381) - 300
 Bilo-gora ^106, 154, 182, 187, 414-416, 466, 569
 Biljane (G. i D.) - 492
 Biočić (s.) - 400, 582
 Biočić Ante Toni - 281, 461
 Biočić Frane - 80
 Biograd na moru - 342, 450, 451, 475, 648, 649
 Biovičino-Selo - 332, 476, 478
 Bisag - 19
 Bisag-Grad - 10
 Biskupija - 316
 Bitelić - 347
 Bjelajac Dragan - 243
 Bjeloš Nikola - 606
 Bjelovar - 21, 24, 26, 30, 31, 105, 106, 111, 112, 114, 115, 117, 118, 154, 408, 466, 540, 541, 552, 558, 569, 594, 644, 646, 655, 660, 673, 680, 702, 705
 Blace - 126
 Blaguša - 682
 Blatna - 263, 269
 Blažena djeвица (Kapela Beata Virgina) - 448
 Elažević Zlata - 114
 Blinja - 646
 Blinjski Kut - 211-214, 218, 221, 264, 265, 525, 617, 627, 628, 631, 643, 676
 Eoban Rafajlo - 154, 569
 Bobetko Janko - 409
 Bobić Andrija - 524
 Bobinac Eva - 132
 Bobinovac (k. 742) - 522
 Bobodol (s.) - 336, 337
 Bobovišće - 503
 Bodina (k. 896) - 402, 582-585
 Bogatnik - 331
 Bogić Ante - 346
 Bogočin (k. 477) - 584
 Bogomolje (na Hvaru) - 668, 681
 Bogoslovski Vasilj - 606
 Bogunović Brane - 313
 Bogunović Dušan - 432
 Bogunović Jovo - 345
 Bojčić Marko - 307
 Bojište (trig. 804) - 524
 Bojne - vidi Bataljoni
 Boljevci (s.) - 613
 Boljević Pavao - 132
 Boljun - 372
 Bor (zaselak) - 300
 Boraja (s.) - 402
 Borbin (k. 597) - 424

- Borčić Petar – 306
 Borenc – 19
 Borjani (s.) – 401
 Rorojević Branko – 60, 63
 Borojević (kod Kostajnice) – 73, 456, 457
 Borova gl. – 295
 Borova gl. (k. 1083) – 314
 Borovci (s.) – 129
 Bos. Brod – 628, 630. 635, 639, 641, 671
 Bos. Dubica – 122, 123, 637
 Bos. Gradiška – 550, 673, 692, 694, 700. 703, 706, 709
 Bos. Grahovo – 78, 313–316, 318, 356, 358
 Bos. krajina – 59, 392, 509
 Bos. Krupa – 123, 136, 271, 526, 528, 534
 Bos. Novi – 123, 263, 264, 266. 269, 271, 274, 532, 554, 617, 622, 634, 645, 648. 653, 672, 683, 705, 708
 Bosanac Milan – 385
 Bosiljevo – 34, 35, 61, 431, 531, 535
 Bosna – 88, 142, 207, 208, 210, 452, 514, 533, 540, 554, 618, 656, 671. 679
 Bosna (r.) – 461, 684
 Botušić Ivan – 318
 Božanić Andrija Stevo – 80
 Božić Josip – 380
 Božić T. Ilija – 388
 Božićevića vrh (trig. 1040) – 201
 Božjakovina – 168, 592, 659
 Božović Božo – 461
 Brač – 278, 280, 281, 352–354, 460, 503, 504, 657, 658, 663, 665. 667, 668, 670, 671, 673, 675, 679, 681, 687, 697, 700, 703, 706, 709
 Bračev Dolac (G. i D.) – 346, 584
 Brački kanal – 460
 Bradač Milan – 421
 Bradica Franje Franjo – 132
 Bradići – 691
 Bradina – 622, 647, 660, 662
 Branjska (V. i M.) – 128, 184, 187
 Bratina – 131, 165, 166
 Brčko – 687
 Brda (kod Daruvara) – 195
 Brdo (kod Zlobina) – 425, 427
 Brđani (kod Blinjskog Kuta) – 211–214, 218, 221, 525, 622
 Brekalo (s.) – 346
 Brela (G. i D.) – 127
 Brestova Draga (s.) – 38
 Brestovac (kod Slav. Požege) – 47, 301
 Breza (kod Sarajeva) – 676
 Breza (s.) – 229, 230
 Brezarić (s.) – 44
 Brezić (k. 250) – 419. 420, 507
 Erezik (s.) – 388, 413, 416
 Breznica (kanal) – 52
 Breznica (potok) – 415
 Breznički Hum – 642, 705
 Brezovac (kod Bos. Grahova) – 313, 314, 356
 Brezovac (kod Doljana) – 542
 Brezovac (kod Pakraca) – 149
 Brezovac (kod Topolovca) – 187
 Brezovica (kod Zagreba) – 164–166, 205, 544, 651, 652, 654, 655
 Brezovijani – 119
 Brgud – 328, 332, 334, 342, 476–481, 484–487, 490, 491, 498, 499
 Bribir – 34, 424, 492, 531
 Bribirske Mostine – 323, 324, 327, 342, 343, 360. 451, 475, 477, 480–482, 490, 491, 494–496, 498, 500, 706, 709
 Brigade
 NOVJ:
 – 5. Ozne 1. divizije NO – 48, 120, 122, 142, 536, 575
 – 13. „Rade Končar“ 1. proleterske divizije – 74
 – 1-va 7. divizije – 60, 63, 64, 152, 153, 211–214, 217, 218, 221, 222, 263, 409, 456, 511, 513, 514, 526, 538, 554, 556, 643, 646, 654, 699
 – 2-ga 7. divizije – 56, 63–66, 152, 269, 409. 411, 456. 513, 514, 526. 554. 556, 646, 699
 – 3-ća 7. divizije – 14, 15, 63, 364, 409. 541, 554, 628
 – 4-ta 7. divizije – 14, 15, 63, 73, 364, 40.9, 541, 554, 628
 – 1-va 8. divizije – 57, 62, 64, 66, 270. 271, 274–277, 389, 390–394, 455, 468–470, 510, 513, 515. 519. 526, 528, 531, 537. 545, 556, 562, 633, 643, 670, 699
 – 2-ga 8. divizije – 58, 64, 66, 137, 269, 271, 272, 274–276, 392, 394. 431. 456, 468–471, 510, 513, 517, 518, 537, 545, 556, 561, 564, 670, 699
 – 3-ća 8. divizije – 57, 64, 123, 266, 468, 469, 471, 526, 534, 559, 619, 633, 634. 643

- 3-ća 9. divizije (dalmatinska) -- 81, 287, 288, 294, 295, 313-316 318-321, 361, 362
- 4-ta 9. divizije (splitska) - 81. 190, 291, 313, 314, 316-322, 347, 548
- 13-ta 9. divizije (južno-dalmatinska) - 289, 290, 293, 316, 317, 319, 321, 322, 634
- 1. „Jan Žiška“ 12. divizije - 109, 142, 150, 232-234, 246-248, 414, 473, 474
- 4-ta 12. divizije - 142
- 12-ta 12. divizije - 46, 47, 150, 153, 232-234, 246-248, 414, 473, 474, 661
- Osječka (3) 12. divizije - 51 - 53, 102, 109, 141, 144, 150, 235, 236, 238, 242, 243, 245-213, 386, 414, 473, 474, 636, 664, 674
- 1-va 13. divizije - 34, 36-40, 366, 431, 434, 534, 555
- 2-ga 13. divizije - 34, 36-39 41, 43, 223-226, 366, 423, 424, 427, 434, 435, 462, 465, 540, 547, 675
- 3-ća 13. divizije - 34, 36, 37 - 41, 224, 226, 366, 423, 426, 427, 434, 435, 462-164 535, 537, 556, 647
- 1-va 19. divizije (5. dalmatinska) - 81, 85, 318, 322-326, 329-334, 336, 337, 339-345, 447, 448, 450, 476-500 502, 612, 664, 680
- 2-ga 19. divizije (6. dalmatinska) - 81, 85, 318, 322-326, 328, 330-334, 337, 339-344, 362, 447, 448, 450, 451, 476-485, 487-493, 495-500, 502, 612, 694, 709
- 3-ća 19. divizije (14. dalmatinska) - 81, 86, 323-326, 328 - 334, 337, 342, 451, 452, 476-482, 484, 486-492, 494, 495, 497-501, 706, 709
- 1-va 20. divizije (8. dalmatinska) - 346-348, 350, 351, 400, 401, 403, 582-586
- 2-ga 20. divizije (9. dalmatinska) - 82, 346-348, 350, 351, 400, 582-585, 587
- 3-ća 20. divizije (10. dalmatinska) - 82, 346, 348, 400-403, 582-586
- 1-va proleterska 26. divizije - 279, 280, 352-354, 356, 459-461, 504, 528, 537, 658
- 1. tenkovska 26. divizije - 352
- 2-ga 26. divizije (11. dalmatinska) - 280, 355, 460, 461, 668
- 3-ća 26. divizije (12. dalmatinska) - 279, 280, 352-354, 356, 460, 461, 503-505, 658, 675, 676, 686, 702
- 3. prekomorska 26. divizije - 280, 355, 460, 461, 668
- 17-ta (1) 28. divizije - 88, 104, 150, 207-210, 533, 540
- 21-va (2) 28. divizije - 88, 121, 150, 207-210
- Brodska (3) 28. divizije - 88, 142, 150, 207-210
- „Braća Radić“ 32. divizije - 8-11, 18-20, 22, 90-92, 157, 159-161, 163, 183, 571, 574, 588-596, 623, 639
- „Matija Gubec“ 32. divizije - 8-10, 18, 19, 22, 91, 92, 157, 159, 161, 183, 571, 574, 588-597
- 1-va 33. divizije - 24, 28, 182-188, 252, 253, 572, 575
- 2-ga 33. divizije - 24, 28, 182-189, 454, 572, 575, 640
- 3-ća 33. divizije „Miloš Obilić“ - 453, 540, 557, 572, 575
- 3-ća 33. divizije „Nikola Demonja“ - vidi 3-ća 33. divizije „Miloš Obilić.“
- „Franjo Ogulinac Seljo“ (1-va) 34. divizije - 12, 16, 55, 64-66, 123, 131, 165, 166, 205, 309, 310, 428, 455, 511, 513, 514, 517, 527, 532, 537, 544, 551, 556, 562-564, 599, 600, 602 603, 615, 619, 638, 643, 652, 699
- Karlovačka (2-ga) 34. divizije - 12, 13, 17, 55, 65, 123, 165, 166, 308-311, 428, 531, 533, 599, 600, 615, 619, 628, 629, 674, 695, 698, 700
- Zumberačka 34. divizije - 13, 17, 43-45, 55, 65, 66, 97, 101, 123, 132, 532, 534, 561, 599, 600, 602, 633
- 1-va 35. divizije - 200-202, 250, 254, 255, 282, 285, 296, 297, 436, 521-524, 535, 538, 550, 652
- 2-ga 35. divizije - 203, 204, 250, 254, 257, 258, 282, 285, 286, 298, 436, 521, 522, 524, 550, 620

- 3-ća 35. divizije – 94–96, 203, 204, 250, 255–257, 282, 285, 286, 296, 297, 318, 437, 521–525, 527, 537, 538, 544, 550, 612, 640
  - Omladinska „Joža Vlahović” (1-va) 40. divizije – 47, 103, 104, 112–115, 141, 150, 193, 195, 196, 298–303, 306, 307, 385, 415, 529
  - 18-ta 40. divizije – 46, 47, 112, 114, 150, 194–196, 298–303, 306, 368, 370, 371, 415, 506, 507
  - Virovitička (3-ća) 40. divizije – 141, 150, 195, 196, 368–371, 387, 413, 415, 529, 596, 597, 696
  - 1-va 43. divizije – 226, 228–231, 373, 374, 376–382, 437, 462, 464, 465, 538, 554, 559
  - 2-ga 43. divizije – 229–231, 373–376, 378–382, 437
  - 3-ća 43. divizije – 229–231, 374–376, 378–382, 437, 530
  - 1. zagorska Zapadne grupe NOP odreda 10. korpusa – 29, 50, 549, 572, 575, 619, 623, 635, 649
  - 1. Unske operativne grupe – 58, 65, 136, 267–270, 274, 277, 455, 456, 511, 514, 529, 556, 562, 661, 699
  - 2. Unske operativne grupe – 58, 65, 136, 268, 274
- četničke:*
- Benkovačka – 342
  - Cetinska – 80, 581
  - Grahovska – 313
  - Mosečka – 80
  - Posavska – 581, 583, 584
  - Prominska – 581
  - Svilajska – 400, 581
  - Šatorska – 313
  - Žitnička – 581
- njemačke:*
- 1. kozačka – 218, 674
- ustaško-domobranske (zdrugovi):*
- 1. gorska – 61, 111, 369, 454, 514, 517, 563, 568, 569, 603, 605, 636, 680, 696, 705
  - 1. posadna – 254, 568, 594, 629, 667
  - 2. gorska – 320
  - 2. posadna – 428, 546
  - 2. stajaća – 418
  - 3. gorska – 514
  - 3. lovačka – 238, 245, 246
  - 4. gorska – 101, 105, 140, 142, 192, 197, 384, 569
  - 4. lovačka – 218
  - 4. posadna – 218, 674
  - 4. stajaća djelatna – 203, 537, 620, 640, 702
  - 5. posadna – 192, 303
  - 5. stajaća djelatna – 154, 182, 183, 185, 187, 466, 569, 623, 632, 705
  - 6. stajaća – 778
  - 7. stajaća – 78, 400, 581, 664
  - 8. stajaća – 218
  - Brza domobranska – 569
  - Poglavnikova tjelesna – 17, 18, 23, 90, 164, 182, 186, 530, 535*, 569, 623, 625, 652, 665
  - Zagrebačka posadna – 136, 161, 639
  - Brine (šuma) – 326
  - Brinje – 34, 40, 62, 431, 441, 530, 531, 538, 546, 551, 554
  - Bristik dol – 300
  - Brkić (zaselak) – 485
  - Brlenić – 44, 45
  - Brna (s.) – 355
  - Brnčići (s.) – 229
  - Brod-Moravice – 36–38, 42
  - Brod na Kupu – 36
  - Brodarac Duka – 132
  - Bronec Rudolf – 596, 598
  - Brotinja – 287–290, 293–295, 320
  - Bršanić Jagica – 135
  - Brunović Milan – 454
  - Bruška – 476, 481, 482
  - Bruvno – 612
  - Buban Božo – 114
  - Bubnjare – 207, 208
  - Bučići (s.) – 400–402, 582, 583
  - Bučko Kamensko – 47, 48
  - Bučan Milan – 391
  - Budački most – 521, 524, 702
  - Budak – 297, 324, 475–178, 482, 483, 487–490, 521, 523, 545, 553, 689, 702
  - Budičina – 219, 456
  - Budimir (kod Gračaca) – 190
  - Budinščina – 8, 9, 18, 50, 169, 529, 530, 535, 589, 623, 625, 631
  - Budrovac – 27
  - Budrovci (kod Draganića) – 44, 97
  - Budrovci (kod Đakova) – 673
  - Bugarska – 155
  - Bugojno – 625, 627, 648

Bujan Filip – 432, 436
 Bujavica-Brezine (ž.st.) – 388
 Buje – 372, 445
 Bujin vrh – 279, 290
 Bukarica (s.) – 330
 Bukovac (kod Perušića) – 524
 Bukovica (kod Podrav. Slatine) – 416, 419
 Bukovica (predio) – 79, 323, 325, 327, 328, 330–334, 339, 357, 358, 478, 481, 483, 484, 489, 497, 499
 Buković (kod Benkovca) – 486, 487, 490–494, 500
 Buković gaj – 493
 Bulaje (s.) – 337
 Bulaš Rade – 11, 20, 92, 164, 593
 Bulić – 451, 477, 478, 480, 482, 487, 493, 709
 Bulinac – 21
 Buna (V. i M.) – 262
 Buneta Drago – 39
 Buneta Stevo – 163, 591
 Bunić – 255, 256, 282, 285, 535, 537, 538, 620, 639, 640
 Burnić Sulejman – 307
 Bursać Dušan – 81
 Bursać Đuro – 436
 Buršić Josip – 380
 Bušetina (s.) – 413
 Buzet – 445

C

Caginec – 364
 Caprag – 211–214, 221, 309–312, 525, 528, 534, 535, 551, 553, 554, 562, 617, 622, 628, 631, 642, 643, 676
 Cazin – 58, 61, 62, 66, 70, 76, 135–138, 267–272, 274–276, 392, 393, 469, 509–511, 526, 532, 543–545, 554, 660, 661,
 Cer (šuma) – 300
 Ceranje (G. i D.) – 323
 Cerina – 25, 594
 Cernički vrh (k. 410) – 425
 Cerovac – 468, 469, 526
 Cerovac (k. 283) – 299
 Cetina (s.) – 316, 350
 Cetingrad – 469
 Cetinska dolina – 316, 317, 333, 338, 347, 349, 351, 357, 359, 363, 583, 584
 Churchill Randolph – 542
 Ciganica (šuma) – 185–187
 Cigelj – 313–317, 356, 358
 Cimeša Mišo – 277

Cimeša Rade – 277
 Cirkež Stjepan – 114
 Civiljane – 347
 Crikvenica – 422, 427, 531, 534, 535, 537, 645, 647
 Crivac (s.) – 403
 Crkvena – 31
 Crkvena Ves – 90
 Crkveni Bok (s.) – 62
 Crljenik (s.) – 324, 487, 490
 Crna glavica (trig. 787) – 316, 317
 Crna Gora – 686
 Crna gora (predio) – 126
 Crna legija – 407
 Crna Mlaka – 131
 Crnac – vidi Crnac
 Crnac (kod Siska) – 218, 646
 Crni vrh (kod Dabra) – 211
 Crni vrh (k. 622) – 331, 332
 Crni vrh (k. 702) – 583–585
 Crni vrh (k. 890) – 483
 Crni vrh (k. 1245) – 255, 282, 285
 Crni vrh (k. 1364) – 313, 314, 316
 Crno brdo (k. 163) – 326
 Crno jezero – 526, 534
 Crvena armija – 7, 60, 69, 152, 155, 377, 409, 467, 490, 539, 543, 592
 Crveni Grm (s.) – 127
 Cuculić Cvetko – 524
 Cugovec (brdo) – 253
 Cvetinac (s.) – 494, 495
 Cvetković – 428
 Cvitić (s.) – 336
 Cvitković Mato – 306
 Cvituša (zaselak) – 95
 Cvjetnić (V. i M.) – 290

C

Čačić Ale – 307
 Čačić Dane – 74
 Čačinci – 146, 420, 473
 Čađavica – 414, 416, 418, 419, 473, 474, 561, 696
 Čađavica (kod Bihaća) – 266, 269
 Čaglica – 269
 Čajere (G. i D., kod Kobaša) – 209
 Čajkovci (s.) – 52, 54
 Čakovec – 32
 Čalić (s.) – 485, 487, 490
 Čanadžija Simo – 518
 Čanak – 256
 Čapljina – 668, 709
 Čardak (M. i V., k. 696 i 698) – 296, 522–524, 553

- Čardak (trig. 942) – 204, 256, 285
 Čatići – 698
 Čatrnja – 393
 Čavić Dušan – 63
 Čavić Stjepan – 453
 Čavle (kod Sušaka) – 224, 226, 462
 Čavoglave – 403
 Čazma – 25, 119, 151, 561, 594
 Čelina vrh (k. 911) – 201
 Čelinka (k. 238) – 324, 325
 Čelinka (k. 467) – 401
 Čelopek (trig. 528) – 257
 Čemernica (kod Ivanić-Grada) – 364
 Čengićev stan – 329, 331
 Čengići (s.) – 329
 Čepelj Dragutin – 197
 Čepić – 372, 445
 Čepinski Martinci – 387
 Čerević (s.) – 691
 Čerkezovac – 393
 Černec (potok) – 31, 645, 646
 Čete
   NOV i POJ:
   – Diverzantska 12. divizije – 387
   – Diverzantska 35. divizije – 250, 256, 257, 297
   – Inženjerska 7. divizije – 364
   – Inženjerska 20. divizije – 398
   – Izviđačka 20. divizije – 398
   – Izviđačka 32. divizije – 571
   – Izviđačka 35. divizije – 250
   – Jurišna Osječke brigade – 236, 245, 664
   – Njemačka (u sastavu Osječke brigade) – 142
   – Prateća 35. divizije – 256
   – Ruska – 135, 185, 188
   – za vezu 28. divizije – 88
   – za vezu 32. divizije – 571
   – za vezu 33. divizije – 572
   i– za vezu 35. divizije – 250, 256
   – za vezu 43. divizije – 230
   njemačke:
   – 2-ga 892. puka 264. divizije – 505, 675
   – 9-ta 892. puka 264. divizije – 505, 675
   – 16. protivtenkovska – 353, 658
   – 29. Transportnog bataljona – 353, 658
   – Pionirska 1. kozačke brigade – 674
 Četvrtkovac – 62, 213, 417
 Čiketić Ivan – 348
 Čista (kod Omiša) – 128
 Čitluk (G. i D.) – 335–337
 Čizmići (s.) – 272
 Čop Ivan – 39
 Čorić Krsto – 335
 Čorić Ljuban – 307
 Črešnjevica (M. i V.) – 22, 595–597, 704, 705
 Čret – 19, 166, 649
 Crnac – 36
 Čubrića stan – 203, 285
 Čubrića vrh (k. 1145) – 203, 204, 255
 Čučevo – 338
 Cudin klanac (trig. 828) – 545
 Čudnić (k. 387) – 224, 425, 462
 Cukur (M. i V., kod Kostajnice) – 555
 Čukur (kod Pakraca) – 195
 Culina – 336
 Čulinec (ž. st.) – 31, 168, 678
 Čungar (brdo) – 272, 275, 276
 Čunkova Draga (s.) – 45
 Cuntić (srpski) – 213, 217, 219, 220
 Čvakovica (k. 1049) – 313, 314, 317

   Č
 Časić Dušan – 234
 Čeralije – 417, 419
 Čoralici – 137, 138
 Čoso (s.) – 482, 490
 Čubrice (zaselak) – 351
 Čučuz Markica – 313
 Čujić Bogdan – 203
 Čujić Dušan – 436
 Čuk Svetozar – 257, 524

   D
 Dabar – 200, 202, 535, 538, 542, 545, 652
 Dabo Ivan – 524
 Dakino brdo – 415
 Dalmacija – 78, 79, 83, 313, 328, 342, 349, 357–362, 395, 400, 401, 448, 488, 502, 560, 581, 586, 706
 Dalj – 630, 637, 684
 Damjanov Ivan Ante – 191
 Damjanović Danić – 81
 Damjanović Danilo – 452
 Darići (s.) – 44, 97, 98
 Daruvar – 21, 24, 25, 102–106, 109, 112, 145, 146, 193, 195, 197, 198, 302, 303, 368, 369, 550, 568, 611, 624, 627, 651–655, 657, 660, 661, 667, 670

- Daruvarska kotlina – 101, 102, 105.
109, 111, 139, 140, 144, 146
- Dasović Martin – 13, 17, 167, 201.
602
- Dašnje (k. 380) – 224, 462
- Davor – 703
- Dazlina – 480
- Deanovići (kod Petrinje) – 213, 218,
220
- Debeli vrh (k. 903) – 523
- Debelo Brdo (s.) – 256, 282
- Debelo brdo – 339, 340, 341, 482–484
- Debelo brdo (k. 941) – 256
- Debelo brdo (kod Benkovca) – 499
- Debelo brdo (kod Srpskog klanca)
– 291, 292
- Debeljak (k. 200) – 490
- Debeljak (k. 202) – 325
- Dečnice – 37, 38, 426, 531
- Demagić Ignjatija – 385
- Demonja Nikola – 234, 542, 557
- Deralo (predio) – 313–315, 317, 356
- Derin Gaj (s.) – 318
- Derventa – 611, 613, 628, 654, 670,
677
- Dervišaga (s.) – 232
- Desinec (G. i D.) – 12, 13, 122, 123
264, 266, 310, 311, 526, 554, 556, 619
- Desković Alarih – 564
- Desne (s.) – 129
- Despot Žarko – 130
- Despotović Branko – 114
- Detelić Josip – 132
- Dežanovac – 368, 369
- Dijanović Tomo – 45, 55
- Diklići – 665, 684
- Dilj – 146
- Dinara (pl.) – 314, 316, 333, 336, 345
– 347, 349–351, 395, 560
- Divizije
- NOVJ:
- 1. NO (docnije 1. KNOJ-a) –
434, 536, 542
  - 6-ta – 314, 315, 345, 346
  - 7-ma – 14, 15, 49, 50, 55–57,
59, 61–67, 73, 117–119, 123, 140,
151, 187, 211, 217, 252, 253, 262–
264, 269, 309, 310, 312, 363, 406–
412, 455, 456, 466, 511, 514, 525–
527, 530, 531, 534, 535, 540, 541,
547, 553–556, 562, 568, 569,
592, 593, 599, 614, 617, 622,
628, 643, 644, 646, 654, 660, 674,
676, 680, 691, 699, 701, 705
  - 8-ma – 55, 57, 58, 62, 64, 66, 67,
123, 136, 137, 266, 269, 271, 272,
274, 275, 389, 392, 431, 455, 456,
467, 468, 470, 472, 509–512, 515,
518, 526, 527, 531, 532, 534, 540,
545, 547, 554, 556, 558, 559, 561,
562, 599, 619, 634, 643, 650, 661,
670, 699
  - 9-ta – 79–81, 85, 86, 94–96,
190, 287, 290, 291, 293, 313–320,
333, 338–340, 347, 351, 356–359,
361–363, 396, 485, 544, 547, 548,
551, 566, 580, 612, 637, 650, 655,
658, 670, 675, 680, 681, 693
  - 12-ta – 46, 47, 102, 103, 106, 111
– 113, 142, 146, 150, 232, 234, 235,
237, 242, 245, 246, 387, 414–418,
473, 536, 542, 550, 558, 611, 631,
636, 638, 661, 663, 672, 674, 683,
693
  - 13-ta – 33, 36, 38–40, 42, 43,
222, 225, 226, 366, 373, 379, 421,
423, 426, 427, 431, 432, 434, 435,
438, 440, 444, 461, 463–465,
528, 534, 535, 537, 540, 547, 548,
551, 552, 555, 556, 559, 647, 675,
697
  - 16-ta – 552
  - 17-ta – 552
  - 19-ta – 79, 81, 82, 85, 86, 318,
322–324, 326–328, 330–333, 338,
341–344, 349, 351, 357–362, 447,
475–480, 485, 489, 492, 501, 528,
566, 580, 612, 640, 652, 664, 681,
694, 702, 706, 709
  - 20-ta – 79, 81, 85, 86, 314, 315,
317, 333, 338, 345, 346, 349, 351,
357–359, 363, 395–400, 402, 403,
560, 566, 580, 581, 583, 584, 586,
616, 681, 706
  - 26-ta – 80–84, 86, 278, 280, 352,
353, 355, 362, 363, 458–461, 503,
504, 537, 566, 580, 658, 681, 693
  - 2'8-ma – 88, 106, 120, 142, 146
150, 207–210, 533, 540, 543, 611,
625, 631, 675, 687, 703
  - 32-ga – 7, 9–11, 17, 19–21, 23,
49, 50, 90–92, 117–119, 154, 156
– 160, 182, 185, 409, 453, 467, 529
530, 538, 569, 570, 571, 574, 575,
588–590, 592–596, 588, 623, 625,
631, 640, 642, 646, 705
  - 33-ća – 24, 25, 49, 111, 112, 117
– 119, 140, 182, 184, 185, 187–
189, 252, 253, 407, 453, 454, 466,
467, 530, 541, 547, 557, 569–572,

- 574, 575, 578, 592, 593, 623, 632, 640, 660, 673
- 34-ta - 12, 16, 20, 56, 57, 59, 62, 64, 66, 67, 97, 123, 124, 131, 164-167, 205, 311, 428, 455, 471, 526, 533, 537, 540, 544, 549, 561, 562, 598, 599, 601-603, 627, 650, 674, 699
- 35-ta - 93, 95, 200, 202, 203, 250, 254, 256, 282, 296, 297, 318, 431, 436-438, 440, 441, 485, 521, 522, 527, 535, 536, 538, 542, 544, 545, 547, 550, 553, 554, 558, 561, 612, 620, 640, 652, 689, 702
- 40-ta - 24, 46, 47, 103, 105, 106, 109, 111-113, 141, 146, 150, 192, 195-197, 298-302, 305, 368, 371, 384, 413, 415-417, 506, 507, 549, 550, 558, 611, 612, 652, 654, 657, 681
- 43-ća - 226, 227, 230, 372-376, 378, 382, 425, 431, 436-438, 445, 538, 545, 547, 548, 553-555, 559

njemačke:

- 1. kozačka konjička - 61, 113, 140, 569
- 118. lovačka - 278, 352-354, I 401, 503, 658, 675
- 188. lovačka brdska - 422, 430
- 264. pješadijska - 78, 342, 395, 401, 448, 505, 581, 620, 675, 686, 693
- 369. legionarska' („Vražja“) - 126, 129, 144, 355
- 373. legionarska („Tigar“) - 78, 136, 144, 288, 291, 292, 320, 550, 558
- 392. legionarska („Plava“) - 34, 166, 282, 422, 430, 528, 531, 537, 545, 546, 551, 555, 697
- >- „Brandenburg“ - 395

Divizioni

NOV i POJ:

- Artiljerijski 7. divizije - 153, 411
- Artiljerijski 13. divizije - 34, 224, 366, 425, 427, 434-436
- Artiljerijski 26. divizije - 83
- Artiljerijski 35. divizije - 94, 250, 256, 257, 296, 297, 436, 440, 551, 523
- Artiljerijski 4. korpusa - 68
- Artiljerijski 6. korpusa - 150

- Brdski 8. divizije - 271, 470, 471, 513
- Haubički 4. korpusa - 137, 271, 389, 390, 392, 455, 456, 513, 556, 562, 699

njemački:

- 1-vi 668. artiljerijskog puka - 355

ustaški (sklopovi):

- 12. topnički - 192, 197, 303

Divoselo - 282

Divuša (s.) - 526

Dizdarević Haso - 58, 62, 66, 69, 70, 76

Diždar (s.) - 336

Dmitrović Dmitar Mito - 518

Dobanovci - 630

Doboj - 628, 630, 685, 692

Dobova (kod Zaprešića) - 641, 645, 653, 656, 695, 698

Dobra Voda (s.) - 323

Dobričić Petar - 234

Dobrići - 476

Dobrinic Stjepan - 234

Dobrinje - 698, 704

Dobrljin - 123, 653, 672

Dobro Selo - 294, 295, 320, 680

Dobropoljci - 476, 492

Doca - 336, 337

Dokić Stevo - 114

Dol Veliki (s.) - 424

Dolac (kod Drniša) - 658

Dolac (kod Žegara) - 329

Doležaj Ljudevit - 114, 307

Dolina (kod Bazovice) - 372

Dolinić Nikola - 142

Doljane - 294, 295, 320, 321, 680

Doljani - vidi Podb. Doljani

Domagović - 122, 123, 310, 428, 429, 531, 629

Domazet Stevo - 73

Donja Bistra - 625

Donja Rijeka - 623

Donja Zelina - 90-92, 161, 642

Donjara - 117, 592

Donji Humac - 504

Donji Lipovac - 299, 300

Donji Mihaljevec (kod Čakovca) - 32

Donji Miholjac - 414, 418, 419, 474, 678, 681, 694, 697, 701, 702

Došen Stevan - 159

Drač (zaselak) - 280, 355, 504, 686

- Draga (G. i D.) – 223, 422
 Dragalić – 625, 631
 Draganec (G. i D.) – 25, 119
 Draganić Ljubo – 524
 Draganići – 43, 44, 97, 98, 122, 123.
 262, 264, 309, 428, 533, 534, 548, 599,
 632, 633
 Dragaš Lazo – 529
 Dragaševo Brdo (s.) – 256
 Dragaši – 317, 318
 Dragišić Mile – 63
 Dragovci – 299
 Dragović (s.) – 196
 Drakulić Mladen – 72
 Drapšin Petar – 143, 527–529, 536,
 540, 543, 544
 Drašnice – 130
 Drava – 102, 154, 414–416, 474, 558,
 637, 702
 Dražica (s.) – 21
 Drenovac (k. 594) – 202
 Drenski Branko – 306
 Drežnica – 34, 40, 430, 434, 531, 551.
 553–555
 Drežnik (kod Nove Gradiške) – 47
 Drežnik-Grad – 269, 393, 468, 469,
 526, 537
 Drina (r.) – 533
 Drinovci (kod Imotskog) – 707
 Drljača (s.) – 213, 218, 456
 Drljanovac – 21, 26
 Drniš – 78–80, 333, 334, 342, 348--
 351, 357, 358, 395, 400–402, 447, 451,
 581–586, 612, 618, 621, 629, 630, 640,
 652, 653 664, 665, 702, 704–706, 708,
 709
 Dropkovec – 589
 Drškovci (s.) – 301
 Drvar – 313–316. 322, 618, 620
 Dubajić Simo – 82
 Dubica – 61, 62, 455, 456, 469, 514,
 518, 525–527, 554, 556, 559, 561,
 562–565, 700
 Dubočac (kod Slav. Broda) – 209
 Duboka (s.) – 208. 533
 Duboke drage – 523
 Duboki Dol (s.) – 329, 330, 489, 490
 Dubraja – 487, 490, 496
 Dubranec – 166
 Dubrava (kod Čazme) – 49, 119, 593
 Dubravčak (Lijevi i Desni) – 24, 28
 Dubrave (G. i D.) – 266, 546, 633
 Dubrovnik – 536, 617, 628, 644, 658,
 659, 663, 677, 678, 680, 684–687, 690,
 691, 693, 697
 Dude Branko – 81
 Duga Resa – 123. 266. 468, 469, 540,
 629, 633
 Dugač Stjepan – 135
 Dugi Rat – 700
 Dugo Polje (s.) – 322
 Dugo Selo – 25, 31, 151, 168, 169, 363,
 364, 408, 529, 531, 541, 554, 556, 569,
 614. 617, 621, 628, 630, 631, 635, 638,
 641, 644, 646, 647, 653, 656, 659, 662.
 666, 676, 678, 683. 688, 691, 698, 707
 Dujić – 337
 Dunav – 630, 637, 649. 684
 Duvno – 345, 346
 Duzluk – 416
 Dvor-Brezovica – 144–166, 206
 Dvor na Uni – 74, 526, 651

 Dž
 Džapić^Marko – 279. 280, 356

 Đ
 Đakovačka Satnica – 246, 247
 Đakovo – 246–248, 387, 660, 661, 663,
 668, 674, 692, 693
 Đekića glavica – 319
 Đermanović Jovo – 518
 Đevrske – 328, 333, 334, 357, 476–
 479, 481, 486, 492, 494, 497
 Đunića Selo – 275
 Đurašin Nikola – 606
 Đurđenovac – 473
 Đurđenić Dragan – 307
 Đurđevac – 23, 154, 466, 467, 597, 613
 Đurđić – 24
 Đurić Bude – 437
 Đurmanec – 652, 657

 E
 Emovci (G. i D.) – 47
 Erdeljac Petar – 429
 Erdevik – 669
 Ergela (kod Lipika) – 193
 Eror Stojan – 201
 Ervenik – 79, 330, 332, 358

 F
 Farkaševac – 119
 Farkašić – 392

Ferk Franjo – 606
Fetahagić Ahmet – 58, 81
Filipovac (kod Pakraca) – 194, 198,
303, 384
Fordovec (G. i D.) – 589–592
Fojnica – 703
Franičević Vinko – 191
Franić Roko – 317
Fratrović (s.) – 481, 482, 497
Fristić Valent – 596, 598
Fruška gora – 616, 647, 676, 691, 694
Funarića stan. – 51–53
Furjan (G. i D.) – 75, 469
Fužine – 33, 34, 38, 531

G

Gabela – 402, 668, 684, 709
Gabelin brijeg – 400
Gabrić (s.) – 401, 403, 582
Gacka dolina – 255, 296. 522, 538.
541, 542
Gacko – 401
Gaćeša Jovan – 277
Gaj (k. 304) – 300
Gaj (kod Dragovaca) – 299
Garčin – 235–237, 386. 631, 638, 672
–674. 679. 682, 683
Garešnica – 112, 113, 115, 151, 408,
568, 667
Garići – 379
Garjak – 347, 350, 584, 585, 653
Gašinci – 693
Gavrilović Vljako – 453
Gazapi Vlado – 253
Genda (zaselak) – 329
Generalski Stol – 34, 266, 308, 526–
628. 532. 534, 546. 551. 611, 612, 619,
633, 655
Glamoč – 637
Glavace (s.) – 200–202, 538, 545, 550.
652
Glavica (k. 180) – 325
Glavica (k. 212 kod Slav. Požege) –
233
Glavica (k. 936) – 314
Glavica (trig. 388) – 218
Glavni stožer domobranstva – 13,
15, 132, 390, 611, 615, 618, 622, 626,
629, 632, 636, 639, 642, 645, 648, 651,
654, 660, 663, 667, 670, 673, 677, 679,
685, 689, 692, 696, 699, 700. 704, 708
Glavni štab NOV i PO Hrvatske –
21, 33, 46, 50, 54, 59–61, 70. 73, 78,
101, 105, 111, 122, 139, 141, 143, 145,
153, 167, 170, 175, 177, 179, 181, 259,

261, 267, 389, 392, 396, 408, 430–432
458, 461, 525, 527–530, 535, 542 546*
552, 557–559, 561, 562, 568, 570' 574'
586, 619, 633, 643, 644, 646. 647' 65^
661, 686, 699, 700
Glina – 69, 70, 72, 213, 543, 550. 647
Glinica (kod Slunja) – 637
Giinsko Novo Selo – 218, 654
Globornički most – 527, 633
Giogovnica (kod Križevaca) – 611
612
C-logovnica (potok) – 254
Glogovo (kod Gračaca) – 339
Gložđe (polje) – 208, 209
Gluhač Milivoj – 571
Glunčuša – 203, 524
Gnječi (s.) – 129
Gnjilovac – 137, 138, 271–273 275
276
Goga Petar – 73
Gojkovač – 637
Gola mila (k. 985) – 339, 340, 482–
484
Golać Josip – 97
Golići (zaselak) – 296
Golo brdo (k. 760) – 347, 348
Golo trio (trig. 1269) – 285
Gologuz (k. 1052) – 293
Goloura (k. 1162) – 203, 204. 285
Golovkov Vladimir – 135
Golubić – 317, 357
Golubići (kod Gračaca) – 328. 330,
331, 358, 483
Golubinci – 617, 700
Golubnjak (brdo) – 36
Gomanjac – 379
Gomirje – 42
Goražde – 650
Gore (s.) – 213, 218, 220
Gorenci (s.) – 34, 35. 37, 39. 42
Goretići – 402
Gorica (k. 812) – 423
Gorica (kod Imotskog) – 707
Gorica (kod Titove Korenice) – 256
Goriš (kod Šibenika) – 653
Gorivuk (brdo) – 324. 325, 327
Gorjak (k. 153) – 326
Gornja Greda (kod Dugog Sela) –
364
Gornja Jelenska – 696
Gornja Rijeka (kod Novog Marol'a)
– 117, 588–590, 623
Gornje Jelenje – 224. 225, 424, 462,
463, 465
Gornje livade (kod Oriovca) – 207
Gornji Daruvar (s.) – 195, 302, 368

- Gornji Eminovci – 232
 Gorski kotar – 40, 60, 70, 71, 75, 430, 431, 440–441, 442, 444, 533, 535, 537, 538, 542, 547, 548, 551, 552, 554–556
 Gospić – 94, 95, 285, 296, 318, 319, 360, 361, 441, 442, 521, 523, 535, 538, 545, 547, 615, 616, 620, 637, 640, 643, 644, 680, 682, 685, 687, 689, 690, 701, 702
 Gošići (s.) – 481
 Gošnjak Ivan – 175, 181, 261, 529, 534, 547, 549
 Graberje (kod Petrinje) – 218, 654
 Graboštani – 454–456, 469, 511, 514, 518, 556, 562–564, 603, 604, 700
 Grabovac – 127
 Grabovac Banski – 213, 218, 220
 Grabovac (k. 148) – 304
 Grabovača (trig. 772) – 522, 561
 Grabovci (s.) – 700
 Grabrov Potok – 364
 Grabrovnica (kod Pitomače) – 596
 Gračac – 80, 93–96, 318–320, 328, 331, 339–341, 360, 361, 441, 479, 482–485, 487–489, 545, 547, 555, 611, 612, 615, 616, 618, 620, 632, 633, 636, 637, 685
 Gračak – 332
 Gračenica – 15, 26, 617, 621, 628, 679, 680, 691, 696
 Gradac – 128
 Gradac (k. 919) – 346
 Gradac (kod Drniša) – 400, 401, 582
 Gradac (kod Vrbovca) – 30, 31, 118, 168, 169, 593, 594, 644, 645
 Gradac (trig. 933) – 346
 Gradac (trig. 1055) – 346
 Gradelji – 326, 703
 Gradići (zaselak) – 165
 Gradina (k. 159) – 323
 Gradina (k. 168 kod Benkovca) – 343
 Gradina (k. 238) – 330–332
 Gradina (k. 273) – 325
 Gradina (k. 288) – 126
 Gradina (k. 492) – 401
 Gradina (k. 616) – 318, 319, 361
 Gradina (k. 680) – 291
 Gradina (k. 683) – 296, 297, 521–524, 553
 Gradina (k. 838) – 583–585
 Gradina (k. 882) – 285, 286
 Gradina (k. 912) – 203, 204, 255, 285
 Gradina (kod Cazina) – 136, 137, 270, 272, 276
 Gradina (kod Maglaja) – 349, 350
 Gradište – 662
 Graduša (M. i V.) – 564
 Graduša (potok) – 211
 Graduša-Posavska – 455, 456, 514, 517, 527
 Grahovo – vidi Bos. Grahovo
 Grana (s.) – 9
 Graničari (s.) – 164, 166
 Grčići – 338
 Grčka – 352, 373, 460
 Grdak (trig. 250) – 592
 Greda (kod Siska) – 262, 263, 265, 310, 312, 563, 564, 599, 621, 625, 631, 651, 700
 Gregurin Nikola – 606
 Grgin Vicko – 82
 Grijak Jovo – 524
 Grižane – 36, 424, 531
 Griželj – 401
 Grmuša – 123
 Grobničko polje – 222–224, 373, 379, 423, 461, 462, 547, 548, 556, 673, 675
 Grobnik – 34, 223, 226, 423, 464, 547, 556, 674
 Grohote (s.) – 675, 686, 690
 Grubišići (s.) – 339
 Crubišno Polje (s.) – 24, 25, 102, 105, 106, 109, 111, 112, 140, 145, 149
 Grubješić Pajo – 518
 Grubor R. Nikola – 96, 203, 205, 251, 258, 286, 298, 525
- Grupe**
 NOV i POJ:
 – diverzantskih odreda – 614, 631
 – Istočna NOP odreda 6. korpusa – 150, 415, 550
 – Zapadna NOP odreda 6. korpusa – 102, 142, 146, 150, 384, 550
 – Istočna NOP odreda 10. korpusa – 25, 117–119, 573, 575, 630, 680
 – Zapadna NOP odreda 10. korpusa – 28, 570, 572, 575, 594, 649, 652, 667
 – Južnodalmatinskih NOP odreda – 79, 82, 125, 566, 580
 – odreda 13. divizije – 224, 366, 423, 424, 426, 434, 435
 – Sjevernodalmatinskih NOP odreda – 80, 82, 447, 448, 681
 – Srednjodalmatinskih NOP odreda – 82, 345, 347, 396, 400, 402, 566, 580, 581, 702

– Šibensko-trogirska udarna – 641
 – Unska operativna – 58, 61, 63, 65–67, 71, 136, 137, 267, 269–271, 274, 277, 409, 437, 438, 469, 471, 526, 528, 543, 556, 661, 699
 Gruž – 613, 677, 682
 Gutinjevo polje – 318
 Gudan Karlo – 103
 Gudorov Ante – 524
 Guduća (šuma) – 325
 Gulić Nikola – 96
 Guščerovec – 117, 592
 Gušće (kod Siska) – 28
 Gvardiol Ante – 81

H

Hadžići (s.) – 268
 Haganj – 119
 Hajdini (k. 730) – 35, 37, 38
 Hajdinović Slavko – 521
 Han-Bulog – 650, 697
 Hapač Slavko – 606
 Hardi Joakim – 306
 Hariš Ivan Gromovnik – 536
 Hasan-Breg – 166
 Helbih (Helbich) – 614, 618, 622, 626, 628, 631, 635, 638, 641, 644, 648, 651, 653, 656, 659, 662, 666, 669, 672, 677, 679, 684, 688, 692, 695, 698, 701, 704, 707, 710
 Herceg Omer – 268
 Hercegovac – 24, 109, 111, 115, 140, 408, 568, 660, 661, 667
 Hercegovac Adem – 273
 Hercegovina – 126, 611, 618, 685
 Hitler Adolf – 7
 Hodanić Vjekoslav – 432
 Hofman Vinko – 606
 Holjevac Vječeslav – 60, 267, 270, 457, 539
 Homoljačko polje – 257
 Horvati – 12, 13, 17, 135, 266, 254, 556, 615, 619, 628, 631, 638, 642
 Horvatić Mato – 159
 Horvatić Zvonko – 253
 Hrasno – 709
 Hrašćić (kod Kobaša) – 208
 Hraštovac (G. i D.) – 262, 263, 454–456, 469, 511, 514, 517, 525, 562–565, 603–605, 699, 701, 702, 705
 Hraštovac (šuma) – 604, 605
 Hraštovica (kod Petrinje) – 263
 Hrašće (kod Ozlja) – 65
 Hrašćina (s.) – 17, 18
 Hrašćina-Trgovišće – 169
 Hreljin – 223, 422, 424, 430, 535
 Hrkalović Josip – 524
 Hrnjak Dragutin – 132
 Hršić Dušan – 57, 278, 472, 512, 520
 HruškoVec – 29
 Hrvače – 346, 581, 583–585, 679, 681
 Hrvatska – 153, 360, 533, 534, 554
 Hrvatsko primorje – 39, 40, 322, 323, 327, 328, 359, 360, 422, 430, 431, 442, 444, 475, 479, 481, 484, 486, 487, 490, 493, 499
 Hrvatsko zagorje – 25, 50, 154–156, 551, 556, 569
 Hudi Bitek – 165, 167
 Hudovljani – 182, 183, 185–187
 Hum (kod Dubrovnika) – 658, 665, 684, 686
 Hum (kod Hrašćine) – 8, 9, 18, 19
 Humljani (s.) – 417
 Husić Hasan – 273
 Husinec – 18, 19
 Hutovo – 691
 Hvar – 352, 460, 667, 668, 673, 676, 679, 681, 687, 689, 690, 706
 Hvarski kanal – 460

I

Ibriki Ivan – 306
 Igrane (s.) – 130
 Ilićev stan – 494, 496
 Iliđža – 617
 Ilijaš – 698
 Ilirska Bistrica – 228, 229, 373, 535, 547
 Ilova (r.) – 102
 Imotski – 78, 128, 130, 616, 620, 671, 678, 691, 705
 Indija – 650
 Irig – 653
 Islam Grčki (s.) – 502
 Islam Latinski – 502
 Istra – 372, 373, 378, 430, 431, 437, 438, 442, 460, 533, 535, 547, 553–556, 559 >
 Italija – 70, 391, 422, 448, 529
 Ivan-Sedlo – 629
 Ivančević Jovan – 436
 Ivanec (kod Križevaca) – 117, 118, 185, 592, 689
 Ivanec (kod Varaždina) – 623, 629

- Ivanić-Grad – 27, 28, 50, 363, 364, 408, 553–555, 569, 627, 666, 676, 678, 683, 688, 691
 Ivanišov Gregorij – 135, 606
 Ivanko Ivan – 596, 598
 Ivankovići (s.) – 331
 Ivankovo – 683
 Ivanović Veljko – 292
 Ivanska (s.) – 24
 Ivanšćica (pl.) – 589, 615, 616, 623
 Ivanjska – 630, 668
 Ivas Sime – 80
 Ivčevića Kosa (s.) – 256, 522
 Ivković Bogomil – 312
 Ivoševci (s.) – 334, 337
 Ivošević Miloš – 437, 530
 Izačić (kod Bihaća) – 58, 394, 469, 545
 Iž (o.) – 451
- J
- Jablan (kod Vrbovskog) – 34, 36, 37
 Jablanica – 665
 Jabučko sedlo (prevoj) – 656
 Jabukovac (s.) – 217–220, 328, 646
 Jadrč (M. i V.) – 34, 35
 Jagnjedovac – 118, 183, 184, 186
 Jagodnik (k. 490) – 329, 331
 Jagodnje (G. i D., kod Benkovca) – 342, 490, 496, 497, 664
 Jagodnje (s.) – 203, 204, 256
 Jakovo – 613, 630
 Jakšić – 46
 Jakšić Pavle – 60, 540
 Jakšići (kod Srpskih Moravica) – 36, 42
 Jales – 19
 Jalža Stjepan – 307
 Jalžabet – 30
 Jambrešić – 131
 Jamnica (s.) – 166
 Jamnička Kiselica – 166
 Jančić Milan – 518
 Jandriš Josip – 606
 Janić Vlado – 105, 110, 144, 150
 Jankomir – 663
 Jankovci (St. i N.) – 627
 Janković Nikola – 348
 Janjče – 254, 296, 521–523, 545, 553, 554, 698, 702
 Janjina (na Pelješcu) – 126, 504, 616, 681, 686
 Janjušić Blaž – 163
 Jaran Jusuf – 307
 Jardas Dušan – 437
 Jardasi – 378
 Jasenica (kod Obrovca) – 476, 477
 Jasenina (kod Prečeca) – 364
 Jasenovac (kod Novske) – 616, 618, 640
 Jasenovčani (s.) – 562, 563
 Jasenovica (k. 993) – 224
 Jastrebarsko (Jaska) – 12, 17, 43, 428, 532, 554, 556, 599, 613, 615, 619, 626, 627, 642
 Jasvina (k. 953) – 225
 Javornica – 546
 Javornik (G. i D.) – 331
 Javorova glava (k. 834) – 317, 318
 Javorova kosa (trig. 1016) – 37
 Javorovac (kod Podrav. Novog Grada) – 183
 Jazvaci (s.) – 44
 Jazvinka (k. 221) – 324
 Jelenščak (s.) – 8, 9
 Jelenje – 226, 425, 462, 464
 Jelino polje (predio) – 313, 314, 316, 317, 356
 Jelisavac – 387
 Jelovi vrh (trig. 1178) – 96
 Jelovica (kod Buzeta) – 372
 Jelšane – 228, 229, 373, 378, 379
 Jerešin (s.) – 187
 Jerković Mate – 48, 105, 110, 144, 150, 417
 Jesenje (G. i D.) – 657
 Jezerane – 38, 528, 531, 540, 546, 548, 555
 Jezeranski vrh (k. 936) – 204, 255, 523
 Ježević – 347
 Ježevo – 27
 Jokići – 481, 486, 487, 491, 493
 Jorgić Milenko – 307
 Josipdol – 34, 38, 526
 Josipovac – 531
 Jošava (St. i N.) – 558
 Jošavica – 646
 Jošević Dušan – 204
 Jovanović Aleksandar – 453
 Jovanović Bogdan – 16
 Jugo Filipi – 163
 Jugoslavija – 442, 448, 539, 686
 Juras Luka – 253
 Jurčić Mato – 509
 Jurina glava (k. 610) – 402, 403, 583, 584
 Jurković Mladen – 39
 Jurkovići (kod Čanka) – 524
 Jurleta Mirko – 524

K

- Kablinac – 451
 Kadina Glavica (s.) – 400, 402, 582, 583
 Kaić Kole – 49
 Kakalj Iva – 301
 Kakanj – 620, 625, 641, 672, 704
 Kalanjeva Draga (zaselak) – 479, 480, 481, 484
 Kalca (trig. 302) – 299, 300
 Kalić (k. 244) – 299
 Kalnik – 28, 29, 154–156, 185, 187, 555, 569, 588, 589, 590
 Kaluga Janko – 73
 Kamen (k. 365) – 301
 Kamenica (kod Petrovaradina) – 611, 613
 Kamenmost (kod Imotskog) – 130
 Kamensko (kod Karlovca) – 389, 390, 526, 619, 622, 624, 642, 643
 Kamensko (kod Stubice) – 35
 Kamenjak (k. 570) – 225, 425, 462
 Kamenjak (k. 838) – 425
 Kamešnica (pl.) – 345, 346, 395
 Kanjani – 400, 402, 403, 582, 584, 685
 Kapela – vidi Nova Kapela
 Kapela (pl. V. i M.) – 34, 36, 38, 430, 431, 530, 556, 559
 Kapela (St. i Srpska) – 119
 Kaplenić (k. 976) – 523
 Kaptolac (p.) – 46
 Karabogdan Mijo – 307
 Karađorđević Petar – 154
 Karaula (s. kod Perušića) – 2»6, 297, 521, 523
 Karin (G. i D.) – 342, 344, 447, 476, 478, 480, 481, 484, 486–488, 490–493, 495–499
 Karišnica (r.) – 497
 Karlobag – 615, 616, 655
 Karlov Han (zaselak) – 345, 346
 Karlovac – 12, 13, 16, 17, 34, 35, 38, 43, 44, 59, 61, 62, 97, 122–124, 165, 166, 261, 262, 264, 266, 308–312, 389, 431, 468, 511, 526–529, 531–534, 537, 540, 541, 544, 543, 551, 554, 556, 558, 561, 598, 599, 613, 615, 619, 621, 622, 624, 627, 629, 631–634, 638, 640, 643, 650, 655, 664, 678
 Karolija Teodor – 204
 Kastav – 223, 228, 373, 378, 379, 38 tH 445, 541
 Kašić (s.) – 325, 475, 476, 502
 Kasina (G. i D.) – 90
 Kašljavac – 466
 Kaštel (kod Daruvara) – 368, 370
 Kavali Ivan – 307
 Kazanov Anatolij – 606
 Kečet Emil – 335, 338
 Keser Pero – 186, 188
 Keserović Bajro Baba – 271
 Kijevo (predio) – 316, 317, 348, 350
 Kikovica (kod Jelenja) – 224, 226, 425, 463
 Kinjačka (s.) – 218
 Kip – 103, 104
 Kiseljak – 648, 703
 Kistanje – 325, 334, 337, 476–479
 Kiš Ivan – 307
 Kladarin Đuro – 122, 210, 211
 Klادنjice (s.) – 585
 Kladaša (M. i V.) – 72, 270, 469, 624
 Klajići (s.) – 51
 Klana – 226–231, 373, 378–381, 538, 541, 545, 547, 548, 553
 Klana (kod Lukov Dola) – 34
 Klanac (kod Srba) – 190, 237, 288, 291, 292, 320–322, 361, 548
 Klanac (s.) – 297
 Klarići – 324, 475–477, 482, 487, 531
 Klasnić (G. i D.) – 469
 Klačnica – 692, 697, 703, 704
 Kleber Brdo (zaselak) – 42
 Klek (kod Bačine) – 129
 Klek (kod Ogulina) – 613
 Klenak – 669
 Klenovac – 130, 522, 523
 Kleštine (k. 467) – 336
 Klinac (s.) – 217, 219, 220
 Klinča Selo – 13, 131, 132
 Klisa (kod Bihća) – 270, 271
 Klisa (kod Pakraca) – 194, 198, 303
 Klobas Milan – 437
 Klobuk (s.) – 127
 Klokočevac – 25
 Kloštar (s.) – 22, 23, 466, 467, 597
 Kloštar-Ivanić – 364
 Kluda (o.) – 706
 Kljake – 400–402, 583, 629, 630, 658
 Ključ (kod Zaprešića) – 688, 695
 Kljun – 462, 464
 Knebl Franjo – 167, 602
 Knez (zaselak) – 491, 492
 Knez Vladimir – 606
 Knezović Luka – 82
 Knežević Momir – 509
 Kneževići – 317
 Kneževići (kod Bunića) – 285
 Kneževići (kod Oklaja) – 335, 336

- Knin – 78–80, 83, 190–192, 313, 315, 317, 318, 320, 321, 333, 334, 337, 342, 348–351, 357–359, 361, 400, 401, 431, 449, 451, 548, 554, 581, 582, 611, 613, 636, 637, 648, 650, 653, 655, 657, 664, 670, 675, 679–681, 685, 692, 693
- Kninska krajina – 78, 79, 333
- Kobaš – *vidi Slav. Kobaš*
- Kočo (k. 494) – 329, 330
- Kolarine (s.) – 477
- Kolarević Antun – 306
- Kolarevo Selo – 24
- Koljani (G. i D.) – 346–348, 350, 351, 584, 585
- Kom – 331, 332, 482
- Komandos – 43, 503, 505
- Komarevo (G. i D.) – 211, 214, 218, 456, 525, 564
- Kombol Stanko – 435
- Komin (kod Metkovića) – 125, 126, 130
- Komin (kod Zeline) – 8, 18, 19, 91, 160–162, 590
- Komušina – 47
- Konavlje – 678
- Končanica (s.) – 105, 106, 109, 111, 140, 145
- Konjic – 632, 634, 642, 644, 645, 647, 648, 650, 688, 691, 696, 707
- Konjodor (s.) – 268
- Konjski vrh (k. 1128 i 1134) – 285
- Konjsko Brdo (s.) – 296, 523
- Konjšćina (G. i D.) – 8, 17, 18, 50, 169, 235, 589, 631, 632, 707
- Kopčić Brdo (s.) – 26
- Kopinovac – 330
- Koplec Drago – 306
- Koprivica Ilija – 277
- Koprivna (G. i D.) – 136, 267, 268
- Koprivnica – 26, 30, 31, 117, 156, 182–187, 299, 466, 467, 569, 591, 592, 622, 623, 632, 639, 666, 672
- Koprno – 584
- Korać Dušan – 461
- Korać Miloš – 518
- Korana (r.) – 71, 389
- Korčula (o.) – 280, 281, 355, 356, 460, 503, 504, 687
- Korčula (s.) – 355
- Korčulanski kanal – 460
- Kordun – 34, 41, 55, 64, 69, 468, 469, 509, 512, 555, 558, 656
- Korečić Mijo – 606
- Koren (kod Ramljana) – 522
- Korenica – *vidi Titova Korenica*
- Kores Martin – 110
- Koritnjak (k. 496) – 424
- Korlat (kod Benkovca) – 492, 493, 496
- Korpusi
- NOVJ:
- 4-ti – 12, 16, 54, 58, 59, 61–63, 65, 67, 68, 73, 80, 97, 122, 135, 137, 150–152, 261, 267, 270, 271, 274–276, 308, 389, 392, 406, 454, 457, 467, 469, 509, 513–515, 518, 525, 526, 528, 531–535, 539–542, 545, 548, 549, 551–554, 556–558, 561, 562, 564, 593, 599, 601, 603, 619, 633, 643, 646, 661, 674, 680, 691, 695, 699–702, 705
  - 5-ti – 554, 557, 558, 561
  - 6-ti – 24, 47, 48, 56, 101, 102, 105, 106, 111, 120, 122, 139, 140, 142–146, 148, 153, 177, 197, 207, 203, 232, 235, 237, 242, 245, 246, 298, 302, 368, 384, 386, 413–416, 418, 419, 466, 473, 528, 529, 533, 535, 536, 538–544, 548–550, 552–555, 557–561, 568, 569, 578, 611, 636, 657, 661, 672, 696, 699, 701, 702, 705
  - 8-mi – 58, 78, 84, 94, 95, 125, 178, 313, 355, 395, 448–450, 458, 471, 475, 528, 529, 533, 534, 536, 540, 543, 547, 548, 551, 552, 554, 555, 560, 566, 567, 580, 581, 586, 633, 637, 668, 670, 675, 680, 681, 686, 693, 703, 706, 709
  - 10-ti – 9, 14, 15, 21, 49, 56, 102, 105, 111, 117–119, 139, 143, 152, 154, 156, 160, 167, 170, 177, 182, 252, 407, 408, 412, 453, 466, 471, 526–533, 535–543, 547–549, 551, 552, 555–558, 561, 568, 570, 574, 575, 577–580, 588, 591–596, 630, 632, 644, 646, 649, 652, 660, 667, 673, 680, 702, 705
  - 11-ti – 33, 36, 38, 42, 75, 93, 200, 203, 228, 254, 282, 296, 366, 372, 373, 378, 382, 421, 425, 430–432, 434, 436, 439–441, 461, 4C2, 521, 528–534, 537–542, 544–546, 548, 550, 552, 553, 555, 556, 620, 647
  - 12-ti – 533
- četnički:
- Bosanski – 451

njemački:

– 5. SS armijski – 354

Koruška (s.) – 118

Kos Branko – 312

Kosa (brdo) – 323, 324

Kosa (k. 130) – 325, 326

Kosa (k. 528) – 583

Kosa (trig. 968) – 285

Kosica (k. 733) – 35

Kosinj (G. i D.) – 296, 545, 550, 551

Kosore – 347, 350

Kosovo – 316, 333, 348, 349, 357

Kosovska krajina – 333, 338, 351, 357

Kostajnica – 61, 62, 73, 122, 123, 218,

261–264, 455, 456, 513, 514, 525–

528, 531, 532, 538, 541, 544, 554, 553,

559, 562–565, 599, 603, 642, 644, 646,

648, 649, 699, 704, 705, 708

Kostajnički Majur – 261, 262, 266,

562, 564, 565

Kostanjevac – 45

Kostanjevica (kod Samobora) – 61

Kostreš (šaški) – 456, 463

Košir vrh – 291, 292, 548

Koška – 388

Košnica (kanal) – 52

Košta Ivan – 476

Košnice (s.) – 392

Kotor-Varoš – 624

Koturovo (s.) – 640

Kovačevac (s.) – 188

Kovačević Branko – 524

Kovačević Veljko – 196, 200, 302,

307, 371, 414

Kovačevo (kod Sušaka) – 223, 224

Kovačić Franjo – 606

Kovačić Mato – 606

Kovačići – 641

Kovča (k. 124) – 326

Kozak (k. 700) – 424

Kozara (pl.) – 627, 634

Kozarevac – 22

Kozarić (brdo) – 137

Kozica (kod Vrgorca) – 128

Kozice (kod Podrav. Slatine) – 415,

416

Kozja (pl.) – 316, 317, 333, 348–350,

357

Kozjan – 256, 257

Kozji hrbet (k. 426) – 29

Kozlek (trig. 997) – 229

Kozlića Ragib – 273

Kozlovac (s.) – 477, 478, 480–482,

484, 486, 487, 490, 491, 496, 499

Kožja (na o. Hvaru) – 668

Kraguj – 194, 198, 304

Krajni (brdo) – 324, 325, 327

Krajnović Luka – 234

Kraljevac (kod Rovišća) – 27

Kraljevci – 676

Kraljevcani – 217, 219, 220

Kraljevec (kod Dugog Sela) – 28

167, 631, 638, 641, 645, 646, 67s'

688, 698

Kraljevica – 422, 680, 682, 696, 697

Kramarići – 166

Kranjec Stevo – 596, 598

Krapan (s.) – 38

Krapina – 621, 651, 652, 657, 673, 705

Krapinske Toplice – 682

Krasica (kod Bakra) – 224–226 424

462

Krasno – 545

Krasten (k. 816) – 427

Krašić – 44, 45, 61

Kravarско – 166, 262, 656

Kravice – 387

Krbava (predio) – 561

Krbavica – 282

Krbavska dolina – 282, 285

Krbavsko polje – 256, 637, 640, 642,

643, 645, 647

Krčevina (kod Pakraca) – 193, 197

Krčko Brdo – 288, 290, 291

Kreačić Otmar – 234, 237, 242, 244,

246, 249

Kreševo – 703

Kričina (s.) – 424

Kričke (G. i D.) – 400, 401, 583–585

Krivaj (kod Sunje) – 556

Krivaja (s.) – 24

Krivi Dol (s.) – 130, 671

Krivokuća Nikola – 74

Križ (kod Ivanić-Grada) – 155, 363,

364, 408, 553, 555, 556

Križ G. (kod Topolovca) – 117, 118,

1183–188, 535, 623, 632

Križevci – 25, 26, 29–31, 49, 117,

151, 168, 169, 182, 184, 187, 252–254,

407, 408, 410, 466, 467, 529, 531, 540,

541, 547, 556, 569, 590–594, 612, 614,

621, 628, 644–647, 658–660, 662,

668, 671, 676, 687, 688, 694, 697, 699–

702, 705–707, 709

Križišće – 422, 424, 531, 535

Krka (r.) – 79, 333, 334, 337, 358

Krnica – 445

Krstače (zaselak) – 488, 489

Krtinić Dane – 524

Kruljac Nikola – 606

Krunić Uroš – 153

Krupa (kod Zegara) – 330–332, 358

Kruševo (kod Benkovca) – 482, 486,
 493, 498, 651
 Kružić Zvonko – 435
 Kšempék Adolf – 98
 Kubati (zaselak) – 490
 Kučević (s.) – 329, 331
 Kučište (kod Ogulina) – 355
 Kujinača (k. 648) – 522
 Kuk (k. 988) – 348–350
 Kuk (k. 1114) – 313, 314
 Kukavičin stan – 499
 Kukujevci – 669
 Kukuljani – 379
 Kukunjevac – 388, 631, 659
 Kukuruzari – 646
 Kula (kod Ostrošca) – 276
 Kula Atlagića – 343, 477, 496
 Kulaš (brdo) – 325, 326
 Kulina (k. 239) – 324
 Kulina (kod Benkovca) – 344, 477,
 492, 495
 Kumač (k. 221) – 324
 Kunčani (kod Metlike) – 97
 Kunića (trig. 1101) – 348–350
 Kunova (s.) – 209, 210
 Kunovac (k. 640) – 329
 Kunovac (s.) – 680
 Kupa (r.) – 556, 565, 621
 Kupčina (G. i D.) – 165, 599
 Kupčina (r.) – 310, 533
 Kupinec (s.) – 131, 599
 Kupinovo – 613
 Kupirovo (s.) – 287, 288, 291, 320.
 321, 657, 658, 680
 Kupres – 637
 Kupski most – 62
 Kurilovac (k. 803) – 424
 Kurilovec – 263
 Kurozeb – 190, 291, 321
 Kusonje (G. i D., kod Podrav.Slatine»
 – 417, 533
 Kusonje (kod Pakraca) – 194–196.
 198, 303
 Kutí (s.) – 36, 38
 Kutina – 14, 15, 26, 31, 42, 50, 151,
 365, 407, 408, 517, 527, 530, 563, 605,
 614, 617, 621, 628, 630, 636, 661, 671,
 677, 679, 680, 691, 696
 Kutjevo (s.) – 149
 Kutlača (s.) – 338
 Kutovci – 326
 Kuzmanovača – 203, 204, 256, 285,
 524, 620
 Kuzmić Alojz – 163. 591
 Kvarte (s.) – 523

L

Labin – 445
 Labusi (s.) – 339, 484
 Labusova Draga – 485
 Lačarak – 651
 Ladislav – 25, 113, 119, 155, 187, 639
 Lađevac – 469
 Lakić (s.) – 482, 487, 491
 Lakićev stan – 496, 497
 Laktaši-Ilidža – 621, 694. 703
 Lakuž Milan – 306
 Lalić – 337
 Laminac (s.) – 595
 Lanišće (s. kod Buzeta) – 372
 Lapac (G. i D.) – 80, 93, 190, 290,
 292–295, 318, 322, 441, 527, 544, 548,
 554, 641, 650, 655, 657, 658. 664, 670,
 675, 680–682, 691
 Lapad – 611, 613
 Lasovac (s.) – 21, 23, 595
 Lastovski kanal – 461
 Laškića brdo – 137, 276
 Lašva – 656, 669, 684
 Latas Dane – 67
 Laz – 90
 Lazina – 122. 123, 309, 311, 533
 Lazina (kod Kobaša) – 209
 Ledenice (s.) – 531
 Leder Đuro – 596. 598
 Ledić (s.) – 346
 Ledine (predio) – 326
 Lekenik – 262, 309, 310, 312, 551,
 617, 621, 625, 626. 628, 651, 656.
 666, 700
 Lenac Mirko – 203, 251, 258, 298.
 525
 Lepoglava – 618, 619
 Lepuri – (G. i D.) – 476, 480, 709
 Leskova Draga (zaselak) – 34,
 Leskovac (kod Barilovića) – 468
 Leskovač (ž. st.) – 164. 165, 205.
 206, 628, 629, 631
 Lešće (kod Ramljana) – 254, 296.
 522, 553, 554
 Letinac (s.) – 201
 Letovanić – 626
 Ležajić Bogdan – 277
 Lič – 425
 Ličinić Trivo – 114
 Lička Jesenica – 530
 Lički Novi – 545
 Lički Osik – 256, 285, 296, 297, 521–
 523, 545, 553, 618, 620, 689, 690, 702
 Ličko Cerje – 94, 95

- Ličko Petrovo Selo – 257, 431, 545, 547, 550
 Lika – 40, 70–72, 75, 254, 269, 318, 320, 360, 392, 430, 431, 436, 440–444, 468, 469, 488, 523, 527, 528, 532, 533, 535, 537, 538, 542, 547, 550, 553–555, 618, 620, 636, 637, 639, 640, 642–644, 647, 657
 Lika (r.) – 296, 297, 521
 Lipa (kod Sušaka) – 378, 379
 Lipač – 341, 484, 485, 487, 438
 Lipica (s.) – 201
 Lipik – 193–195, 197, 200, 303–305, 307, 384, 385, 388, 549, 617, 652, 654, 657
 Liplje (s.) – 35
 Lipova glav. (trig. 671) – 296, 522–524
 Lipova Glavica (s.) – 522
 Lipovac (kod Ivanić-Grada) – 364
 Lipovac (kod Pakraca) – 195, 303
 Lipovac (s.) – 664
 Lipovac Barica – 135
 Lipove (predio) – 424
 Lipovljani – 625, 647
 Lipovnik (k. 863) – 224
 Lipovo Polje (kod Otočca) – 658
 Lisac (kod Čanka) – 553
 Lisac (k. 104) – 325
 Lisac (k. 1134) – 523
 Lisac (trig. 998) – 295
 Lisčić (trig. 884) – 228
 Lisičić – 480, 486, 487, 498
 Lisičići – 650, 688, 691
 Lisina (k. 748) – 522
 Lišane (Tinsko) – 664
 Lišane – vidi Ostrovičke Lišane
 Lišanski gaj – 451
 Lišćev vršak (k. 736) – 522
 Livada Simo – 57
 Livanjsko Polje – 347, 616
 Livno – 313, 314, 345, 346, 401, 612, 615, 616
 Lobor – 619
 Lokas Ante – 606
 Lokrum (o.) – 697
 Lokve – 34, 38, 225, 427, 465
 Lomnica – 165, 166, 533^ 631
 Lončar Jovica Jovo – 365
 Lončarić (k. 407) – 329
 Lončarić Jovo – 434
 Los Ladislav – 234
 Lovinac – 94–96, 339, 545, 612
 LiOvnik (trig. 902) – 35, 37, 42
 Lovran – 445
 Lovreč – 128
 Lozan (s.) – 596, 597
 Lozovac – 325
 Lučić Marko – 159, 163, 591
 Lučica (kod Barilovića) – 468
 Lučice (uvala na Braču) – 504
 Ludbreg – 117, 156, 185, 590, 653, 665, 666, 672, 689, 695
 Ludina-Vidrenjak (ž. st.) – 170, 630, 641, 647, 653
 Luka (ž. st.) – 679, 688, 695, 701
 Lukač – 388, 413, 688
 Lukar – 335, 336, 451
 Lukavac (kod Podrav. Slatine) – 417
 Lukavac (kod Sunje) – 646
 Lukići – 190, 191
 Lukov Dol – 34, 35, 42, 430
 Lupoglav – 364, 445
 Luščani (s.) – 217
 Lušan (kod D. Zeline) – 92
 Lužani (kod Kobaša) – 208
 Lužar F. – 687
- Lj
- Ljepović Mile – 70
 Ljubač (kod Knina) – 498
 Ljubač (kod Zadra) – 709
 Ljubibej (k. 705) – 424
 Ljubičići (s.) – 330, 331
 Ljubija – 648
 Ljubina poljana (predio) – 320
 Ljubljana – 261, 373
 Ljubotić – 337
 Ljubovo – 203, 204, 255, 257, 282, 285, 297, 528, 535, 537, 538, 620, 640
 Ljubuški – 78
 Ljuština Đuro – 524
 Ljut (k. 1162) – 339
 Ljut gaj (k. 1005) – 402, 582, 583
 Ljutača (k. 738) – 95
- M
- M. Capino – vidi Kozlek (trig. 997)
 Macure (s.) – 331, 478
 Macute – 390
 Maček dr Vladimir – 59, 69
 Mačije grede (trig. 680) – 348, 584
 Mačkovac (kod Podrav. Slatine) – 417
 Mađp^ska – 187, 413
 Mađzarevo – 8, 29, 529, 530
 Maglaj – 292
 Maglaj (k. 1070) – 585

Maglaj (kod Vrlike) – 348–350
 Maglaj (ž. st.) – 656. 691, 692
 Mahično – 262
 Mahovo – 24
 Majerić Ivan – 518
 Majetići (s.) – 137. 275, 276
 Majić (s.) – 128
 Majur – vidi Kostajnički Majur
 Majzec Berislav – 606
 Makarska – 127, 503, 536, 703
 Makek Ivan – 596, 598
 Maksimov hrašć (trig. 616) – 300
 Mala Cista (s.) – 324, 325, 476 481, 482
 Mala Mučna – 183, 184, 187
 Mala Subotica – 32
 Mala Tušnica – 346
 Mali lisac (k. 1029) – 201, 202
 Malino (s.) – 207
 Malinjak (k. 1121) – 314
 Malo Polje (s.) – 523
 Malobabić Nikola – 277
 Malobović Nikola – 74
 Malovan – 339. 484, 485, 488. 489
 Maljen (trig. 684) – 38
 Maljkovo – 350. 583–585
 Man. Krka – 338
 Man. Krupa – 328
 Manderić (s.) – 336
 Mandić Josipa Rudolf – 380
 Mandić Spiro – 257
 Mandičević stan. – 330, 331, 488, 497
 Mandići (s.) – 330
 Mandina gl. – 295
 Manojlovići (s.) – 337
 Maoduš Stevo – 480
 Maovice (G. i D.) – 348, 350, 402. 584, 585, 587
 Marčelja Josip – 380
 Marčelji – 378. 379
 Marelj Smilja – 307
 Maretić – 18
 Maretići (s.) – 131
 Margetić Cedomir – 434
 Marić (zaselak) – 313, 314
 Marić Mile – 257
 Marija Bistrica – 18. 90
 Marina glav. (k. 775) – 296, 522. 523, 554
 Marinbrod (kod Petrinje) – 218
 Marinkovac (G. i D.) – 26
 Marinovića glava (k. 554) – 486
 Mariščina – 379
 Markovac (kod Našica) – 648, 649
 Marković Bogić – 221
 Marković Ivan – 306
 Marković Ivica – 206
 Marković Kaja – 135
 Marković Pavle – 454
 Marmun Petar – 315
 Maršon Vinko – 234
 Martijanec (G. i D.) – 666, 672, 695
 Martin (brdo) – 424
 Martin-Brdo (s.) – 630
 Martin-Brod – 541
 Martinović Milan – 63
 Martinska Ves – 28
 Mašnik (šuma) – 540
 Matajac (trig. 248) – 299, 300
 Matanić Slavko – 277
 Matasi – 653
 Matešić Kuzman – 524
 Matešić Tomo – 188
 Matetić Vladimir Vlado – 15, 33, 50, 119, 454, 467, 537, 593
 Matičević (G. Lipovac) – 299, 300
 Matijašević Sava – 56, 64
 Matijević Mile – 265
 Matić Đuro – 42, 227, 367, 427, 485
 Matić Mate – 524
 Matovinović vrh (trig. 990) – 94–96
 Matulić Stjepan – 606
 Matulje – 559
 Mavračići – 13, 16. 17, 122, 123, 526, 527, 615
 Mazin – 632. 633
 Meč (k. 756) – 424
 Medak – 95, 318. 442, 644
 Međić Đorđe – 488
 Međin vrh (k. 886) – 331
 Međinci – 416. 419, 420
 Međinica (k. 455) – 329
 Međvidovača (k. 838) – 94, 95
 Međviđe – 329, 332, 476, 482
 Međa V. (šuma) – 300
 Međedović Muharem – 65
 Međeđa – 656, 659
 Međeđak (trig. 639, kod Brotnje) – 288, 289, 290, 293–295, 321
 Međeđak (trig., 649. kod Srba) – 287, 288, 291, 321
 Međurača – 24
 Mebmedbašić Đevro – 39
 Meja (ž. st.) – 462
 Meja-Gaj (s.) – 424
 Mekinjar (kod Udbine) – 643
 Mekušje – 124, 389, 390, 468, 509, 511, 537, 642, 643
 Melnice – 424
 Melnik – 224
 Meminska (s.) – 525, 605
 Mersunja (r.) – 208

- Meštrović I. Mate – 130
 Metković – 126, 128, 129, 617, 634, 644, 697, 709
 Metla (kod Jabukovca) – 219, 220
 Metla (predio) – 523
 Mezinovac (s.) – 522
 Mičić Milivoj – 453
 Mihajlovača – 350
 Mihaljevac (Oštri, trig. 1050 i Tupi, k. 970) – 257
 Mihlović (trig. 454) – 228
 Miholjec (kod Križevaca) – 592
 Mijanca (trig. 413) – 487, 490
 Mijićev stan – 330, 331
 Mijići (kod Žegara) – 479, 432, 490
 Mikanovci – 245, 386, 663, 683
 Mikleuška (s.) – 671, 680
 Miklouš (G. i D.) – 119
 Milanović Dušan – 435
 Milanović Vlado – 142
 Milas Božo – 691
 Milaševci – 25, 119
 Milešina – 403
 Miletić Pavle – 524
 Miličani – 183
 Milić Ante – 192, 293
 Milinček Mato – 596, 598
 Milković (zaselak) – 329
 Miljacka – 334
 Miljan Janko – 596, 598
 Miljanović Savo – 509
 Miočić (s.) – 400, 582, 584, 585
 Mirkovec – 19, 549, 635
 Mirković Nada – 192
 Mirlović polje – 401, 403
 Mišljenčević Janko – 391
 Mišljenovići – 36
 Mlaka (predio kod Plane) – 230, 231
 Mlatovo (s.) – 335
 Mlinoga (G. i D.) – 217–220
 Mlinoga (potok) – 219, 220
 Mljet – 281, 612, 687
 Močila (kod Vrbovskog) – 34, 35
 Močila – vidi Močilski Breg
 Močilski Breg (s.) – 29
 Modrinje – 672
 Modruš – 526, 534, 546
 Modrušan Antun – 646
 Mohorić Branko – 380
 Mokro Polje – 329, 330, 332, 358, 492, 497
 Molnar Miroslav – 306
 Momići (zaselak) – 127
 Moravče (s.) – 90
 Morovača (k. 324) – 324
 Morović Milivoj – 96
 Morović Šime – 436
 Morpolaća – 481
 Mosec – 401, 581–583, 585
 Moslavina – 24, 25, 29, 49, 56, 61, 62, 70, 71, 105, 111, 140, 151, 187, 406, 408, 453, 467, 555, 569, 590, 592, 593, 628
 Moslavina-Popovača (ž. st.) – 614, 617, 635, 641, 647, 653, 656, 659, 662
 Mostanje – 629
 Mostar – 78, 401, 678, 705, 706
 Mostari (s.) – 364
 Mosti (G.D. i Sr.) – 183
 Mostine – vidi Bribirske Mostine
 Mostišće – 588
 Mošćenica (kod Siska) – 673, 674
 Mošćenice – 445
 Mošune – 531
 Motkovac (kod Pakraca) – 194, 195, 198, 303
 Motovun – 445
 Moždenec – 11, 588, 690
 Mraclin – 262, 264, 266, 311, 312, 556, 638, 662, 695, 698, 704
 Mračaj (M. i V.) – 313, 314
 Mraković Janko – 63, 153
 Mrdakovica (M. i V.) – 325–327
 Mrežnica (r.) – 75, 538, 540, 553
 Mrkopalj – 38, 225
 Mrkšić Đuro – 63
 Mrzla Vodica – 226, 465, 531
 Mrzljaki (s.) – 44
 Mučići – 228
 Muć – 581
 Mućka krajina – 401
 Muhedinović Fejzo – 273
 Muića grumila (k. 200) – 325
 Mulac Albert – 39
 Muliz (k. 260) – 324
 Murgovača (k. 863) – 282
 Murvica – 448
 Muslić Selo – 393
 Mušaluk – 522, 523, 690
 Mušalučko Malo Selo – 523
 Muškovci (s.) – 476, 477, 479
 Mutak Vlado – 188, 557
 Mutnik (s.) – 272

N

- Nadin (s.) – 342, 502
 Nadvoda (kod Žegara) – 490
 Nadvučnik (s.) – 34, 37
 Narta (D. i G.) – 25, 118

Našice – 387, 414, 415, 419, 473, 648, 649
 Našička Breznica – 387
 Nebljusi – 93
 Nečmen (s.) – 338
 Nečujam – 675
 Neretva (r.) – 78, 125, 126, 129, 665
 Nenezić Radojica – 89, 122, 209–211
 Nerežišće – 352, 353, 503
 Nevajda Stanko – 55
 Nevesinje – 401, 611, 613
 Nikol[^]s Nikola – 596, 598
 Nikšićl – 523
 Nin – 450, 709
 Nisko (s.) – 582
 Niza (M. i V.) – 388
 Norinska Kula (s.) – 127, 128
 Normanci – 637
 Nova Gradiška – 47, 388, 550, 558, 559, 611, 622, 625, 631, 642, 644, 672
 Nova Kanjiža – 32
 Nova Kapela – 47, 299, 300, 611
 Nova Kapela-Batrina (ž. st.) – 300, 387, 647, 659, 661
 Nova Kračina (kod Ilirske Bistrice) – 379
 Nova Pazova – 617
 Nova Ploščica – 24
 Nova Rača – 21, 595
 Nova Ves – 210
 Novak (s.) – 336
 Novalja – 655
 Novi – vidi Lički Novi
 Novi (Novi Vinodol) – 535, 537, 552, 555, 647
 Novi dravski kanal – 414, 416, 419, 473, 474
 Novi Grad (kod Benkovca) – 480
 Novi Kobaš – 207, 208
 Novi Marof – 8–10, 17, 18, 160–162, 169, 588, 589, 592, 622, 623, 625, 690, 692, 693
 Novi Sad – 617, 635, 644
 Novo Ciče (s.) – 308
 Novo Selo – 47, 401
 Novo Selo (kod Capraga) – 525, 564, 646
 Novosel[^]c (s.) – 364
 Novoselec-Križ (ž. st.) – 630, 653, 656, 659, 662, 676, 683, 691, 692, 694
 Novoselci (kod Sunje) – 563
 Novska – 407, 558, 559, 561, 569, 617, 622, 625, 631, 635, 647, 648, 653, 656, 659, 669, 676, 683, 695
 Nunić (s.) – 476, 478–481

NJ

Njemačka – 449
 Njezić Milan – 385
 Njive – 423

O

Oblasni komitet KPJ za Dalmaciju – 499
 Oblast vojna 4. korpusa – 69, 70, 80
 Oblast vojna 6. korpusa – 47, 145, 148
 Oblast vojna 11. korpusa – 432, 438
 Obijaj (s.) – 469
 Obrež (s.) – 91, 166
 Obrovac – 318, 328, 329, 331–334, 339–343, 476, 479, 480, 482, 484, 486, 487, 490, 491, 493, 495, 497, 611, 612
 Obrovac (kod Sinja) – 346, 358, 685
 Obsenica – 203, 285
 Očestovo (s.) – 333, 452
 Odra (s.) – 165, 262–265, 312, 554, 634, 700, 704

Odredi

NOV i POJ:

r– 1-vi 13. divizije – 34, 37, 39, 40, 423, 424, 427, 431, 435
 – 2-gi 13. divizije – 34, 36, 38–40, 226, 424, 427, 435, 462
 – 1-vi banijski – 63, 456, 514, 526, 556, 563
 2-gi banijski – 63, 66, 456, 514, 526, 544, 556, 561, 563, 905
 – 2-gi diverzantski – vidi 2. diverzantski bataljon
 – 3-ći diverzantski – vidi 3. diverzantski bataljon
 – 1-vi „Učka“ Operativnog štaba za Istru – 347, 437, 438
 – 2-gi „Pulski“ Operativnog štaba za Istru – 374, 437, 438
 – 3-ći bužetsko-porečki – 437, 438
 – Banijski – 63, 218, 846
 – Benkovački – 450, 489, 498, 502, 634, 664
 – Bilogorski – 101, 104, 106, 111, 141, 144, 529
 – Biokovski – 126–130
 – Bjelovarski – 26, 106, 118, 574, 594

- Daruvarski - 101. 102, 111, 121
141. 142, 144
- Diljski - 142, 144. 150. 559
- Dinarski - 349
- Dubrovački - 82
- Grahovsko-peuljski - 316, 566,
580
- Imotski - 634
- Kalnički - 28. 117, 572, 573,
575
- Karlovački - 56, 62, 261, 262,
311, 600
- Kninski - 328, 329, 331, 339,
452
- Lički - 93, 436
- Moslovački - 25, 118. 573, 575,
647, 696
- Mosorski - 349
- Neretvanski - 125-130
- Osječki - 150, 388. 559, 693
- Pelješki - 126
- Podravski - 27, 150, 388, 415,
573-575,
- Pomorske pješadije - 451
- Posavski - 27, 28, 101, 150, 168,
195, 303, 305, 384, 385, 538, 559,
573, 575. 630, 652, 654, 680, 710
- Požeški - 47, 142, 150, 559. 710
- Prominski - 334-337
- Samoborsko-jaskanski - 600,
695
- Svilajsko-mosečki - 348. 400,
402, 403, 582-587, 630
- Svilajsko-mosorski - 348
- Šibensko-trogirski - 403, 664
- Turopoljsko-pokupski - 70
- Turopoljsko-posavski - 13, 56,
65, 66, 123, 165-167, 265, 266,
309-311, 534, 554, 556, 559, 600,
625, 626. 631, 679, 693>. 700, 704,
707, 708
- Vrlički - 83, 400, 584
- Zadarski - 339. 449, 450, 502,
612, 694, 709
- Zagorski - 29, 572, 573, 575.
652, 667
- Zagrebački - 29. 91, 161, 572,
573, 575, 625, 635
- Zumberački - 55, 56, 65. 66
- Ogoreli grič (k. 736) - 522
- Ogorje - 403, 582, 583, 585
- Ogulin - 33, 34, 38, 40, 43, 62, 122,
123, 266, 431, 468, 526-528, 531.
532, 534, 538, 540, 546, 551, 554, 555.
611-613, 619. 632-634, 640. 642,
643, 650, 655
- Okičnica (p.) - 13
- Okič-Grad - 623
- Okit (trig. 135) - 482
- Okraj - 79, 333. 335-338. 359, 451
492, 630
- Oklinci - 393
- Okučani - 387. 388. 558. 625. 631, 640,
710
- Omanovac - 196
- Omiš - 700, 709
- Opačić Dušan - 257
- Opardić Hasim - 307
- Opatija - 228. 372, 445
- Operativni štabovi:
  - Operativni za Baniju - 211, 217,
218, 409
  - Operativni za Gacko - 102
  - Operativni za Istru - 374, 375,
382, 437, 445
  - Operativni za Kordun - 56, 64,
66. 153, 470
  - Primorskog sektora - 323, 325
-327, 360
- Oprtalj - 445
- Opuzen - 125, 126, 130
- Orabović Žarko - 393
- Orebić - 280, 281. 355, 504. 668. 671,
681
- Orelj Đuro - 518
- Orešćanin Bogdan - 58. 139, 267. 270,
457, 539
- Orešje - 646
- Orešković Mile - 521
- Oriovac - 207, 208. 659
- Orlić - 350
- Orlov kuk (k. 1126) - 313, 314, 316,
356
- Oriovac - 21
- Orlovača (k. 1082) - 348, 350, 585
- Orlja (kod Karina) - 486
- Orljava (r.) - 47, 208
- Orljavač - 47
- Oroslavje - 31
- Osatno - 209
- Osekovo (s.) - 24, 703
- Osijek - 147, 247, 248, 388, 669-671.
676, 680, 682. 684, 685. 687. 703. 710
- Osoje (trig. 564) - 126
- Osmače - 628
- Osmagino polje - 201
- Osredak (kod Cazina) - 138, 276
- Osredci (kod Srba) - 287, 290
- Ostojići - 129
- Ostrna - 31. 683

Ostrovica - 497, 499
 Ostrovičke Lišane - 451, 476, 477, 479-482, 486, 497, 706
 Ostrožac (kod Cazina) - 136-138, 267-272, 274-276, 526, 528, 710
 Ostrožac (kod Konjica) - 688, 691, 696
 Ošljak (k. 585) - 401
 Oštarije - 38
 Oštra glavica (k. 543) - 349
 Oštri grič (trig. 1053) - 296
 Oštri Vrh (s.) - 301
 Oštri Zid (s.) - 24, 27
 Oštrić Josip - 114
 Oštro (brdo) - 325
 Otavac (trig. 415) - 476, 479, 481
 Otavice (s.) - 400-402, 582, 584, 585
 Otišić (G. i D.) - 347, 350, 583-585
 Otočac - 201, 431, 441, 442, 444, 522, 523, 542, 545, 555, 615, 617, 637, 651, 652, 657, 658
 Otočec (kod Remetinca) - 651
 Otoka - 70, 123, 136, 269, 271, 274, 275, 526, 528, 532
 Otrić - 80, 292, 318-322, 331, 339, 341, 360, 361, 483, 484, 487-489, 493, 498, 548, 551, 555, 681
 Otrog Nikola - 606
 Otuča r. - 319
 Ozalj - 44, 261, 262, 308, 548, 613, 663, 664, 691
 Ozna - 29, 85, 421, 432, 434

P

Pađene - 328, 329, 333, 452, 492, 494-499
 Pag (o.) - 654, 655, 657, 658, 663, 665
 Paić Ilija - 391
 Pakas - 9
 Paklena (s.) - 301
 Pakovo brdo - 316, 348, 349, 350
 Pakra (r.) - 194, 198
 Pakrac - 102, 103, 106, 146, 192-199, 302-304, 368, 370, 384, 388, 419, 420, 549, 624, 631, 652-654, 656, 657, 659
 Pakračka Poljana - vidi Poljana (kod Pakraca)
 Pakračko polje - 384
 Palanka - 477, 499
 Palčić Mirko - 170
 Palež (kod Dabra) - 201

Paltrinjeri Jerko - 192, 293
 Paljevine - 326
 Paljuv (s.) - 499
 Pančevački most - 625
 Panjani - 456
 Papari (kod Bihaća) - 393
 Papići - 563
 Parčić - 332, 475
 Paripovac (k. 1060) - 485, 488, 489
 Parmač Stanko - 81, 452, 502
 •Paskašev vrh (k. 687) - 202
 Pastunović Stevo - 307
 Pastuša (G. i D.) - 217, 219, 220
 Pašina Luka - 393
 Pašman (o.) - 618, 620, 649, 681
 Paukova (V. i M.) - 213, 218, 456
 Pavečić Ivan - 606
 Pavlovci (s.) - 299
 Pavlović Milan - 16, 365, 412
 Pavlović Rade - 144
 Pazarić (kod Sarajeva) - 670, 687
 Pazarište 442, 522
 Pazin - 445, 541
 Pecotić Bogdan - 81
 Pećani (s.) - 256
 Pehir Stjepan - 307
 Pejnović Andrija - 70
 Pelješac - 126, 278, 280, 355, 356, 460, 503, 504, 612, 667, 668, 670, 671, 679, 681, 685-687, 689, 690, 692, 693, 701, 703
 Pekić Dušan - 56
 Pekić Mile - 391
 Pena (k. 970) - 340, 483-485, 488
 Perhavec Stanko - 431
 Perjasica (G. i D.) - 468, 469, 553
 Perko Ivan - 142
 Perkovei Novi - 248
 Perkovci Stari - 51, 52, 235, 242, 244, 386, 387, 542, 614, 636, 665
 Perković (kod Šibenika) - 663, 664
 Permani (s.) - 228, 229
 Perna (p.) - 72
 Perna (s.) - 72, 73
 "Perović Stjepan - 606
 Perušić - 256, 296, 441, 521-524, 538, 545, 553, 554, 687, 689-691, 702
 Perušić (kod Benkovca) - 343, 344, 491-493, 495
 Peščenica (kod Turopolj. Lekenika) - 264, 265, 312, 551, 62«, 647, 651, 659, 700
 Peščenik (s.) - 182, 183
 Peščeno (kod D. Konjšćine) - 18, 631
 Pešut Đuro - 74

- Petrčane – 450
 Petrička (G.¹ i D.) – 24
 Petrinčić Polje (zaseljak) – 201. 202
 Petrinja – 59, 69, 73, 76, 218, 455, 456, 469, 513, 514, 525, 554, 562, 563, 632, 633, 645, 646, 648, 649, 654, 709
 Petrinjci – 211–213, 218, 221, 517
 Petrinje (kod Buzeta) – 372
 Petrova gora – 619
 Petrovaradin – 613, 614, 619, 620, 635, 644, 670, 671, 684, 687, 691
 Petrović Ilija – 39
 Petrovo polje – 400, 401. 404, 560. 581, 583, 706
 Peulje (G. i D.) – 347
 Pezelj Vlado – 82
 Piglič Ivan – 380
 Pilaš Dragutin – 132
 Pintarić Antun – 241
 Piplica (s.) – 95
 Pirjak Slavko – 606
 Pirnice – 326
 Pirovac – 475, 489
 Pirovište – 330
 Pisačuša (trig. 1103) – 256, 282, 285
 Pisarovina – 165
 Piskornjač (šuma) – 211–214
 Pišać (s.) – 256
 Piškorevci – 52, 246, 674
 Pištaline (s.) – 136
 Pitomaca – 22, 23, 466. 467, 558, 595 –597, 617, 651, 653
 Pjevač Dušan – 277
 Plana (k. 111) – 325, 326
 Plaše (s.) – 422–424, 427, 535, 537. 556, 647
 Plaški – 76, 526
 Platiša Nikola – 435
 Platno (k. 215) – 325
 Plava šuma – 187
 Plavno – 681
 Pleča (k. 650) – 348
 Plemenitaš – 35, 37
 Pleševica (trig. 1125) – 313, 314, 316 –318
 Plešivica (kod Lukov Dola) – 34, 35
 Pleternica – 46. 47, 233. 234. 300, 387, 661
 Pliševica (trig. 770) – 228
 Plišivica (k. 180) – 325
 Plitvica (r.) – 629
 Plitvički Leskovac – 269. 431, 469
 Ploča (kod Metkovića) – 634
 Plomin – 372
 Plosna (kod Bakra) – 224
 Plješevica (k. 208) – 323
 Pocrnici – vidi Podboišno Selište
 Počuča Mile – 82
 Podboišno Selište – 256
 Podboj Josip – 573
 Podbor. Doljani – 103, 104, 195, 302, 368
 Podborski Batinjani – 368
 Podborski Vrbovac – 195, 302
 Podbrežje – 44
 Podgorje (kod Buzeta) – 372
 Podgrađe – 491, 494, 495
 Podlapac (Podlapača) – 256
 Podlisac – 325
 Podlug – 343
 Podlugovi – 624, 672, 691
 Podlužan (s.) – 25
 Podorašac – 650
 Podosoje – 347
 Podoštra – 545
 Podovi – 204, 285
 Podrav. Slatina – 142, 414–420, 474. 506–509, 552, 558, 561, 696, 699, 702
 Podravina – 22, 142, 154, 155, 466, 536, 550. 555, 558, 569, 570, 595, 702, 705
 Podravski Novi Grad – 118, 182, 183, 185, 466. 467, 623
 Područja:
 – 1. kordunaško – 57, 72, 74, 76, 77
 – 2. kordunaško – 74–77
 – Banijsko – 70, 72, 73, 75–77
 – Bihačko – 71, 72, 74–77
 – Brodsko – 149
 – Buzetsko – 445
 – Goransko – 443
 – Karlovačko – 70, 72, 74, 75, 77, 441
 – Kninsko – 333
 – Kvarnersko – 551
 – Ličko – 444, 445, 535, 538
 – Moslavačko – 158
 – Novogradiško – 149
 – Pazinsko – 445
 – Podravsko – 467
 – Pokupsko-turopoljsko – 71–75
 – Posavsko – 70
 – Požeško – 48
 – Primorsko – 443
 – Prominsko – 333

- Pulsko - 445
- Riječko - 443, 445
- Slatinsko - 148-150
- Splitsko - 536
- Virovitičko - 149
- Žumberačko - 70, 74, 75, 77
- ustaško-domobranska:*
- Prvo zborni - 15, 131, 162, 177, 192, 197, 212, 213, 218, 304, 369, 390, 468, 568, 589
- Drugo zborni - 177, 244
- Podrute - 589, 623
- Podsused (ž. st.) - 683, 710
- Podum - 202 I
- Podvornice (s.) - 491, 496
- Podvrško (s.) - 47, 302
- Podzvizd - 270
- Poganac (M. i V.) - 117, 185
- Pokrajac (zaselak) - 336
- Pokupje - 55, 57, 59, 62, 558, 599
- Pokuplje - *vidi* Pokupje
- Polaća (M. i V.) - 316, 342, 348, 349, 4)0, 492, 495-497, 664
- PoJaksić Momčilo - 81
- Poličnik - 502
- Poljana (G. i D., kod V. Gorice) - 308
- Poljana (kod Pakraca) - 304, 369, 625, 631, 657, 659, 703
- Poljana (kod Vrbovca) - 25, 118, 119
- Poljančani (kod Podrav. Nov. Grada) - 183
- Poljice (kod Dubrovnika) - 644, 684, 686, 690
- Ponikve - 35, 38
- Ponikve (kod Bakra) - 224, 424
- Ponorac (kod Brotnje) - 290
- Fopova kapa - 331, 340
- Popova Luka (s.) - 355
- Popova muda (trig. 851) - 339, 340, 482-484
- Popovac (kod Garešnice) - 453
- Popovača - 14, 15, 50, 151, 363-365, 407, 527, 530, 614, 621, 628, 630, 703
- Popovec - 90
- Popović (s.) - 339, 477, 478, 481, 486, 487, 491, 493, 494, 496-499
- Popović Brdo (s.) - 526, 619
- Popović Dragutin - 606
- Fopović Savo - 306
- Popović Vojin - 81
- Popović vrh (k. 313) - 343, 493
- Poraća (k. 304) - 299
- Poreč - 445
- Posavec Antun - 163, 591
- Posavina - 24, 28, 50, 62, 70-72, 75, 308, 407, 551, 569
- Pospišil Stjepan - 243
- Postrana - 355
- Posušje - 130
- Povelić (kod Koprivnice) - 187
- Povoljnjak Milan - 307
- Pozla Gora (s.) - 127
- Požeška kotlina - 140, 142, 144, 146, 611, 632, 661
- Prača - 627, 684
- Prandanovci - 649
- Prečec - 30, 364, 666, 683, 691
- Preka kosa - 456
- Preka strana (k. 570) - 521
- Prekopakra - 192r-194, 197, 198, 303
- Prenj (ž. st.) - 627
- Prepolno (s.) - 589
- Preseka - 591, 699
- Presika (k. 562) - 36, 37, 42
- Prevjes - 328, 329, 477, 495, 497
- Prezid - 483, 484
- Prgolj Stjepan - 307
- Pribude - 582, 585
- Pridraga (kod Novog Grada) - 339, 499, 500, 502
- Prigorje - 154-156, 569
- Prijeboj - 269, 468, 469, 558
- Prijedor - 622
- Prikraj (ž. st.) - 169, 614, 621, 628, 645, 647, 659, 688, 707
- Prilika Đuro - 142
- Pristeg - 323, 324, 482, 497
- Prndelj (s.) - 329-331
- Prnjavor - 624, 703
- Prnjavor (kod Petrinje) - 217, 218
- Prnjavor (kod Slav. Požege) - 299, 301
- Prodan Zlatko - 380
- Prodanović Stojan - 234
- Prodanovići - 330, 331
- Progar - 613
- Prokike - 546
- Prolog (M. i V.) - 127, 129
- Promina - 79, 333, 336-338, 358, 359, 451
- Prošara - 627, 634
- Prosika - 322
- Prović - 475
- Provo (s.) - 678
- Prozor (kod Otočca) - 442, 545
- Pruhar Milan - 380
- Psavjevo (G. i D.) - 91, 161
- Psunj (pl.) - 634
- PTS - *vidi* Brigade: (Poglavnikov tjelesni sdruG)

Pucari (kod Jasenovca) – 640
Pučko Marko – 606
Pudrlja Mile – 277
Puhavo (kod Dugog Sela) – 364

Pukovi:

NOVJ:

– Artiljerijski 6. korpusa – 553

okupatorski i kvislinški (regimente):

– 1. „Brandenburg“ – 333, 342, 357, 400, 401
– 1. donski – 564, 599
– 1. lovački rezervni „Jägerersatz“ – 468, 546
– 2. kozački – 369
– 4. kubanski – 599
– 92. motorizovani – 78, 333, 357, 401
– 668. artiljerijski – 353, 355, 658
– 738-mi – 278, 353, 354, 503, 658
– 846-ti pješački 392. divizije – 282, 422, 535, 697
– 891-vi 264. pješ. divizije – 342, 448, 449, 520
– 892-gi – 505, 675

domobranske pukovnije (pukovi):

– 1-va gorska – 563, 564, 568, 667
– 1-va PTZ – 665
– 4. gorska – 109
– 5. gorska – 568, 667
– 5. lovačka – 51, 140, 238, 243, 244
– 8. lovačka – 140, 232, 233, 245
– 8. gorska – 192, 193, 197, 303
– 10. lovačka – 320
– 15. ustaška – 545

Pula – 541, 544

Pulić Marijo – 380

Puljane (s.) – 337

Puljanić Ivan – 255

Pupelica (V. i M.) – 23, 588, 595

Pupnat – 355

Purić – 346

Pustrašija Mato – 606

Pušća – 340, 484

Pušća-Bistra (ž. st.) – 625, 641, 667, 679, 701

Pušina – 417

Pušćari (s.) – 267

Pušćarić Mile – 234, 237, 474
Putičanje (s.) – 323, 481
Putinci – 617, 700

R

Račinović Hasan – 273
Radanović Dušan – 74
Radići (s.) – 334
Radmilović Đ. Rade – 277
Radojčić Sava – 39
Radošinovci – 323, 480, 482
Radučić – 452, 480, 481, 491
Radulović Rade – 380
Radunić – 582, 585
Rađenović Dušan – 385
Rađenović Mile – 63
Radenovića Zupa (s.) – 291
Radi dol – 314
Rajić (G. i D.) – 559, 625, 683, 710
Rajlovac – 650
Rajšić Dmitar – 255
Rakić Milutin – 306
Rakitnica – 466
Rakov Potok (s.) – 671, 695
Rakovac (kod Sunje) – 603, 605
Rakovica (kod Drežnik-Grada) – 468, 469, 558
Raljević Pavao – 606
Rama – 627, 665, 707
Ramljane – 522, 524, 545, 637
Ranić Damjan – 221
Rasline (s.) – 325
Rasoja (k. 354) – 299
Rasotica (s.) – 279, 354
Rastići – 285
Rastok (s.) – 125, 126
Rastovac – 556
Raša – 541
Rašeta Petar – 436, 471
Rašević (s.) – 343, 490–192, 495
Ratkovica – 300, 387
Ravna Gora (s.) – 37, 38
Ravnak Ivan – 114
Ravni kotari – 342, 362, 447, 480, 482, 490, 491, 502
Ravnice (ž.st.) – 645
Ravničica (s.) – 424
Ravno (kod Dubrovnika) – 697
Ravno podolje (kod Mrzle Vodice) – 531
Razdrto – 37
Razvala – 540, 546
Razvale otišićke – 347
Razvale maovičke – 348

- Razvaljen vrh (k. 1324) – 314
Razvode (s.) – 335, 336, 611, 612
Razvršće (k. 1285) – 314
Ražanac – 448, 449, 451, 502, 692, 694, 702, 709
Rebić Branko – 70
Rečica (kod Karlovca) – 266, 311, 312
Rečina (r.) – 231, 379
Regeljac Dušan – 306
Reljevo – 684, 691
Remetinec – 164, 165, 205, 206, 544, 645, 646, 651, 652, 685
Repinec – 151, 407, 541, 569, 593, 644–646
Repušnica – 15, 26, 31, 538, 630, 636
Ribanjska (polje kod Kobaša) – 208
Ribičić Stjepan – 306
Ribnik – 296, 523, 545
Ribnjak (kod Grub. Polja) – 25
Ričice – 94–96
Riječica – 692
Rijeka, – 223, 226, 228, 372, 373, 373, 379, 395, 401, 425, 430, 431, 462, 531, 541, 544, 551, 554–556
Rijeka (kod Dubrovnika) – 611, 648, 649, 677, 682
Risovac – 313, 314, 316, 356
Ristovac (kod Perušića) – 522, 523
Ritt Vitomir – 258
Rkman Božo – 607
Rodin Vinko – 191
Rogatica – 636, 639, 682
Rogotin – 128, 129, 634
Rogova luka – 136, 137
Rogušica (k. 124) – 326
Rojić Cedo – 348
Roknići – 390
Romanovci – 694
Romići (s.) – 330
Rosandić Nikola – 550
Roščanci (s.) – 182, 185–187
Roški slap (zaselak) – 334, 337, 342, 358, 481, 497, 639, 640, 651, 652
Rovci (kod Komina) – 19
Rovinj – 541
Rovišće – 27, 30, 638, 673
Rožca (k. 479) – 379
Rožić Antun – 105
Ruda Franjo – 234
Ruda glava (kod Žegara) – 330
Rudele (s.) – 337, 338
Rudelj – 130
Rugvica – 31
Rujeva gl. (k. 862) – 96
Ruište – 328, 329, 331, 339
- Rula Dragan – 63
Ruma – 627, 669, 676, 700
Rumeljak Rok – 606
Rumunija – 155, 401
Runjevica – 350
Rupa – 228, 229, 379
Rupčić Ivica – 444
Rupnik Leo – 227, 378
Rust (brdo) – 326
Rustambeg Milan – 41, 556
Ruševac (kod Križevaca) – 187
Ružić (s.) – 400–403, 582–581
- S
- Sabljić groblje (k. 228) – 218
Sabol Stjepan – 170
Sadilovac – 393
Sadovi – 300
Salnik – 590, 591
Samobor – 598, 623, 670, 695
Samogred (k. 1040) – 318
Sanski Most – 616, 624, 637, 669
Santini Edo – 399, 405, 587
Sarajevo – 628, 629, 635, 639, 640, 641, 647, 650, 656, 659, 668, 670–672, 676–678, 681, 684, 691, 694, 697, 698, 704, 710
Saršon Zdenko – 62
Sarvaš – 684
Sasavac (s.) – 21
Satrić – 582, 585
Sava (r.) – 28, 63, 64, 102, 106, 207–209, 211, 218, 456, 527, 533, 554–556, 559, 563–565, 613, 623, 636, 637, 687, 707
Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika – 152, 442, 534, 536, 537, 539, 557, 592
Savor Jura – 74
Savski Marof – 653, 656, 695, 698
Savski most – 676
Sedlo (k. 933) – 346
Sedlo (trig. 1058) – 331
Sedramić – 585
Segovina – 665
Sekavica (k. 825) – 583
- Sektor:
- 2-gi pomorski obalski – 451, 553, 655
  - 3ći pomorski obalski – 620, 649
- Selce (kod Đakova) – 248, 387
Selce (kod Novog) – 531
Selišća (predio) – 425
Selište (kod Kostajnice) – 456

Semanići – 272
 Semizovac – 650, 684, 698
 Senj – 401, 430, 431, 534, 537, 538, 546, 551, 554, 555
 Senjsko – 34, 36, 37
 Seoci (s.) – 47, 301
 Sernaderi (kod Zegara) – 479, 480
 Sertić Poljana – 530
 Sesvete – 22, 28, 168, 638, 641, 663, 678, 688, 698, 704, 705
 Sesvete (V. i M. kod Križevaca) – 184, 187
 Sesvetski Kraljevec – vidi Kraljevec
 Severin (s.) – 21, 35, 37, 466
 Sforza Karlo – 448
 Sibinj – 559, 659
 Sića (s.) – 469
 Sijekovac (s.) – 687
 Sinac – 522, 545
 Singolo Ante – 191
 Sinj – 345, 349, 350, 357, 395, 586, 648, 650, 653, 655, 662, 679, 681, 685
 Sinjal (trig. 402) – 401, 403, 583
 Sipino (kod Daruvara) – 368, 370
 Sirač – 652
 Sisak – 12, 13, 16, 17, 59, 61, 62, 122, 123, 165, 212, 213, 218, 262–266, 309–312, 455, 456, 526–529, 531, 532, 534, 538, 540, 541, 545, 551, 555, 556, 558, 559, 562–564, 598, 599, 617, 621, 622, 625, 626, 631, 634, 638, 643, 646–649, 651, 653, 654, 659, 662, 666, 669, 673, 674, 676, 677, 679, 683, 695, 698, 700, 704, 708, 710
 Siverić – 582, 618, 621
 Sjetlina – 684
 Sjever Stjepan – 248
 Skenderovci (s.) – 146, 385
 Sklopovi – vidi Divizioni
 Skočilić Joža – 231, 377, 381, 383
 Skokovi – 268–270
 Skradin – 342, 486, 652
 Skulj – 129
 Skuzin Vladimir – 606
 Sladojevci (s.) – 416, 419, 509
 Slana Voda – 417
 Slatina – 146
 Slatina (kod Cazina) – 136, 272, 276
 Slavonija – 62, 75, 140, 142, 144–147, 408, 513, 518, 540, 544, 554, 569
 Slavenska Požega – 46–48, 146, 232–234, 298, 301, 535, 536, 539, 611, 612, 632, 636, 639, 647, 660, 661
 Slavonski Brod – 177, 235, 528, 550, 559, 611, 613, 614, 631, 636, 638, 639, 641, 644, 648, 659, 665, 673, 674, 680, 682, 698, 704, 710
 Slavonski Kobaš – 207–210, 533
 Sleme – vidi Sljeme
 Slivno Ravno – 126
 Slivšek Slavica – 606
 Slovenačko primorje – 555
 Slovenija – 55, 57, 61
 Slovinci (kod Sunje) – 563
 Slunj – 72, 392, 558, 624, 637, 638
 Sljeme (k. 1067) – 38, 531
 Sljeme (kod Zagreba) – 30
 Smilčić – 344, 345, 362, 480, 491–493, 496, 499
 Smokrić – 94, 95
 Smokvica – 355
 Smolčić Franjo – 307
 Smolčić uvala – 202
 Smrdelje – 333, 334, 337, 479, 494
 Smrdeljski gaj – 337
 Smrdljivac – 330, 484
 Smrekovac (trig. 858) – 318–320, 339, 340, 360, 485, 612
 Smrekovača – vidi Smrekovac
 Smrtići (G. i D.) – 209, 210, 533
 Smude (s.) – 616
 Soblinec – 90
 Soboli – 36
 Sokolovac (kod Koprivnice) – 117, 183, 184, 186, 187, 591, 592
 Sopalj (k. 221) – 325, 326
 Sopje (s.) – 474
 Sošice (kod Samobora) – 74
 Sošić (s.) – 130
 Soške (s.) – 131
 Sovilj Gojko – 39
 Sovro (trig. 1301) – 584, 585, 586
 Spaček Božo – 74
 Sparagović (s.) – 686
 Split – 78, 353, 554, 641, 644, 651, 653, 657, 658, 676, 697, 699, 700
 Splitska vrata – 686
 Srb – 93, 190, 191, 287–289, 318, 320, 321, 339, 548, 551, 555, 650, 654, 655, 658, 670, 675, 680, 681, 685, 691
 Srbija – 452, 460, 533, 543, 630
 Srdari – 297
 Srebrenica – 649, 682
 Sredice (G. i D.) – 155, 183, 185, 187, 466, 623
 Srednji Lipovac – 299
 Sredska – 24
 Srem – 142, 630
 Srem. Karlovci – 614
 Siemac Stevo – 391
 Sremska Mitrovica – 630, 651, 654

Srijem (s.) – 184, 186, 613
 Srneći kuk (k. 1338) – 313, 314
 Srpska Kapela – 593
 Srpske Moravice – 35, 37
 Srpski klanac – vidi Klanac (kod Srba)
 Srpsko Selište – 680, 696
 Stadin (k. 193) – 325
 Stalak – 555
 Stambulčić – 629
 Stanivuković Milan – 242, 244, 246, 249
 Stankovac – 69
 Stankovci – 324, 342, 487, 489
 Stankovica (trig. 190) – 364
 Stanković Nikola – 114
 Stanković Srećko – 114
 Stanojević Dušan – 98
 Stanovi Čuline – 499
 Stara Gradiška – 550, 558
 Stara Kapela (kod Pleternice) – 300
 Stara Marča – 627
 Stara Ploščica – 24
 Stara Rača – 21, 595
 Stara Straža (ž. st.) – 492, 494, 495, 497, 499
 Starčevići (s.) – 523
 Stari Grad (kod Koprivnice) – 183
 Stari Grad (na Hvaru) – 352
 Stari Perkovci – vidi Perkovci Stari
 Staro Petrovo Selo – 47, 299, 300, 659, 672
 Staro Selo (kod Sunje) – 218, 564
 Staro Selo (zaselak kod Otočca) – 202, 545
 Staro Topolje (kod Slav. Broda) – 236, 386
 Staševica (kod Vrgorca) – 129
 Staza (ž. st.) – 263, 455, 559, 562, 563, 565, 617, 647, 669, 695, 700
 Stijena (s.) – 136
 Stipanja – 424
 Stirčić – 297
 Stobreč (brdo) – 697
 Stojaković L. Stevo – 388
 Stomorina – 675
 Ston – 280, 355, 504, 616, 682, 686, 690, 693, 703
 Stonski tjesnac – 693
 Stovrela (p.) – 136
 Stožište – 313–315, 317, 356
 Strana (M. i V.) – 351
 Stražbenica (k. 679) – 289, 290, 295
 Stražbenica (trig. 378) – 329–331
 Stražbenica (trig. 613) – 583
 Stremenica (k. 726) – 42
 Strija Marija – 114
 Striživojna (s.) – 92, 247
 Striživojna-Vrpolje – 614, 644, 672
 Strmen – 62
 Strmica (s.) – 313, 315–318, 322
 Struga – 533
 Struge (s.) – 127
 Stubica (kod Vrbovskog) – 35
 Stublovac (brdo) – 420
 Stubljani – 455, 565
 Studena (kod Klane) – 231
 Studenci (kod Perušića) – 296
 Stupna – 700
 Stupnik (kod Slav. Broda) – 208, 209
 Stupnik (kod Zagreba) – 165
 Subotica (kod Koprivnice) – 29
 Subotiči (zaselak) – 330
 Sučevića brdo – 340
 Sučevići – 334, 612, 620
 Sućuraj – 668
 Sudovec – 11, 530, 588, 590, 623
 Suhaja (s.) – 26
 Suhi (trig. 548) – 223, 224, 226
 Suho polje – 314
 Suhopolje (kod Virovitice) – 149, 387
 Suknovci – 335–337
 Sukošan (s.) – 448, 613
 Sumartin – 278–281, 352–354, 356, 504, 668, 671, 675, 681
 Sunčanica (k. 1136) – 313, 314, 317
 Sunger – 38
 Sunja – 62, 122, 123, 211, 213, 214, 218, 261–264, 266, 309–312, 454–456, 469, 471, 511–518, 525–529, 531, 532, 534, 538, 540, 551, 553, 554, 556, 558, 559, 561–565, 599, 603, 617, 631, 634, 645, 646, 648, 649, 672, 674, 683, 700–703, 708
 Sunja (r.) – 455, 513, 603, 628
 Supetar – 281, 352–354, 503, 504, 658, 665
 Surčin – 630
 Surdup – 317
 Sušak – 223, 228, 308, 378, 379, 422, 424, 425, 462, 544, 553, 556, 674
 Sušan Anton – 380
 Sušica – 37, 38
 Sušić Josip – 163, 591
 Sušine-Đurđenovac – 710
 Sutla (r.) – 102
 Suvaja – 287–289, 320, 321, 664, 670, 675, 685, 691
 Suzić Dmišar – 74
 Suzić Miloš – 64, 214, 222
 Sv. Akacij (trig. 799) – 229
 Sv. Ante (kod Popovića) – 487

Sv. Duh (kod Benkovca) – 480, 493, 495, 496, 500
 Sv. Gospa – 455
 Sv. Ilija (k. 333) – 400
 Sv. Ivan (San Giovanni) – 448
 Sv. Ivan Zelina – 29, 90, 91, 155, 153 – 162, 164, 538, 590, 591, 639, 642, 646, 682
 Sv. Ivan Žabno – 26, 31, 541, 593, 594, 638
 Sv. Jelena (trig. 397) – 47, 301
 Šv. Jovan (kod Benkovca) – 496
 Sv. Juraj – 44, 97
 Sv. Katarina – 223
 Sv. Klara – 265, 653, 669, 679, 683, 700, 704, 710
 Sv. Križ – 223
 Sv. Križ-Začretje – 673
 Sv. Kuzman – 223, 422
 Sv. Luka (k. 231) – 299
 Sv. Marija – 623
 Sv. Martin – 477, 478
 Sv. Martin (kod Samobora) – 623
 Sv. Nikola (trig. 160) – 279, 354
 Sv. Petar (kod Zelengrada) – 484
 Sv. Petar Cvrstec – 27
 Sv. Rok (kod Lovinca) – 95, 545
 Sv. Rok (trig. 16) – 279, 354
 Sv. Spas – 455
 Sv. Trojica – 204
 Sv. Vid – 304
 Svalba Milan – 444
 Svilaja – 333, 347, 350, 357, 401–403, 581
 Svinjarec – 594
 Svinjica – 605
 Svračkovo Selo – 255, 256

S

Sabanov vrh (k. 362) – 299
 Šajković Stevo – 248
 Šalamunić – 255, 256, 282
 Šalovec (s.) – 590
 Šandrovac – 21, 23, 27, 466, 467, 588
 Šapjane – 228
 Sarajica (k. 391) – 330
 Šaroka pust. – 415
 Saš – 265, 455, 517, 525, 561–565, 617, 647, 669, 695
 Ščeković Pavao – 391
 Šego Marko – 292
 Šegota Ivan – 13
 Šepići (k. 344) – 276
 Šerbo Mirko – 279, 280, 356
 Šestanovac – 126, 127
 Šibenik – 395, 400, 402, 451, 615, 616, 641, 644, 653
 Šibenik (k. 1450) – 402, 581, 582
 Šibi Ivan – 15, 119, 156, 454, 528, 537
 Šid – 664, 669
 Šijanova kosa – 282
 Šije (s.) – 34
 Šikić Gavre – 521
 Šiljak (trig. 1299) – 313, 314, 356
 Šimić Ante – 438, 445
 Širinec – 24, 364
 Širitovci – 651, 652
 Široka Kula – 203, 204, 255, 256, 285, 286, 296, 297, 521, 523, 524, 538, 545, 553, 640, 689, 690, 702
 Široko Selo – 118, 184–186
 Škabrnje – 342, 498, 663, 664
 Skalići – 34, 531
 Škare – 200, 202, 538, 545, 652
 Škarnik (s.) – 28
 Škondrići – 340
 Škorpik Josip – 536
 Škrabutnik (s.) – 300, 301
 Škrljan Mato – 589, 598
 Škrpan – 208
 Šljubura Joco – 473
 Šolta (o.) – 504, 505, 673, 675, 676, 685–687, 689, 692, 693, 700, 702
 Šopot (s.) – 343, 344, 491, 492
 Špadina – 326
 Španovica (kod Pakraca) – 196
 Špija (trig. 1228) – 313, 314
 Špišić Bukovica – 596
 Št. Jernej (kod N. Mesta) – 61
 Št. Peter – 228, 373
 Štafić Stjepan – 307
 Štampar – 296
 Štandarac (trig. 305) – 324
 Štefanje (s.) – 118, 595
 Štiglić Poris – 433
 Štikada (s.) – 95, 96
 Štikovac Zdravko – 524
 Štikovo (s.) – 350
 Štrbac (s.) – 338
 Štrekovac – 390
 Šturlić (s.) – 76
 Šubašić dr Ivan – 59, 69, 147
 Šubić Antun – 307
 Šujica – 345
 Šukunda Nina – 221
 Šulinec – 91, 161
 Šumonja Miloš – 278, 472, 520
 Šupica Petar – 306
 Šupljaja (razvalina) – 337

šupijak (k. 381) – 328, 329, 479
Šuplje brdo – 339, 482–484
Šušnjar (V. i M.) – 213, 217, 220
Šušnjar Janko – 536
Šušnjevića – 372
Šverko Josip – 380
Šverko Roko – 380
Švica (G. i D.) – 442

T

Tabazan (k. 721) – 331
Tarabić Joco – 62
Tarčin – 622, 625, 627, 629, 655, 662
Tatalović Nikica – 39
Tatinja Luka – 675
Tavani (predio) – 314, 317
•Tencer Alojz Makija – 142
Tepavac Dragić – 518
Tepšanovac (k. 852) – 204
Teslić – 611, 632
Tešnjak – 219, 456
Tičevo – 560, 637
Tičevo (k. 1046) – 256
Tići (s.) – 36
Tinjan – 445
Tinjske Lišane – vidi Lišane (Tin-
sko)
Tisovac – 301
Tisovac (kod Jasenka) – 531
Tiškovac (G. i D.) – 320, 322, 681
Tišma Ilija – 257
Tito Broz Josip – 59, 69, 122, 147,
152, 155, 156, 459, 534, 536, 537, 539,
543, 547, 557, 568, 592
Titova Korenica – 255–257, 537, 541,
644, 647
Tkalec (G. i D.) – 118
Todorovo (s.) – 269, 270
Tojagić Milan – 135, 206, 607
Tomac Petar – 434
Tomić Nikola – 380
Tonkovic (s.) – 330
Tonković kosa – 285
Topić Meho – 273
Topličica Dolnja – 91
Topola (kod Bos. Gradiške) – 678,
681
Topola (kod D. Vakufa) – 694, 697
Topolovac (kod Hercegovca) – 25
Topolovac (kod Križevaca) – 117,
118, 188
Topoljnjak Đuro – 606
Topusko – 69, 70, 72, 74, 624, 709
Tounj – 469, 527, 532, 540, 546, 633,
634, 650, 655
Travnik – 648, 660, 663, 668, 669, 677,
678, 681, 687, 689, 694, 697
Trebačnik (k. 380) – 328, 330–332,
492
Trbounje (s.) – 336
Trbović Gojko – 438
Trbuk (s.) – 692
Trbušić Vilim – 606
Trebestin (k. 610) – 424
Trebinje – 663, 686, 690, 692, 693, 696
Tremovac (p.) – 26, 594, 697
Tremzina (trig. 1175) – 330, 485, 487,
488
Trgovišće (kod Zlatara) – 8, 17, 18,
631
Tribunj (s.) – 326
Trivanov Do (zaselak) – 314, 317
Trklje (s.) – 129
Trnava (s.) – 53
Trninić Milan – 56, 64, 153, 218
Trnovac (kod Križevaca) – 187
Trnovac (s.) – 469
Trogir – 402, 676
Troha Anton – 39
Trokut (predio) – 62, 63, 66, 72
Trokut Slavonski (predio) – 75, 149
Trošmarija – 35, 540
Trpanj – 280, 281, 355
Trsat (kod Sušaka) – 223
Trst – 228, 372, 373, 378, 395, 430,
431, 502, 531, 541, 551, 554–556
Trstenik (s.) – 280, 671, 686
Truta Ljubo – 82, 586
Tučepi – 126, 129
Tuhobić (k. 1106) – 427
Tuk (k. 564 kod Brotnje) – 290
Tuk (kod Bunića) – 285
Tuk (kod Dabra) – 202
Tukovi (kod Kobaša) – 207, 208
Tulić (s.) – 72
Turak Avelino – 380
Turanj (kod Karlovca) – 389, 390,
468, 511, 526, 537, 619, 622, 624, 633,
642, 643
Turanjska brda – 389, 390
Turbe – 663
Turčin – 29
Turčin vrh (k. 923) – 522, 524
Turić M. Marko – 130
Turjanski – 296, 522, 537
Türk Josip – 39
Turkovčina – 19
Turkulin Artur – 447
Turljaće (k. 1342) – 402, 582

- Turnašica – 596
 Turopolje – 66, 71, 72, 75, 264, 265, 309, 312, 555, 617, 628, 647, 648, 651, 659, 666, 695, 698, 700, 704
 Turovac – 329–331, 483^490
 Turska Gata – 272
 Tušilović – 468
 Tušnica (pl.) – 345
 Tuzla – 615, 626. 630, 639. 654, 657, 663, 679, 687
 Tužević – 34
- U
- Ublina (trig. 246) – 668. 681
 Učka – 535
 Uglješ (k. 1048) – 37
 Uglješić Ljuban – 248
 Uljanić Josip – 380
 Uljanik (s.) – 369–371, 657
 Umac (k. 455) – 583, 585
 Umag – 372
 Umci (k. 618) – 401, 583, 584
 Umljanović – 400–402, 583
 Una (r.) – 137, 269, 321, 526, 527, 565. 672
 Unešić – 583–586
 Urija – 522
 Urljaj – 288, 321
 Uskoplje – 658
 Usora (ž. st.) – 624
 Ustiprača – 650, 656
 Utolica (s.) – 544
 Uvala (kod Kobaša) – 209
 Uzelac (s.) – 485
 Uzelac Gojko – 96
 Uzelac J. Mile – 399, 405, 587
- V
- Vadaski Ilija – 248
 Vagan (zaselak kod Lovinca) – 95
 Vaganac – 269, 392, 393, 468, 469. 471, 510–512, 526, 537, 545, 547, 549, 551, 558, 670
 Vaganačko polje – 393
 Vagovina – 119
 Vahovec Vinko – 234
 Vakuf (G. i D.) – 626, 627
 Valjan Vladimir – 606
 Varaždin – 7, 29, 30, 31, 169, 182, 183, 1185, 529, 569, 570, 588, 589, 590, 619, 623, 625, 629, 631, 632, 635, 662, 666. 672, 689, 693, 695, 703, 707
 Varaždinske Toplice – 9, 28. 30, 117
- Vareš – 681, 687, 694
 Vasić Ivan – 204
 Vasiljević Joco – 307
 Vasine (s.) – 301
 Većeslavac – 155, 182, 187
 Vedro Polje (s.) – 416, 563, 605
 Vegar Branko – 571
 Vejinović Milan – 203
 Vejinovići (s.) – 334
 Veketuš (k. 98) – 208
 Velčić Vladimir – 596, 598
 Velebit – 79, 96, 328, 331, 332, 339–341, 358, 401, 478, 479
 Velemerić (G. i D.) – 469
 Velići (zaselak) – 330
 Velika (G. i D., kod Topolovca) – 183
 Velika (p.) – 118
 Velika Barna – 24
 Velika Cista – 475, 476, 477
 Velika Gorica – 262–266. 308, 311, 312, 554–556, 599, 638, 653, 656, 662, 669. 679, 683, 698. 700, 704, 707, 708, 710
 Velika Jasenovača – 24
 Velika Pisanica – 21, 106, 467
 Velika Popina – 191, 320, 321, 483
 Velika straža (k. 208) – 675
 Veliki Drvenik (o.) – 700–702, 704, 706. 708, 709
 Veliki vrh (trig. 966) – 403
 Veliko greblje (trig. 335) – 328
 Veliko Trgovište (kod Zaboka) – 648, 649, 668, 703, 707
 Veliko Trojstvo – 21, 27
 Velim (s.) – 323, 477
 Velonj (k. 1134) – 204, 285
 Velušić (s.) – 336
 Veljun (k. 1001) – 256
 Vencel Branko – 307
 Verčević Petar – 306
 Vezišće (s.) – 24
 Vežovića most (k. 280) – 401, 583
 Vičine (predio) – 326
 Vidakovića gl. (k. 503) – 329
 Vidas Ivan – 306
 Vidovec – 689, 705
 Vijenac (k. 918) – 584. 585
 Vilić Selo – 302
 Vinalić – 350, 584
 Vinica (kod Karlovca) – 678
 Vinično – 590
 Vinkovci – 235, 245, 387, 614, 617, 622, 627, 628. 644, 648, 662, 663, 669, 670, 671, 680, 682, 683, 697
 Vinodol – 219, 220
 Vinokračine – 378, 380

Vinovo (kod Drniša) – 401, 582–585
 Virje – 466
 Virovitica – 23, 106, 387, 338, 413, 414, 416, 466, 552, 558, 596, 597, 649, 671, 676, 678, 691, 694, 696, 699, 706
 Vis (o.) – 80, 84, 86, 87, 399, 451, 458, 460, 477, 529, 700
 Visarionović Josip Staljin – 539
 Visibaba (trig. 544) – 329
 Visić Radeka (zaselak) – 485, 487
 Visočane – 502
 Visočica (k. 780) – 95, 96
 Visoka (k. 160) – 279, 354
 Visoka (k. 262) – 323, 324
 Visoko – 624, 656, 659, 671, 672, 691
 Visuć (kod Udbine) – 535, 538
 Višegrad – 641, 684
 Višošević Janko – 98
 Vizler Rudolf – 70
 Vladić Petar – 70, 73
 Vladisovo (s.) – 301
 Vlasisavljević Dušan – 42, 227, 367, 427, 432, 434, 465
 Vlasenica – 612
 Vlček Vaclav – 234
 Voćin – 560, 616
 Voćinska reka – 414
 Vodice (kod Ruzeta) – 372, 445, 535
 Vodice (s.) – 322, 326, 480, 482, 489
 Vodnjan – 445
 Vojnić – 72, 74, 75
 Vojnici (kod Ljubuškog) – 126
 Vojnovac – 526
 Vojnović Nikola – 74
 Vojnovići (s.) – 317
 Vojskova (s.) – 640
 Vojvodić Dimitrije – 432, 434
 Volarica (k. 770) – 94, 95
 Volinja – 455, 526, 672
 Voloder – 14, 15, 24, 365, 530, 617, 621, 628, 635
 Vondraček Ivan – 196, 200, 302, 307, 371, 414
 Voštane (s.) – 620
 Vozila Vlado – 437, 530
 Vragović (s.) – 165
 Vrana – 323, 324, 342, 447, 451, 480, 482, 489, 497, 634
 Vranovac (šuma) – 414
 Vranjkovići – 313, 317
 Vrapče (kod Zagreba) – 30, 593, 683, 710
 Vrata – 34, 38, 425, 531
 Vratnik (kod Senja) – 546
 Vrba Donja – 235, 236, 631, 672
 Vrban Josip – 135
 Vrbas (r.) – 700
 Vrbica (predio) – 328, 329, 331
 Vrbice (kod Kobaša) – 207
 Vrbnik – 336
 Vrbovac – vidi Podbor. Vrbovac
 Vrbovec – 25, 29, 31, 32, 90, 118, 151, 168, 169, 407, 529, 541, 569, 593, 614, 621, 628, 644, 645, 646, 647, 659, 668, 688
 Vrbovo – 18
 Vrbovsko – 34–38, 43, 61, 430, 431, 531
 Vrdovo – 560, 582
 Vrebac – 256, 643
 Vrelo (s.) – 256, 257
 Vrga Ljuban – 74
 Vrginmost – 72, 74, 75, 624
 Vrgorac – 128
 Vrh (kod Ravne Gore) – 37
 Vrh Kapele (k. 884) – 546
 Vrhovci – 47, 48
 Vrhovi – 628, 630
 Vrhovine – 201, 202, 522, 545
 Vrhovna komanda za Jugoistok – 400
 Vrhovni štab NOV i PO Jugoslavije – 58, 80, 82, 83, 87, 88, 197, 207, 208, 212, 280, 352, 396, 416, 458, 477, 503, 525–528, 530–536, 538–561, 672
 Vrlička dolina – 79
 Vrlička krajina – 78, 79, 316, 317, 333, 347, 349, 351
 Vrlika – 80, 83, 348, 357, 400, 581, 611, 613
 Vrnograč (s.) – 269, 270, 469
 Vrnogračka gl. (trig. 414) – 269, 270
 Vrpile – 256
 Vrpilje (kod Đakova) – 52, 54, 663, 673, 674
 Vrpilje (kod Sl. Broda) – 235, 237, 244, 247, 611, 631, 638, 664, 683, 685, 687
 Vrpilje (kod Šibenika) – 402
 Vrsar – 372
 Vrst (s.) – 136, 272
 Vrščić (k. 670) – 523, 524
 Vršeljak (k. 354) – 343
 Vršeljak (k. 674, kod Perušića) – 296, 522
 Vršina (brdo) – 316, 317, 357
 Vrtlin potok – 252
 Vrtlinska – 26
 Vrzanić Spiro – 348
 Vučijak (s.) – 379

- Vučijak (k. 747. kod Perušića) – 296, 297, 522
 Vučjak – vidi Vučijak (k. 747)
 Vučipolje – 337
 Vučipolje (kod Splita) – 347
 Vučković Milan – 163, 591
 Vučković Vojin – 277
 Vuča Imbro – 606
 Vujić Đuro – 63
 Vujić Teodor – 114
 Vujnović Selo – 42
 Vukava – 255, 285
 Vukas Branko – 277
 Vukas Nikola – 277
 Vukelić Savo – 231, 379, 381, 383, 437
 Vukić Ljubo – 114
 Vukmanić (s.) – 390
 Vukosavljevica – 596
 Vukotić Dukljan – 81
 Vukotić Ljubomir – 385
 Vukov Ljubo – 39
 Vukovar – 630
 Vuković Pero – 596, 598
 Vukovići (s.) – 318
 Vukovina (kod V. Gorice) – 265, 308
 Vukša (zaselak kod Benkovca) – 482
 Vukšić (kod L. Osika) – 522
 Vukšić (kod Ostrovičkih Lišana) – 324
 Vukšin Sipak – 44, 45
- Z
- Zabiče (s.) – 229
 Zabok – 549, 631, 635, 638, 677, 679, 688, 695, 701, 703–705, 707
 Zadar – 342, 343, 447–449, 502, 613, 620, 649, 664, 665, 680, 681, 694, 702, 708, 709
 Zadubravlje – 236
 Zadvarje – 127, 129
 Zaglavci – 290
 Zagorje – vidi Hrv. zagorje
 Zagreb – 7, 9, 10, 12, 13, 16–18, 29–31, 40, 43, 50, 61, 62, 91, 97, 117, 122, 123, 138, 161, 162, 165–170, 177, 182, 237, 261–266, 308–312, 365, 386, 387, 407, 526–528, 531–534, 537, 540–542, 544, 545, 549, 551, 554–556, 558, 559, 561, 569, 570, 588, 589, 591, 592, 598, 599, 611, 615, 617–619, 623, 625–629, 631, 638, 639, 641, 642, 645–651, 653, 656, 659, 662, 663, 666, 667, 669, 677–679, 683, 685, 698, 700, 703–705, 708, 710
 Zagrebačka gora – 30
 Zagvozd – 130
 Zaistovec – 19, 589, 591, 699
 Zalužani – 668, 678
 Zaostrog – 668
 Zaperovača (k. 900) – 328, 330, 490
 Zaplanik – 665
 Zaporin (o.) – 706
 Zaprešić – 529, 626, 638, 641, 645, 653, 656, 667, 669, 679, 683, 688, 695, 698, 701, 707, 710
 Zaton – 342, 489
 Zaumol – 37
 Zavala (ž. st.) – 684
 Zavidovići (s.) – 630
 ZAVNOH – 147, 534
 Zdenci (V. i M.) – 25, 106, 109, 111, 112, 140, 145
 Zdenčina – 12, 13, 16, 17, 122, 123, 131, 132, 165, 264, 266, 311, 526, 527, 537, 554, 556, 615, 619, 638, 642, 643
 Zdihovo – 35, 38
 Zebar (k. 884) – 424
 Zečeva gl. (k. 217) – 323
 Zečevo (trig. 325) – 476, 497
 Zečevo (s.) – 334
 Zelengrad – 329, 332, 484, 486
 Zeličev stan – 483
 Zelovo – 582, 583, 585
 Zemun, – 617, 622, 623, 625, 628, 630, 631, 635–637, 673, 676, 677, 683, 700, 707
 Zemun-Polje – 617
 Zemunik (G. i D.) – 345, 362, 492, 496, 663–665, 679, 680
 Zenica – 618, 621, 637, 642, 644, 684
 Zimonja Milan – 57
 Zlarin (o.) – 615, 616
 Zlatar – 632
 Zlatar Bistrica – 18
 Zlobin – 34, 38, 223, 226, 421–425, 427, 462, 551, 555, 556, 696, 697
 Zlopoljac (kod Bihaća) – 393
 Zmijevača (k. 264) – 323
 Zobenica Ilija – 524
 Zolj (k. 987) – 348, 350
 Zoraja Đuro – 114
 Zorica Mate – 96
 Zorkovac – 44, 261, 262, 308
 Zoržići – 379
 Zrinj (s.) – 388
 Zrinjski breg (brdo) – 185, 187
 Zrmanja (r.) – 318, 329, 330, 339
 Zrmanja (s.) – 328, 331, 342, 488, 489, 498, 681
 Zrmanjski klanac – 361, 449, 489

